

ZAKON O BUDŽETSKOM SISTEMU

("Sl. glasnik RS", br. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 - ispr., 108/2013, 142/2014, 68/2015 - dr. zakon, 103/2015, 99/2016, 113/2017, 95/2018, 31/2019, 72/2019, 149/2020, 118/2021, 138/2022, 118/2021 - dr. zakon, 92/2023 i 94/2024)

I OSNOVNE ODREDBE

Predmet uređivanja

Član 1

Ovim zakonom uređuje se: planiranje, priprema, donošenje i izvršenje budžeta Republike Srbije; planiranje, priprema, donošenje i izvršenje budžeta autonomnih pokrajina i jedinica lokalne samouprave (u daljem tekstu: budžet lokalne vlasti); priprema i donošenje finansijskih planova Republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje, Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje, Fonda za socijalno osiguranje vojnih osiguranika i Nacionalne službe za zapošljavanje (u daljem tekstu: organizacije za obavezno socijalno osiguranje); budžetsko računovodstvo i izveštavanje, finansijsko upravljanje, kontrola i revizija korisnika javnih sredstava i budžeta Republike Srbije, budžeta lokalne vlasti i finansijskih planova organizacija za obavezno socijalno osiguranje; nadležnost i organizacija Uprave za trezor, kao organa uprave u sastavu Ministarstva finansija (u daljem tekstu: Uprava za trezor) i trezora lokalne vlasti; druga pitanja od značaja za funkcionisanje budžetskog sistema.

Ovim zakonom utvrđuju se fiskalni principi, pravila i procedure na osnovu kojih se ustanovljava fiskalni okvir, kako bi se obezbedila dugoročna održivost fiskalne politike.

Ovim zakonom ustanovljava se Fiskalni savet, koji nezavisno ocenjuje kredibilitet fiskalne politike sa aspekta poštovanja utvrđenih fiskalnih pravila i na taj način obezbeđuje javnost i odgovornost u njenom vođenju.

Pojedine odredbe ovog zakona uređuju budžetske odnose i pravila koja se primenjuju na vanbudžetske fondove, privredne subjekte i druga pravna lica u kojima država, na svim nivoima vlasti, ima odlučujući uticaj na upravljanje, i to na: izradu finansijskih planova, upravljanje novčanim sredstvima, zaduživanje i davanje garancija, računovodstvo, izradu i podnošenje izveštaja i izvršenje budžetske kontrole, a koji se, s obzirom na izvore finansiranja i kontrole, uključuju u opšti nivo države (u daljem tekstu: vanbudžetski korisnici).

Ovim zakonom se uređuju i vrste i pripadnost javnih prihoda i primanja i javnih rashoda i izdataka.

Definicije

Član 2*

Definicije koje se koriste u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1) **Zakon o budžetu Republike Srbije** jeste zakon kojim se procenjuju prihodi i primanja, te utvrđuju rashodi i izdaci za jednu ili tri godine (kapitalni izdaci iskazuju se za tri godine), a donosi ga Narodna skupština; sadrži i odredbe bitne za izvršenje tog zakona, kao i procenat povećanja plata, odnosno mase sredstava za plate, odnosno zarade predviđen za narednu budžetsku godinu za sve entitete koji pripadaju sektoru države; u slučaju kad se budžet donosi za tri godine prihodi i primanja, rashodi i izdaci iskazuju se za svaku godinu posebno;

2) **Odluka o budžetu** jeste odluka kojom se procenjuju prihodi i primanja, te utvrđuju rashodi i izdaci za jednu ili tri godine (kapitalni izdaci iskazuju se za tri godine), a donosi ga skupština autonomne pokrajine, odnosno skupština opštine, odnosno grada ili grada Beograda (u daljem tekstu: skupština lokalne vlasti); sadrži i odredbe bitne za izvršenje te odluke; u slučaju kad se budžet donosi za tri godine prihodi i primanja, rashodi i izdaci iskazuju se za svaku godinu posebno;

3) **Finansijski plan** jeste akt direktnog ili indirektnog korisnika budžetskih sredstava, kao i akt organizacije za obavezno socijalno osiguranje, koji uključuje i finansijske planove indirektnih korisnika sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje, izrađen na osnovu uputstva za pripremu budžeta, u skladu sa smernicama za izradu srednjoročnih planova i projekcijama srednjoročnog okvira rashoda predviđenih Fiskalnom strategijom, koji sadrži procenu obima prihoda i primanja i obim rashoda i izdataka za period od jedne ili tri godine (kapitalni izdaci iskazuju se za tri godine);

4) **Javna sredstva** su sredstva na raspolaganju i pod kontrolom Republike Srbije, lokalne vlasti i organizacija za obavezno socijalno osiguranje;

5) **Korisnici javnih sredstava** su direktni i indirektni korisnici budžetskih sredstava, korisnici sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje i javna preduzeća osnovana od strane Republike Srbije, odnosno lokalne vlasti, pravna lica osnovana od strane tih javnih preduzeća, pravna lica nad kojima Republika Srbija, odnosno lokalna vlast ima direktnu ili indirektnu kontrolu nad više od 50% kapitala ili više od 50% glasova u upravnom odboru, druga pravna lica u kojima javna sredstva čine više od 50% ukupnih prihoda ostvarenih u prethodnoj poslovnoj godini, kao i javne agencije i organizacije na koje se primenjuju propisi o javnim agencijama; Narodna banka Srbije ne smatra se korisnikom javnih sredstava u smislu ovog zakona, a na imovinu koju koristi, prihode, rashode i kapital, kao i finansijsko izveštavanje, primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju položaj, organizacija, ovlašćenja i funkcije Narodne banke Srbije;

6) **Korisnici budžetskih sredstava** su direktni i indirektni korisnici budžetskih sredstava Republike Srbije, odnosno lokalne vlasti;

7) **Direktni korisnici budžetskih sredstava** su organi i organizacije Republike Srbije, odnosno organi i službe lokalne vlasti;

8) **Indirektni korisnici budžetskih sredstava** jesu: pravosudni organi, mesne zajednice; ustanove osnovane od strane Republike Srbije, odnosno lokalne vlasti, nad kojima osnivač, preko direktnih korisnika budžetskih sredstava, vrši zakonom utvrđena prava u pogledu upravljanja i finansiranja;

9) **Korisnici sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje** su organizacije za obavezno socijalno osiguranje i korisnici sredstava Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje (zdravstvene i apotekarske ustanove čiji je osnivač Republika Srbija, odnosno lokalna vlast);

10) **Vanbudžetski fondovi** obuhvataju pravna lica osnovana zakonom koja se finansiraju iz specifičnih poreza, namenskih doprinosa i neporeskih prihoda;

11) **Centralni nivo države** obuhvata sve subjekte koji su odgovorni za pružanje, pretežno, netržišnih usluga i preraspodelu dohotka i bogatstva na nivou zemlje kao celine; obuhvata budžet Republike Srbije i vanbudžetske fondove, uključujući i fondove socijalnog osiguranja;

12) **Sektor države** obuhvata sve subjekte koji su odgovorni za pružanje, pretežno, netržišnih usluga i preraspodelu dohotka i bogatstva na svim nivoima države; obuhvata budžet Republike Srbije, budžete lokalnih vlasti, vanbudžetske fondove, uključujući i fondove socijalnog osiguranja na svim nivoima vlasti, kao i netržišne i neprofitne institucije koje su kontrolisane i finansirane od strane države na svim nivoima vlasti;

13) **Javni sektor** je deo nacionalne ekonomije koji obuhvata sektor države, kao i nefinansijska preduzeća pod kontrolom države koja se primarno bave komercijalnim aktivnostima;

14) **Javni prihodi** su svi prihodi ostvareni obaveznim plaćanjima poreskih obveznika, pravnih i fizičkih lica koja koriste određeno javno dobro ili javnu uslugu, kao i svi drugi prihodi koje ostvaruju korisnici budžetskih sredstava i sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje;

14a) **Opšti prihodi i primanja budžeta** su prihodi, odnosno primanja kojima se finansira javna potrošnja i koji nemaju prethodno utvrđenu namenu;

15) **Namenski prihodi i primanja** su javni prihodi, odnosno primanja čije je korišćenje i namena utvrđena ugovorom o donaciji, kreditu, odnosno zajmu, kao i sredstva samodoprinosa čija se namena utvrđuje odlukom jedinice lokalne samouprave;

16) *(Brisana)*

17) **Poreski prihodi** su vrsta javnih prihoda koje država prikuplja obaveznim plaćanjima poreskih obveznika bez obaveze izvršenja specijalne usluge zauzvrat;

18) **Neporeski prihodi** su vrsta javnih prihoda koji se naplaćuju pravnim ili fizičkim licima za korišćenje javnih dobara (naknade), pružanje određene javne usluge (takse), zbog kršenja ugovornih ili zakonskih odredbi (penali i kazne) kao i prihodi koji se ostvare upotrebom javnih sredstava;

18a) **Javna dobra** su prirodna bogatstva čije je korišćenje uređeno posebnim zakonom, kao i dobra koja su posebnim zakonom utvrđena kao dobra od opšteg interesa i dobra u opštoj upotrebi;

18b) **Javne usluge** su sve usluge koje su korisnici javnih sredstava u skladu sa zakonom obavezni da pružaju pravnim i fizičkim licima;

19) **Primanja države** su sredstva koja država ostvaruje prodajom nefinansijske i finansijske imovine i zaduživanjem;

20) **Javni rashodi** su rashodi za robe, usluge i druga davanja koje država obezbeđuje bez direktne i neposredne nadoknade;

21) **Izdaci države** su izdaci države za nabavku nefinansijske i finansijske imovine i otplatu kredita;

21a) **Kapitalni projekti** su projekti izgradnje i kapitalnog održavanja zgrada i građevinskih objekata infrastrukture od interesa za Republiku Srbiju, odnosno lokalnu vlast, uključujući usluge projektnog planiranja koje su sastavni deo projekta, obezbeđivanje zemljišta za izgradnju, kao i projekti koji podrazumevaju ulaganja u opremu, mašine i drugu nefinansijsku imovinu, a u funkciji su javnog interesa;

22) **Poreski rashodi** su olakšice i oslobođenja od standardne poreske strukture, koji umanjuju iznos naplaćenih prihoda i koji se mogu uvoditi samo zakonima kojima se uvodi odgovarajući porez; Očekivani iznos poreskih rashoda na godišnjem nivou iskazuje se u opštem delu zakona o budžetu Republike Srbije;

23) **Budžet** je sveobuhvatan plan prihoda i primanja i plan rashoda i izdataka, organizovan u dva odvojena računa: a) račun prihoda i primanja ostvarenih po osnovu prodaje nefinansijske imovine i rashoda i izdataka za nabavku nefinansijske imovine i b) račun finansiranja; budžet je osnovni dokument ekonomske politike Vlade;

23a) **Dug sektora države** obuhvata direktni dug sektora države i izdate garancije sektora države (indirektni dug), prema domaćim i stranim poveriocima;

24) **Budžetski suficit, odnosno deficit** je razlika između ukupnog iznosa prihoda i primanja ostvarenih po osnovu prodaje nefinansijske imovine i ukupnog iznosa rashoda i izdataka za nabavku nefinansijske imovine;

25) **Ukupni fiskalni suficit, odnosno ukupni fiskalni deficit** je budžetski suficit, odnosno budžetski deficit korigovan za transakcije u imovini i obavezama koje su izvršene u cilju sprovođenja javnih politika; primanja ostvarena privatizacijom imaju tretman finansijske imovine i uključuju se u račun finansiranja; subvencije date u formi kredita, ili nabavke finansijske imovine smatraju se rashodima;

25a) **Fiskalna politika** predstavlja odluke koje donose ili radnje koje sprovode organi vlasti u vezi sa javnim prihodima i primanjima i rashodima i izdacima i akumulacijom javne imovine i obaveza sa ciljem uticanja na privredna kretanja i ostvarivanje ciljeva fiskalne politike;

25b) **Ciljevi fiskalne politike** označavaju precizne numerički iskazane ciljne vrednosti glavnih fiskalnih agregata koje Vlada nastoji da ostvari u budžetu;

25v) **Anticiklična fiskalna politika** podrazumeva da je fiskalni deficit veći od ciljnog u godinama kada je stopa rasta bruto domaćeg proizvoda (u daljem tekstu: BDP) manja od potencijalne, dok je u godinama kada je stopa rasta BDP veća od potencijalne, fiskalni deficit manji od ciljnog ili se ostvaruje suficit;

25g) **Potencijalna stopa rasta BDP** je najveća stopa rasta koja može biti dostignuta u određenom periodu, bez povećanja stope inflacije;

25d) **Fiskalni principi** označavaju principe odgovornog fiskalnog upravljanja;

25đ) **Fiskalne procedure** sadrže izradu, podnošenje i objavljivanje izveštaja, prognoza, ocena i saopštenja propisanih ovim zakonom;

25e) **Fiskalni rizici** su kratkoročna i srednjoročna odstupanja fiskalnih promenljivih u odnosu na vrednosti koje su predviđene u budžetu, finansijskim ili drugim izveštajima ili projekcijama javnih finansija;

25ž) **Fiskalna pravila** predstavljaju postavljanje ograničenja na fiskalnu politiku, kako bi se ojačala budžetska disciplina, poboljšala koordinacija između različitih nivoa vlasti i smanjila nesigurnost kada je u pitanju buduća fiskalna politika;

25z) **Fiskalni savet** je nezavisan organ koji se obrazuje sa ciljem da unapredi kulturu fiskalne odgovornosti u Republici Srbiji, i to nezavisnom analizom fiskalne politike i podsticanjem stručnih rasprava o fiskalnoj politici;

25i) **Fiskalna strategija** je dokument u kome se navode ciljevi fiskalne politike Vlade i daje ocena održivosti fiskalne politike, koji Vlada podnosi Narodnoj skupštini;

25j) **Fiskalna održivost** označava mogućnost sprovođenja date fiskalne politike u dužem vremenskom periodu, bez značajnijih promena u poreskoj politici ili rashodima i izdacima;

25k) **Izveštaj o ostvarenom napretku** je dodatak Fiskalnoj strategiji koja sadrži ostvarene rezultate predviđene fiskalne politike u Fiskalnoj strategiji koji je usvojen u prethodnoj fiskalnoj godini;

26) **Konsolidacija** je iskazivanje prihoda i primanja i rashoda i izdataka više međusobno povezanih budžeta i vanbudžetskih fondova, kao da se radi o jedinstvenom subjektu; da bi se izbeglo dvostruko računanje, konsolidacijom se isključuju međusobni transferi između istih, kao i između različitih nivoa vlasti;

27) **Konsolidovani budžet centralne države** je budžet nakon isključivanja međusobnih transfera između različitih subjekata na centralnom nivou vlasti, kako bi se izbeglo dvostruko računanje, pri čemu se principi za utvrđivanje rezultata za budžet Republike Srbije primenjuju i na konsolidovani budžet centralne države;

28) **Konsolidovani budžet sektora države** je budžet nakon isključivanja međusobnih transfera između različitih subjekata na istom nivou vlasti, kao i između različitih nivoa vlasti, pri čemu se principi za utvrđivanje rezultata za budžet Republike Srbije primenjuju i na konsolidovani budžet sektora države; ovo je realni indikator finansijske pozicije države, prihoda, rashoda i zaduženosti;

29) **Konsolidovani bilans grada, odnosno grada Beograda** je bilans ukupnih prihoda i primanja i ukupnih rashoda i izdataka budžeta grada, odnosno grada Beograda i budžeta gradskih opština u njegovom sastavu, koji donosi nadležni organ grada, odnosno grada Beograda i dostavlja ministarstvu nadležnom za poslove finansija (u daljem tekstu: Ministarstvo) u roku od petnaest dana od dana donošenja odluke o budžetu grada, odnosno grada Beograda;

30) **Rebalans budžeta** je promena zakona o budžetu Republike Srbije, odnosno odluke o budžetu lokalne vlasti u toku budžetske godine, kojom se menja, odnosno dopunjuje budžet, a rebalans finansijskog plana organizacije za obavezno socijalno osiguranje promena finansijskog plana kojom se u toku budžetske godine, menja, odnosno dopunjuje finansijski plan;

31) **Aproprijacija** je od strane Narodne skupštine, odnosno skupštine lokalne vlasti, zakonom o budžetu Republike Srbije, odnosno odlukom o budžetu lokalne vlasti, dato ovlašćenje Vladi, odnosno nadležnom izvršnom organu lokalne vlasti, za trošenje javnih sredstava do određenog iznosa i za određene namene za budžetsku godinu, odnosno iznos sredstava utvrđen u finansijskom planu organizacije za obavezno socijalno osiguranje za određene namene; stalna aproprijacija je aproprijacija u budžetu kojom se obavezno utvrđuju sredstva na ime otplate duga i datih garancija; aproprijacije za indirektno korisnike budžetskih sredstava se iskazuju zbirno po vrstama indirektnih korisnika i namenama sredstava u okviru razdela direktnog korisnika koji je, u budžetskom smislu, odgovoran za te indirektno korisnike budžetskih sredstava;

31a) **Kvota** predstavlja ograničenje potrošnje aproprijacije za određeni period;

32) **Račun finansiranja** obuhvata primanja od prodaje finansijske imovine i zaduživanja, te izdatke za nabavku finansijske imovine i za otplatu kredita i zajmova;

33) **Finansijska imovina** obuhvata novčana sredstva, potraživanja, akcije i udele u kapitalu pravnih lica, hartije od vrednosti i druga ulaganja u pravna lica;

34) **Zaduživanje** predstavlja ugovaranje kredita, odnosno izdavanje hartija od vrednosti, u skladu sa posebnim zakonom;

35) **Državna garancija** je instrument osiguranja kojim Republika Srbija garantuje ispunjenje obaveza za koje se daje garancija;

36) **Zaduživanje zbog tekuće likvidnosti** predstavlja ugovaranje kratkoročnih kredita, odnosno emitovanje kratkoročnih državnih hartija od vrednosti za finansiranje privremene nelikvidnosti budžeta, nastale usled neuravnoteženih kretanja u prihodima i rashodima i izdacima tokom izvršenja budžeta;

36a) **Hedžing**, kao instrument za zaštitu od rizika, predstavlja transakcije u vezi sa finansijskim derivatima, koje imaju za cilj upravljanje rizikom od promene deviznog kursa i/ili rizikom od promene kamatne stope, kao i drugim rizicima u vezi sa zaduživanjem Republike Srbije kroz zaključivanje ugovora o kreditu i emitovanja državnih hartija od vrednosti. Poslovi u vezi sa finansijskim derivatima se zaključuju u skladu sa standardizovanim okvirnim ugovorom o finansijskim derivatima koji je uobičajen u poslovnoj praksi, odnosno na način uobičajen u poslovnoj praksi;

37) **Preuzimanje obaveza** predstavlja angažovanje sredstava od strane korisnika budžetskih sredstava i korisnika sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje po osnovu pravnog akta, za koje se, u momentu angažovanja, očekuje da predstavljaju gotovinski trošak, neposredno ili u budućnosti;

38) **Plaćanja** označavaju sve transakcije koje imaju za rezultat smanjenje stanja finansijskih sredstava na računima;

39) **Sistem konsolidovanog računa trezora** je objedinjeni račun dinarskih i deviznih sredstava konsolidovanih računa trezora Republike Srbije i trezora lokalne vlasti, preko kojeg se vrše plaćanja između korisnika budžetskih sredstava, sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje i drugih korisnika javnih sredstava koji su uključeni u konsolidovani račun trezora, s jedne strane i subjekata koji nisu obuhvaćeni sistemom konsolidovanog računa trezora, s druge strane, obračunavaju međubankarska plaćanja i vodi kod Narodne banke Srbije;

40) **Konsolidovani račun trezora Republike Srbije** je objedinjeni račun dinarskih i deviznih sredstava korisnika sredstava budžeta Republike Srbije, korisnika sredstava organizacija za

obavezno socijalno osiguranje i drugih korisnika javnih sredstava koji su uključeni u konsolidovani račun trezora Republike Srbije, a koji se otvara Republici Srbiji i vodi u Upravi za trezor;

41) **Konsolidovani račun trezora lokalne vlasti** je objedinjeni račun dinarskih i deviznih sredstava pripadajućih korisnika sredstava budžeta lokalne vlasti i drugih korisnika javnih sredstava koji su uključeni u konsolidovani račun trezora lokalne vlasti, a koji se otvara lokalnoj vlasti i vodi u Upravi za trezor;

42) **Glavna knjiga trezora** je poslovna knjiga skupa svih računa koja se vodi po sistemu dvojnog knjigovodstva, u kojoj se sistematski obuhvataju stanja i evidentiraju sve promene na imovini, obavezama, kapitalu, prihodima i rashodima;

43) *(brisana)*

44) **Transferna sredstva** su sredstva koja se iz budžeta Republike Srbije, odnosno budžeta lokalne vlasti prenose budžetu na drugom nivou vlasti, budžetu na istom nivou vlasti i organizacijama za obavezno socijalno osiguranje, kao i između organizacija za obavezno socijalno osiguranje za doprinose za osiguranje;

45) **Donacija** je namenski bespovratan prihod, koji se ostvaruje na osnovu pisanog ugovora između davaoca i primaoca donacije;

46) **Finansijska pomoć Evropske unije** su sredstva Evropske unije koja se koriste za namene i sprovode prema pravilima utvrđenim sporazumima između Republike Srbije i Evropske unije;

47) **Finansiranje učešća Republike Srbije, odnosno lokalne vlasti u sprovođenju finansijske pomoći Evropske unije** je finansijsko učešće Republike Srbije, odnosno lokalne vlasti u sprovođenju programa finansijske pomoći Evropske unije koje se može obezbediti iz različitih izvora finansiranja;

47a) **Administrativne provere** su radnje provera, službenih kontrola, nadzora i drugih mera radi utvrđivanja prirode nepravilnosti u cilju zaštite finansijskih interesa Evropske unije, a samim tim i finansijskih interesa Republike Srbije;

48) **Državna pomoć** je svaki stvarni ili potencijalni javni rashod ili umanjeno ostvarenje javnog prihoda, kojim se korisniku državne pomoći, na selektivan način, omogućava povoljniji položaj na tržištu u odnosu na konkurente, čime se narušava ili postoji opasnost od narušavanja konkurencije na tržištu;

49) **Podračun** je račun dinarskih i deviznih sredstava korisnika javnih sredstava, preko kojeg se vrši promet sredstava, odnosno izvršavaju platne transakcije, koji se otvara u okviru pripadajućeg konsolidovanog računa trezora, a vodi se u Upravi za trezor;

49a) **Evidencioni račun** je račun korisnika budžetskih sredstava u okviru sistema izvršenja budžeta Republike Srbije, odnosno lokalne vlasti, na kome se evidentiraju izvršeni rashodi i izdaci, kao i ostvareni prihodi i primanja tog korisnika, za sve transakcije preko računa izvršenja budžeta Republike Srbije, odnosno lokalne vlasti, a koji ne učestvuje u platnom prometu;

49b) **Evidencioni podračun za uplatu javnih prihoda i primanja** je račun koji učestvuje u platnom prometu, a na koji se uplaćuju i evidentiraju javni prihodi i primanja;

50) **Sistem upravljanja javnim finansijama** predstavlja skup aktivnosti i postupaka usmerenih na uspostavljanje finansijskog jedinstva u evidentiranju prihoda i primanja i rashoda i izdataka i izvršavanju rashoda i izdataka korisnika sredstava budžeta Republike Srbije, odnosno lokalne vlasti, čime se obezbeđuju integritet budžetskog sistema i budžetski ciljevi;

50a) **Sistem upravljanja javnim sredstvima** predstavlja skup aktivnosti i postupaka usmerenih na jedinstveno planiranje, raspolaganje, evidentiranje i izveštavanje o javnim sredstvima, koja koriste i kojima raspolažu korisnici javnih sredstava;

51) **Sistem izvršenja budžeta**, kao deo sistema upravljanja javnim finansijama, obuhvata procese i postupke koji se sprovode elektronskom komunikacijom sa Upravom za trezor, a kojima se izvršavaju rashodi i izdaci korisnika sredstava budžeta Republike Srbije, odnosno lokalne vlasti, utvrđeni zakonom o budžetu, odnosno odlukom o budžetu, kao i rashodi i izdaci tih korisnika u periodu privremenog finansiranja;

51a) **Upravljačka odgovornost** je obaveza rukovodilaca svih nivoa kod korisnika javnih sredstava da sve poslove obavljaju zakonito, poštujući principe ekonomičnosti, efektivnosti, efikasnosti i javnosti, kao i da za svoje odluke, postupke i rezultate odgovaraju onome koji ih je imenovao ili im preneo odgovornost;

51b) **Interna finansijska kontrola u javnom sektoru** je sveobuhvatni sistem mera za upravljanje i kontrolu javnih prihoda, rashoda, imovine i obaveza, koji uspostavlja Vlada kroz organizacije javnog sektora sa ciljem da su upravljanje i kontrola javnih sredstava, uključujući i strane fondove, u skladu sa propisima, budžetom, i principima dobrog finansijskog upravljanja, odnosno efikasnosti, efektivnosti, ekonomičnosti i otvorenosti;

51v) **Finansijsko upravljanje i kontrola** je sistem politika, procedura i aktivnosti koje uspostavlja, održava i redovno ažurira rukovodilac organizacije, a kojim se upravljajući rizicima obezbeđuje uveravanje u razumnoj meri da će se ciljevi organizacije ostvariti na pravilan, ekonomičan, efikasan i efektivan način;

51g) **Interna revizija** je aktivnost koja pruža nezavisno objektivno uveravanje i savetodavna aktivnost, sa svrhom da doprinese unapređenju poslovanja organizacije; pomaže organizaciji da

ostvari svoje ciljeve, tako što sistematično i disciplinovano procenjuje i vrednuje upravljanje rizicima, kontrole i upravljanje organizacijom;

51d) **Nepravilnost** predstavlja svako kršenje neke odredbe propisanih pravila i ugovora, koje je posledica postupka ili propusta lica zaposlenih kod korisnika javnih sredstava, ugovarača, krajnjih korisnika i krajnjih primalaca, a koje kao posledicu ima, ili bi moglo imati negativan uticaj na ostvarivanje ciljeva korisnika javnih sredstava i/ili neopravdane troškove;

52) **Zakon o završnom računu budžeta Republike Srbije** je akt kojim Narodna skupština za svaku budžetsku godinu utvrđuje ukupno ostvarene prihode i primanja i rashode i izdatke, finansijski rezultat budžeta Republike Srbije (budžetski deficit ili suficit) i račun finansiranja;

53) **Odluka o završnom računu budžeta lokalne vlasti** je akt kojim skupština lokalne vlasti za svaku budžetsku godinu utvrđuje ukupno ostvarene prihode i primanja i rashode i izdatke i finansijski rezultat budžeta lokalne vlasti (budžetski deficit ili suficit) i račun finansiranja;

54) **Odluka o završnom računu organizacije za obavezno socijalno osiguranje** je akt kojim nadležni organ organizacije za obavezno socijalno osiguranje za svaku budžetsku godinu utvrđuje ukupno ostvarene prihode i primanja i rashode i izdatke, finansijski rezultat organizacije za obavezno socijalno osiguranje (budžetski deficit ili suficit) i račun finansiranja;

55) **Konsolidovani izveštaj grada, odnosno grada Beograda** je konsolidovani izveštaj završnog računa budžeta grada, odnosno grada Beograda i završnih računa budžeta gradskih opština u njegovom sastavu, koji sastavlja organ nadležan za poslove finansija grada, odnosno grada Beograda i podnosi Upravi za trezor;

56) **Konsolidovani izveštaj Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje** je konsolidovani izveštaj završnog računa Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje i finansijskih izveštaja o izvršenju prihoda i primanja i rashoda i izdataka korisnika sredstava tog fonda, koji sastavlja Republički fond za zdravstveno osiguranje i podnosi Upravi za trezor;

57) **Konsolidovani izveštaj Republike Srbije** je konsolidovani izveštaj završnog računa budžeta Republike Srbije, završnih računa organizacija za obavezno socijalno osiguranje, konsolidovanog izveštaja Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje, završnih računa budžeta autonomnih pokrajina, završnih računa budžeta opština i konsolidovanih izveštaja gradova i grada Beograda, koji Vlada dostavlja Narodnoj skupštini radi informisanja;

57a)* *(prestala da važi)*

58) **Program** je skup mera koje korisnici budžetskih sredstava sprovode u skladu sa svojim ključnim nadležnostima i utvrđenim srednjoročnim ciljevima. Sastoji se od nezavisnih, ali tesno povezanih komponenata - programskih aktivnosti i/ili projekata. Utvrđuje se i sprovodi od strane jednog ili više korisnika budžetskih sredstava i nije vremenski ograničen;

58a) **Programska aktivnost** je tekuća i kontinuirana delatnost korisnika budžetskih sredstava, koja nije vremenski ograničena. Sprovedenjem programske aktivnosti se postižu ciljevi koji doprinose dostizanju ciljeva programa. Utvrđuje se na osnovu uže definisanih nadležnosti korisnika budžetskih sredstava i mora biti deo programa;

58b) **Projekat** je vremenski ograničen poslovni poduhvat korisnika budžetskih sredstava čijim sprovedenjem se postižu ciljevi projekta, odnosno programa;

58v) **Rodno odgovorno budžetiranje** predstavlja uvođenje principa rodne ravnopravnosti u budžetski proces, što podrazumeva rodnu analizu budžeta i restrukturiranje prihoda i rashoda sa ciljem unapređenja rodne ravnopravnosti;

59) **Srednjoročni plan** je sveobuhvatni plan budžetskog korisnika koji sadrži detaljnu razradu svih programa, projekata i programskih aktivnosti za budžetsku godinu sa projekcijama za naredne dve godine, prema utvrđenim srednjoročnim ciljevima i prioritetima, koji služi i kao osnova za izradu obrazloženja finansijskog plana tog korisnika i izrađuje se u skladu sa uputstvom za pripremu budžeta;

60) **Srednjoročni okvir rashoda** je sastavni deo Fiskalne strategije, kojom Vlada utvrđuje ukupni obim rashoda budžeta Republike u skladu sa utvrđenim prioritetnim oblastima finansiranja; obezbeđuje sveukupnu fiskalnu disciplinu i transparentnost procesa planiranja budžeta i predstavlja osnov za definisanje srednjoročnih obima za planiranje i izradu finansijskih planova budžetskih korisnika.

Budžetski sistem

Član 3

Budžetski sistem čine budžet Republike Srbije, budžeti lokalne vlasti i finansijski planovi organizacija za obavezno socijalno osiguranje.

Integritet budžetskog sistema obezbeđuje se zajedničkim pravnim osnovom, jedinstvenom budžetskom klasifikacijom, upotrebom jedinstvene budžetske dokumentacije za izradu nacrtu budžeta, srednjoročnih i finansijskih planova, jedinstvenim sistemom budžetskog računovodstva, jedinstvenim kriterijumima za budžetsku kontrolu i reviziju, prenosom statističkih izveštaja i podataka sa jednog nivoa budžeta na drugi i principima na kojima se zasniva budžetski postupak, u skladu sa ovim zakonom.

Budžetski ciljevi

Član 4

Budžetski sistem treba da ostvari sledeće ciljeve, i to:

1) ukupnu fiskalnu održivost i kontrolu, koja podrazumeva sprovođenje politika bez značajnih izmena u konsolidovanom bilansu sektora države, uz sveobuhvatnu kontrolu ukupnih budžetskih sredstava, kroz uspostavljanje ograničenja na rashode i izdatke koji su zagarantovani zakonom, kako na ukupnom nivou, tako i na nivou korisnika budžetskih sredstava;

2) alokacijsku efikasnost koja podrazumeva mogućnost uspostavljanja prioriteta unutar budžeta, raspoređivanje sredstava u skladu sa prioritetima Vlade unutar budžeta, kao i mogućnost prebacivanja sredstava sa starih na nove ili sa manje produktivnih na više produktivne prioritete;

3) tehničku ili operativnu efikasnost koja podrazumeva korišćenje budžetskih sredstava i mogućnost njihove primene sa što nižim troškovima;

4) alokacijsku efikasnost koja podrazumeva raspoređivanje sredstava budžeta sa ciljem unapređenja rodne ravnopravnosti.

Budžetski sistem obezbeđuje sveobuhvatne, relevantne, pouzdane, transparentne i javno dostupne informacije o radu Vlade.

Prioritetni budžetski ciljevi u pripremi i izvršenju budžeta su i makroekonomska stabilnost, niska inflacija, ekonomski razvoj, podsticanje regionalnog razvoja i smanjenje finansijskog rizika Republike Srbije.

Prilikom pripreme i izvršenja budžeta moraju se poštovati principi efikasnosti, ekonomičnosti, efektivnosti, javnosti, potpunosti, tačnosti, transparentnosti, javne dostupnosti i jedinstvene budžetske klasifikacije.

Obim budžeta

Član 5

Budžetski prihodi i primanja koji pripadaju Republici Srbiji, odnosno lokalnoj vlasti, raspoređuju se i iskazuju po vrstama.

Budžetski rashodi i izdaci Republike Srbije, odnosno lokalne vlasti određuju se po pojedinačnoj nameni u budžetu.

Prihodi i primanja se iskazuju u ukupno ostvarenim iznosima, a rashodi i izdaci u ukupno izvršenim iznosima.

Ukoliko se pojedini prihodi i primanja, rashodi i izdaci, kao i budžet lokalne vlasti utvrđuju relativno, kao procenat budžeta ili rashoda budžeta Republike Srbije, odnosno budžeta lokalne vlasti, njihov iznos, odnosno visina utvrdiće se primenjujući, kao osnovicu, poreske prihode.

Izuzetno, u slučaju da viši nivo vlasti svojim aktom opredeli nižem nivou vlasti namenska sredstva za nadoknadu šteta usled elementarnih nepogoda, lokalni organ uprave nadležan za finansije na osnovu tog akta otvara odgovarajuće aroprijacije za izvršavanje izdataka po tom osnovu.

Izuzetno, u slučaju da jedan nivo vlasti svojim aktom opredeli drugom nivou vlasti namenska transferna sredstva, kao i u slučaju ugovaranja donacije, čiji iznosi nisu mogli biti poznati u postupku donošenja budžeta, odnosno finansijskog plana organizacija za obavezno socijalno osiguranje, organ uprave nadležan za finansije na osnovu tog akta otvara odgovarajuće aroprijacije za izvršavanje rashoda i izdataka po tom osnovu.

Budžetski prihodi i primanja moraju biti u ravnoteži sa budžetskim rashodima i izdacima.

U toku godine Vlada, odnosno nadležni izvršni organ lokalne vlasti, može raspolagati sredstvima koja su u budžetu ostvarena do isteka tekuće godine. U slučaju da se radi o sredstvima za sufinansiranje projekata finansiranih od strane Evropske unije, a po osnovu odgovarajućeg finansijskog sporazuma između Vlade Republike Srbije i Evropske unije, neutrošena sredstva prenose se u narednu godinu.

Korisnik budžetskih sredstava može stvarati obaveze i koristiti budžetsku aroprijaciju do iznosa utvrđenog za pojedinu namenu u budžetu, odnosno do iznosa aroprijacije utvrđene u okviru programa.

Naplata prihoda nije ograničena iznosima iskazanih prihoda u budžetu.

Odgovornost za donošenje budžeta i finansijskog plana organizacije za obavezno socijalno osiguranje

Član 6

Narodna skupština donosi zakon o budžetu Republike Srbije.

Skupština lokalne vlasti donosi odluku o budžetu lokalne vlasti.

Finansijski plan organizacije za obavezno socijalno osiguranje donosi nadležni organ organizacije za obavezno socijalno osiguranje, u skladu sa zakonom i drugim propisom, uz saglasnost Narodne skupštine.

Odgovornost za izvršenje budžeta i finansijskog plana organizacije za obavezno socijalno osiguranje

Član 7

Narodnoj skupštini za izvršenje budžeta Republike Srbije odgovara Vlada.

Za izvršenje budžeta lokalne vlasti nadležni izvršni organ lokalne vlasti odgovara skupštini lokalne vlasti.

Za izvršenje finansijskog plana organizacije za obavezno socijalno osiguranje nadležni organ organizacije za obavezno socijalno osiguranje odgovara Vladi.

Ukoliko se izvršavanjem sredstava koja se iz budžeta Republike Srbije prenose drugim nivoima vlasti ili organizacijama za obavezno socijalno osiguranje ugrozi izvršavanje Ustavom i posebnim zakonima utvrđenih obaveza Republike Srbije, Vlada, na predlog ministra nadležnog za poslove finansija (u daljem tekstu: ministar) može privremeno da smanji, odnosno obustavi sredstva koja se prenose drugim nivoima vlasti ili organizacijama za obavezno socijalno osiguranje.

Izveštaj o izvršenju budžeta Narodnoj skupštini, odnosno skupštini lokalne vlasti, podnosi se na način određen ovim zakonom.

Utvrđivanje spiska korisnika javnih sredstava

Član 8

Ministar posebnim aktom, na osnovu predloga Uprave za trezor, utvrđuje spisak korisnika javnih sredstava, u okviru kojeg se posebno evidentiraju direktni i indirektni korisnici sredstava budžeta Republike Srbije, odnosno budžeta lokalne vlasti, korisnici sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje, javne agencije, organizacije na koje se primenjuju propisi o javnim agencijama ili su kontrolisane od strane države, kao i drugi korisnici javnih sredstava koji su uključeni u sistem konsolidovanog računa trezora (u daljem tekstu: korisnici javnih sredstava koji su uključeni u sistem konsolidovanog računa trezora), na osnovu podataka Agencije za privredne registre, odnosno odgovarajućeg registra, kao i korisnici javnih sredstava koji nisu uključeni u sistem konsolidovanog računa trezora, a pripadaju javnom sektoru.

U okviru spiska iz stava 1. ovog člana evidentiraju se svi entiteti koji pripadaju sektoru države.

Ministar bliže uređuje način utvrđivanja i evidentiranja korisnika javnih sredstava u spisku iz stava 1. ovog člana koji vodi Uprava za trezor.

Spisak iz stava 1. ovog člana objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srbije" i na internet stranici Ministarstva. Svi korisnici javnih sredstava dužni su da na svojoj internet stranici objavljuju svoje finansijske planove za narednu godinu, informator o radu, kao i završne račune i finansijske izveštaje.

Republički organ nadležan za poslove statistike jednom godišnje u saradnji sa Ministarstvom određuje spisak budžetskih i vanbudžetskih korisnika javnih sredstava koji pripadaju sektoru države čiji će se podaci o poslovanju koristiti za potrebe statističkog izveštavanja o fiskalnoj poziciji, odnosno politici zemlje.

Spisak entiteta iz stava 5. ovog člana se utvrđuje na osnovu međunarodno priznatih standarda.

Republički organ nadležan za poslove statistike propisuje načine izveštavanja i rokove za sve entitete za koje se utvrdi da pripadaju sektoru države.

Konsolidovani račun trezora

Član 9

Ministar, odnosno lokalni organ uprave nadležan za finansije, ovlašćen je za otvaranje konsolidovanog računa trezora Republike Srbije, odnosno lokalne vlasti, koji se vodi posebno za dinarska, a posebno za devizna sredstva.

Konsolidovani računi trezora iz stava 1. ovog člana čine sistem konsolidovanog računa trezora koji se vodi kod Narodne banke Srbije.

Ministar, odnosno lokalni organ uprave nadležan za finansije, odnosno lice koje on ovlasti, otvara podračune dinarskih i deviznih sredstava korisnika javnih sredstava koji su uključeni u konsolidovani račun trezora Republike Srbije, odnosno u konsolidovani račun trezora lokalne vlasti.

Korisnicima javnih sredstava koji nisu uključeni u sistem konsolidovanog računa trezora, kao i ostalim pravnim licima i drugim subjektima koji ne pripadaju javnom sektoru, a kojima se vrši prenos sredstava iz budžeta, otvara se poseban namenski dinarski račun kod Uprave za trezor za ta sredstva, koji se uključuje u sistem konsolidovanog računa trezora.

Ministar, odnosno lokalni organ uprave nadležan za finansije, odnosno lice koje on ovlasti, otvara posebne namenske dinarske račune iz stava 4. ovog člana.

Uprava za trezor vodi podračune iz st. 3, 4. i 5. ovog člana.

Izuzetno od stava 6. ovog člana, korisnici javnih sredstava koji su uključeni u konsolidovani račun trezora Republike Srbije, odnosno u konsolidovani račun trezora lokalne vlasti, mogu imati devizne račune kod Narodne banke Srbije, ako je to posebnim zakonom ili međunarodnim ugovorom propisano, ili kod ovlašćene banke, po odobrenju ministra, za plaćanja koja ne mogu da se izvrše preko Narodne banke Srbije, ako to zahteva specifičnost poslova tog korisnika.

Narodna banka Srbije obezbeđuje podatke o stanju stranih sredstava plaćanja na računima korisnika javnih sredstava iz stava 7. ovog člana, koji se vode kod te banke i dostavlja ih Ministarstvu mesečno, odnosno po zahtevu korisnika ili Ministarstva.

Na kupovinu i prodaju stranih sredstava plaćanja, na plaćanje, naplaćivanje i prenos u stranim sredstvima plaćanja u kome učestvuju korisnici javnih sredstava koji su uključeni u konsolidovani

račun trezora Republike Srbije, odnosno u konsolidovani račun trezora lokalne vlasti, primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje devizno poslovanje.

Novčana sredstva budžeta Republike Srbije, direktnih i indirektnih korisnika sredstava tog budžeta, korisnika sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje, kao i drugih korisnika javnih sredstava koji su uključeni u konsolidovani račun trezora Republike Srbije, vode se i deponuju na konsolidovanom računu trezora Republike Srbije.

Novčana sredstva budžeta lokalne vlasti, direktnih i indirektnih korisnika sredstava tog budžeta, kao i drugih korisnika javnih sredstava koji su uključeni u konsolidovani račun trezora lokalne vlasti, vode se i deponuju na konsolidovanom računu trezora lokalne vlasti.

Ministar, odnosno lokalni organ uprave nadležan za finansije, bliže uređuje način korišćenja sredstava sa podračuna, odnosno drugih računa iz ovog člana, kao i izveštavanje o korišćenju tih sredstava.

Ministar bliže uređuje način plasiranja slobodnih novčanih sredstava.

Podračuni iz ovog člana otvaraju se i vode u skladu sa planom podračuna koji propisuje ministar.

Investiranje sredstava

Član 10

Ministar, odnosno lice koje on ovlasti, može novčana sredstva na konsolidovanom računu trezora Republike Srbije, osim prihoda za koje je u posebnom zakonu, odnosno međunarodnom ugovoru utvrđena namena koja ograničava upotrebu tih sredstava, investirati na domaćem ili inostranom finansijskom tržištu novca ili kapitala, kao i vršiti konverziju sredstava, u skladu sa zakonom i drugim propisom.

Lokalni organ uprave nadležan za finansije, odnosno lice koje on ovlasti, može novčana sredstva na konsolidovanom računu trezora lokalne vlasti, osim prihoda za koje je u posebnom zakonu, odnosno lokalnom propisu ili međunarodnom ugovoru utvrđena namena koja ograničava upotrebu tih sredstava, investirati na domaćem finansijskom tržištu novca, u skladu sa zakonom i drugim propisom.

Lokalni organ uprave nadležan za finansije može zaključiti ugovor sa ministrom o investiranju novčanih sredstava na konsolidovanom računu trezora lokalne vlasti.

Lokalni organ uprave nadležan za finansije obavezan je da po izvršenom investiranju sredstava iz stava 2. ovog člana o tome obavesti Upravu za trezor.

Prihodi od investiranja uplaćuju se na odgovarajući konsolidovani račun trezora.

Ministar bliže uređuje način izveštavanja o investiranju sredstava iz ovog člana.

Ministar, lokalni organ uprave nadležan za finansije, odnosno lice koje ovlaste, odgovorni su za efikasnost i sigurnost investiranja novčanih sredstava na konsolidovanom računu trezora Republike Srbije, odnosno konsolidovanom računu trezora lokalnih vlasti.

Glavna knjiga trezora

Član 11

Ministarstvo - Uprava za trezor, odnosno lokalni organ uprave nadležan za finansije, vodi glavnu knjigu trezora.

Transakcije i poslovni događaji, uključujući prihode i rashode, kao i stanje i promene na imovini, obavezama i kapitalu, evidentiraju se u glavnoj knjizi trezora, u skladu sa kontnim planom i na nivoima budžetske klasifikacije propisane u članu 29. ovog zakona.

U glavnoj knjizi trezora Republike Srbije, odnosno trezora lokalne vlasti vodi se posebna evidencija za svakog direktnog i indirektnog korisnika budžetskih sredstava.

U glavnoj knjizi trezora Republike Srbije, vodi se posebna evidencija za organizacije za obavezno socijalno osiguranje.

Transakcije i poslovni događaji evidentirani u poslovnim knjigama direktnog i indirektnog korisnika budžetskih sredstava moraju biti ažurni i u skladu sa transakcijama i poslovnim događajima evidentiranim u glavnoj knjizi trezora.

Transakcije i poslovni događaji evidentirani u poslovnim knjigama organizacija za obavezno socijalno osiguranje moraju biti u skladu sa transakcijama i događajima u glavnoj knjizi trezora.

U glavnoj knjizi trezora vodi se evidencija prihoda sa posebnom namenom, koje upotrebljavaju direktni i indirektni korisnici budžetskih sredstava i koji se ne mogu koristiti za druge namene.

Ministar bliže uređuje način evidentiranja i sadržinu glavne knjige i poslovnih knjiga trezora Republike Srbije, odnosno trezora lokalne vlasti.

Finansijska služba direktnog korisnika budžetskih sredstava

Član 12

Direktni korisnik budžetskih sredstava obrazuje službu koja priprema predlog finansijskog plana i zahteve za izvršenje odobrenih aproprijacija, sastavlja izveštaj o njihovom izvršenju i obavlja druge poslove utvrđene zakonom, drugim propisom i opštim aktom (u daljem tekstu: finansijska služba).

Izuzetno od stava 1. ovog člana, finansijska služba direktnog korisnika budžetskih sredstava može da obavlja poslove i za druge direktne korisnike budžetskih sredstava.

Ministar propisuje zajedničke osnove, kriterijume i zadatke za rad finansijske službe, koje direktni korisnici budžetskih sredstava bliže uređuju.

II JAVNI PRIHODI I PRIMANJA I JAVNI RASHODI I IZDACI

Uvođenje javnih prihoda i primanja

Član 13

Javni prihodi i primanja uvode se zakonom, odnosno odlukom skupštine lokalne vlasti u skladu sa zakonom.

Visina javnih prihoda i primanja utvrđuje se zakonom, odnosno aktom nadležnog organa u skladu sa ovim i posebnim zakonima.

Vrste javnih prihoda i primanja

Član 14

Javni prihodi su:

- 1) porezi;
- 2) doprinosi za obavezno socijalno osiguranje;
- 2a) neporeski prihodi, i to:
 - (1) takse,
 - (2) naknade,
 - (3) kazne,
 - (4) prihodi nastali upotrebom javnih sredstava;
- tač. 3) i 4) (*brisane*)
- 5) samodoprinos;
- 6) donacije, transferi i finansijska pomoć Evropske unije;
- 7) (*brisana*)

Primanja države su:

- 1) primanja od prodaje nefinansijske imovine;
- 2) primanja od zaduživanja;
- 3) primanja od prodaje finansijske imovine.

podtač. (1)-(3) (*brisane*)

4) (*brisana*)

Porezi

Član 15

Porezi se mogu uvoditi samo zakonom i to na potrošnju, dohodak, dobit, imovinu i prenos imovine fizičkih i pravnih lica.

Poreskim zakonom moraju biti utvrđeni predmet oporezivanja, osnovica, obveznik, poreska stopa ili iznos, sva izuzimanja i olakšice od oporezivanja, kao i način i rokovi plaćanja poreza.

Obaveze i prava poreskih obveznika ne mogu se proširivati ili smanjivati podzakonskim aktima.

Doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

Član 16

Zakonom se uvode doprinosi za obavezno socijalno osiguranje, i to za:

- 1) penzijsko i invalidsko osiguranje;
- 2) zdravstveno osiguranje;
- 3) osiguranje za slučaj nezaposlenosti.

Takse

Član 17

Takse se mogu uvoditi samo zakonom kojim se može propisati njihova visina ili se tim zakonom može dati pravo organu lokalne vlasti da utvrdi njihovu visinu.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, posebnim zakonom se može dati pravo korisniku javnih sredstava koji nije korisnik sredstava budžeta Republike Srbije da utvrdi visinu takse za javne usluge koje pruža.

Taksa se naplaćuje za neposredno pruženu javnu uslugu, odnosno sproveden postupak ili radnju, koju je pružio, odnosno sproveo korisnik javnih sredstava.

Taksa se ne može naplaćivati za izdavanje dokaza i bilo kojih podataka koje lice pribavlja od jednog državnog organa, a po nalogu drugog državnog organa.

Visina takse mora biti primerena troškovima pružanja javne usluge, odnosno sprovođenja postupka ili radnje i mora biti utvrđena u apsolutnom iznosu, odnosno ne može biti utvrđena kao procenat od promenljive osnovice, osim ukoliko je zakonom drugačije propisano.

Ministar će urediti metodologiju i način utvrđivanja troškova pružanja javne usluge.

Visina takse čiji iznos nije propisan zakonom utvrđuje se u tekućoj godini za narednu godinu primenom metodologije iz stava 6. ovog člana i ne može se povećavati tokom godine za tu godinu.

Izuzetno od stava 7. ovog člana, visina takse se može utvrditi u tekućoj godini za tu godinu, ukoliko je ovlašćenom subjektu zakonom data nadležnost za pružanje nove javne usluge, odnosno ako nadležni subjekt prvi put donosi akt o utvrđivanju visine takse u skladu sa zakonom.

U slučaju iz stava 2. ovog člana, na akt kojim se utvrđuje visina taksi mora se pribaviti saglasnost:

- 1) ministarstva nadležnog za finansije u slučaju da visinu takse utvrđuje subjekat centralnog nivoa države;
- 2) organa nadležnog za finansije u slučaju da visinu takse utvrđuje subjekat pod kontrolom lokalne vlasti.

Akt kojim se utvrđuje visina takse dostavlja se na saglasnost nadležnom organu iz stava 9. ovog člana najkasnije do 30. septembra tekuće godine za narednu godinu.

Akt o utvrđivanju visine takse na koji je data saglasnost objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srbije", odnosno drugom službenom glasilu u kome se objavljuju akti o utvrđivanju visine takse, najkasnije do 31. oktobra tekuće godine za narednu godinu.

Ako se do isteka roka iz stava 11. ovog člana ne objavi akt o visini takse za narednu godinu, u narednoj godini primenjivaće se njihova visina utvrđena za tekuću godinu.

Odredba stava 9. tačka 2) ovog člana ne primenjuje se u slučajevima kada visinu takse utvrđuje nadležni organ lokalne vlasti.

Za jednu javnu uslugu može se naplaćivati samo jedna taksa.

Naknade

Član 18

Naknade se mogu uvoditi za korišćenje dobara koja su posebnim zakonom utvrđena kao prirodna bogatstva, odnosno dobra od opšteg interesa i dobra u opštoj upotrebi.

Obveznik plaćanja naknade, osnovica za plaćanje naknade, visina naknade, način utvrđivanja i plaćanja naknade, kao i pripadnost naknade uređuju se posebnim zakonom koji predlaže i sprovodi ministarstvo nadležno za finansije.

Od dana stupanja na snagu zakona iz stava 2. ovog člana, naknade iz stava 1. ovog člana ne mogu se uvoditi nijednim drugim zakonom osim tim zakonom.

Prihodi nastali upotrebom javnih sredstava

Član 19

Prihodi nastali upotrebom javnih sredstava su:

- 1) prihodi od kamata;
- 2) prihodi od davanja u zakup, odnosno na korišćenje nepokretnosti i pokretnih stvari u državnoj svojini;
- 3) prihodi od davanja u zakup, odnosno na korišćenje nepokretnosti i pokretnih stvari u svojini autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave;
- 4) prihodi nastali prodajom usluga korisnika javnih sredstava čije je pružanje ugovoreno sa fizičkim i pravnim licima na osnovu njihove slobodne volje;
- 5) prihodi od novčanih kazni izrečenih u krivičnom, prekršajnom i drugom postupku koji se vodi pred državnim organom i oduzeta imovinska korist u tom postupku;
- 6) prihodi od novčanih kazni izrečenih u prekršajnom postupku za prekršaje propisane aktom skupštine lokalne vlasti i oduzeta imovinska korist u tom postupku;
- 7) koncesiona naknada.
- 8) *(brisana)*

Primanja od prodaje nefinansijske imovine

Član 20

Primanjima od prodaje nefinansijske imovine smatraju se:

- 1) primanja od prodaje nepokretnosti i pokretnih stvari u državnoj svojini;
- 2) primanja od prodaje nepokretnosti i pokretnih stvari u svojini autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave;
- 3) primanja od prodaje ostalih osnovnih sredstava;
- 4) primanja od prodaje robnih rezervi;
- 5) primanja od prodaje dragocenosti;
- 6) primanja od prodaje prirodne imovine;
- 7) druga primanja utvrđena zakonom.

Primanja od zaduživanja i prodaje finansijske imovine

Član 21

Primanjima od zaduživanja i prodaje finansijske imovine smatraju se:

- 1) primanja od zaduživanja na domaćem tržištu;
- 2) primanja od zaduživanja na inostranom tržištu;
- 3) primanja od prodaje finansijske imovine na domaćem tržištu;
- 4) primanja od prodaje finansijske imovine na inostranom tržištu;
- 5) druga primanja utvrđena zakonom.

Iskazivanje sopstvenih prihoda

Član 22

(Brisan)

Finansiranje nadležnosti Republike Srbije

Član 23

Za finansiranje nadležnosti Republike Srbije, budžetu Republike Srbije pripadaju javni prihodi i primanja, i to:

1) porezi u delu utvrđenom zakonom:

- (1) porez na dodatu vrednost;
- (2) akcize;
- (3) porez na dohodak građana;
- (4) porez na dobit preduzeća;
- (5) porez na upotrebu, držanje i nošenje određenih dobara;
- (6) porez na međunarodnu trgovinu i transakcije;
- (7) *(brisana)*

2) takse u skladu sa zakonom;

3) naknade u skladu sa zakonom;

4) donacije i transferi;

4a) finansijska pomoć Evropske unije;

5) prihodi nastali upotrebom javnih sredstava:

(1) prihodi od kamata;

(2) prihodi od davanja u zakup, odnosno na korišćenje nepokretnosti i pokretnih stvari u svojini Republike Srbije, koje koriste državni organi i organizacije i Vojska Srbije;

(3) prihodi nastali prodajom usluga korisnika sredstava budžeta Republike Srbije čije je pružanje ugovoreno sa fizičkim i pravnim licima na osnovu njihove slobodne volje;

(4) prihodi od novčanih kazni izrečenih u krivičnom, prekršajnom i drugom postupku koji se vodi pred nadležnim državnim organom i oduzeta imovinska korist u tom postupku;

(5) prihodi od koncesione naknade u skladu sa zakonom;

(6) *(brisana)*

6) primanja:

(1) primanja od prodaje nepokretnosti u svojini Republike Srbije, ako zakonom nije drukčije određeno;

(2) primanja od prodaje pokretnih stvari u svojini Republike Srbije koje koriste državni organi i organizacije i Vojska Srbije;

(3) primanja od prodaje republičkih robnih rezervi;

(3a) primanja od prodaje dragocenosti;

(3b) primanja od prodaje prirodne imovine;

(4) primanja od zaduživanja;

(5) primanja od prodaje finansijske imovine.

(6) *(brisana)*

Finansiranje nadležnosti autonomnih pokrajina

Član 24

Za finansiranje nadležnosti autonomnih pokrajina, budžetu autonomne pokrajine pripadaju javni prihodi i primanja, i to:

1) deo prihoda od poreza na dobit preduzeća ostvarenog na teritoriji autonomne pokrajine u skladu sa zakonom;

2) deo prihoda od poreza na dohodak građana - poreza na zarade ostvarenog na teritoriji autonomne pokrajine u skladu sa zakonom;

2a) drugi porez ili deo poreza u skladu sa posebnim zakonom;

3) pokrajinske administrativne takse;

4) naknade u skladu sa zakonom;

5) donacije i transferi;

5a) finansijska pomoć Evropske unije;

6) prihodi nastali upotrebom javnih sredstava:

(1) prihodi od kamata;

(2) prihodi od davanja u zakup, odnosno na korišćenje nepokretnosti i pokretnih stvari u svojini Republike Srbije, koje koriste organi autonomne pokrajine;

(3) prihodi od davanja u zakup, odnosno na korišćenje nepokretnosti i pokretnih stvari u svojini autonomne pokrajine, u skladu sa zakonom;

(4) prihodi nastali prodajom usluga korisnika sredstava budžeta autonomne pokrajine čije je pružanje ugovoreno sa fizičkim i pravnim licima na osnovu njihove slobodne volje;

(5) prihodi od novčanih kazni izrečenih u prekršajnom postupku za prekršaje propisane aktom skupštine autonomne pokrajine i oduzeta imovinska korist u tom postupku;

(6) prihodi od koncesione naknade u skladu sa zakonom;

(7) *(brisana)*

7) primanja:

(1) primanja od prodaje nepokretnosti i pokretnih stvari u svojini Republike Srbije koje koriste organi autonomne pokrajine;

(2) primanja od prodaje nepokretnosti u svojini autonomne pokrajine u skladu sa zakonom;

(3) primanja od prodaje pokretnih stvari u svojini autonomne pokrajine koje koriste organi autonomne pokrajine;

(4) primanja od prodaje pokrajinskih robnih rezervi;

(4a) primanja od prodaje dragocenosti;

(4b) primanja od prodaje prirodne imovine;

(5) primanja od zaduživanja;

(6) primanja od prodaje finansijske imovine.

(7) *(brisana)*

Odredbe stava 1. tačka 6) podtačka (2) i tačka 7) podtačka (1) ovog člana primenjivaće se do dana do koga, u skladu sa zakonom, autonomna pokrajina, odnosno njeni organi imaju svojstvo korisnika nepokretnosti i pokretnih stvari u svojini Republike Srbije.

Finansiranje nadležnosti jedinice lokalne samouprave

Član 25

Za finansiranje nadležnosti jedinice lokalne samouprave, budžetu jedinice lokalne samouprave pripadaju javni prihodi i primanja, i to:

1) porezi u delu utvrđenom zakonom:

(1) porez na dohodak građana;

(2) porez na imovinu;

(3) porez na nasleđe i poklon;

(4) porez na prenos apsolutnih prava;

(5) drugi porez, u skladu sa posebnim zakonom;

2) takse:

(1) lokalne administrativne takse;

(2) lokalne komunalne takse;

(3) boravišna taksa;

3) naknade u skladu sa zakonom;

4) samodoprinos;

5) donacije i transferi;

5a) finansijska pomoć Evropske unije;

6) prihodi nastali upotrebom javnih sredstava:

(1) prihodi od kamata;

(2) prihodi od davanja u zakup, odnosno na korišćenje nepokretnosti i pokretnih stvari u svojini Republike Srbije, koje koristi jedinica lokalne samouprave, odnosno organi, organizacije i službe jedinice lokalne samouprave i indirektni korisnici njenog budžeta;

(3) prihodi od davanja u zakup, odnosno na korišćenje nepokretnosti i pokretnih stvari u svojini jedinice lokalne samouprave, u skladu sa zakonom;

(4) prihodi nastali prodajom usluga korisnika sredstava budžeta jedinice lokalne samouprave čije je pružanje ugovoreno sa fizičkim i pravnim licima na osnovu njihove slobodne volje;

(5) prihodi od novčanih kazni izrečenih u prekršajnom postupku za prekršaje propisane aktom skupštine jedinice lokalne samouprave i oduzeta imovinska korist u tom postupku;

(6) prihodi od koncesione naknade u skladu sa zakonom.

(7) *(brisana)*

7) primanja:

(1) primanja od prodaje nepokretnosti u svojini jedinice lokalne samouprave;

(2) primanja od prodaje pokretnih stvari u svojini Republike Srbije koje koriste organi, organizacije i službe jedinice lokalne samouprave;

(3) primanja od prodaje pokretnih stvari u svojini jedinice lokalne samouprave koje koriste organi, organizacije i službe jedinice lokalne samouprave;

(4) primanja od prodaje robnih rezervi;

(4a) primanja od prodaje dragocenosti;

(4b) primanja od prodaje prirodne imovine;

(5) primanja od zaduživanja;

(6) primanja od prodaje finansijske imovine.

(7) *(brisana)*

Odredbe stava 1. tačka 6) podtačka (2) i tačka 7) podtačka (2) ovog člana primenjivaće se do dana do koga, u skladu sa zakonom, jedinica lokalne samouprave, odnosno njeni organi, organizacije i službe imaju svojstvo korisnika nepokretnosti i pokretnih stvari u svojini Republike Srbije.

Statutom grada, odnosno grada Beograda utvrđuje se deo prihoda iz stava 1. ovog člana koji pripada budžetu gradske opštine, a koji budžetu grada, odnosno grada Beograda.

Finansiranje organizacija za obavezno socijalno osiguranje

Član 26

Za finansiranje prava iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja, zdravstvenog osiguranja i osiguranja za slučaj nezaposlenosti, organizacijama za obavezno socijalno osiguranje pripadaju sledeći javni prihodi i primanja, i to:

- 1) doprinosi za obavezno socijalno osiguranje;
- 2) donacije i transferi;
- 3) ostali prihodi i primanja u skladu sa zakonom.

Javni rashodi i izdaci države

Član 27

Javni rashodi su:

- 1) rashodi za zaposlene;
- 2) rashodi za robe i usluge;
- 3) amortizacija i upotreba sredstava za rad;
- 4) otplate kamata i pratećih troškova zaduživanja;
- 5) subvencije;
- 6) dotacije i transferi;
- 7) obavezno socijalno osiguranje i socijalna zaštita;
- 8) ostali rashodi (porezi, obavezne takse, novčane kazne, penali i dr.).

Izdaci države su:

- 1) izdaci za nabavku nefinansijske imovine;
- 2) izdaci za otplatu glavnice;
- 3) izdaci za nabavku finansijske imovine.

IIa OPŠTI FISKALNI OKVIR

Odgovornost

Član 27a

Vlada je odgovorna za sprovođenje fiskalne politike i upravljanje javnim finansijama i sredstvima Republike Srbije u skladu sa principima, pravilima i procedurama utvrđenim ovim zakonom.

Izvršni organ lokalne vlasti je odgovoran za sprovođenje fiskalne politike i upravljanje javnom imovinom, prihodima i primanjima i rashodima i izdacima na način koji je u skladu sa ovim zakonom.

IIb PRINCIPI, PROCEDURE I PRAVILA ODGOVORNOG FISKALNOG UPRAVLJANJA

Fiskalni principi

Član 27b

Opšti principi odgovornog fiskalnog upravljanja su:

- 1) princip polaganja računa podrazumeva da je Vlada, odnosno izvršni organ lokalne vlasti, odgovoran Narodnoj skupštini, odnosno skupštini lokalne vlasti za izvršavanje svojih nadležnosti u vezi sa upravljanjem fiskalnom politikom;
- 2) princip pravičnosti podrazumeva da se upravljanje fiskalnom politikom sprovodi tako što će se u obzir uzeti njen uticaj na blagostanje sadašnjih i budućih generacija;
- 3) princip odgovornosti podrazumeva da se upravljanje javnom imovinom i obavezama, prirodnim resursima i fiskalnim rizicima, sprovodi na način koji učvršćuje fiskalnu održivost;
- 4) princip stabilnosti podrazumeva da se fiskalna politika sprovodi na način koji ne izaziva nagle promene u kretanjima makroekonomskih i fiskalnih indikatora;
- 5) princip transparentnosti podrazumeva da su jasno utvrđeni i definisani zadaci i odgovornosti različitih državnih organa, odnosno organa lokalne vlasti i funkcionera u vezi sa upravljanjem fiskalnom politikom; da su obezbeđene ažurne finansijske i nefinansijske informacije koje se odnose na upravljanje fiskalnom politikom, da su dostupne kako bi se omogućila delotvorna javna provera vođenja fiskalne politike i stanja javnih finansija; da oni koji su odgovorni za objavljivanje takvih informacija te informacije ne uskraćuju, osim ako bi njihovo objavljivanje nanelo značajnu štetu nacionalnoj bezbednosti, odbrani ili međunarodnim odnosima Republike Srbije.

Vlada utvrđuje i sprovodi ciljeve fiskalne politike rukovodeći se sledećim posebnim principima:

- 1) održivost duga države;
- 2) uredno servisiranje duga;
- 3) predvidljivost nivoa poreskih stopa i poreskih osnovica za naredne godine;
- 4) odgovorno upravljanje fiskalnim rizicima;
- 5) upravljanje javnom imovinom i obavezama, prirodnim resursima, na način koji neće opterećivati buduće generacije;

6) podsticanje privrednog rasta.

Fiskalna strategija

Član 27v

Vlada svake fiskalne godine podnosi Narodnoj skupštini Fiskalnu strategiju.

Glavni ciljevi Fiskalne strategije su:

- 1) utvrđivanje kratkoročnih i srednjoročnih ciljeva fiskalne politike Vlade za period od tri uzastopne fiskalne godine, počev od fiskalne godine za koju se Fiskalna strategija podnosi;
- 2) pružanje detaljnog objašnjenja o usklađenosti navedenih srednjoročnih ciljeva sa fiskalnim principima i pravilima utvrđenim ovim zakonom;
- 3) procena održivosti fiskalne politike.

Procedure u donošenju Fiskalne strategije

Član 27g

Nacrt Fiskalne strategije priprema ministar i podnosi Fiskalnom savetu radi davanja mišljenja.

Sa pribavljenim mišljenjem Fiskalnog saveta, ministar priprema predlog Fiskalne strategije.

Ukoliko bilo koja preporuka Fiskalnog saveta nije ušla u Fiskalnu strategiju, to se obavezno konstatuje i navode se razlozi za takvu odluku, a dostavljeno mišljenje Fiskalnog saveta u celini se prilaže uz Fiskalnu strategiju.

Nakon usvajanja Vlada podnosi Fiskalnu strategiju na razmatranje odboru Narodne skupštine nadležnom za finansije, republički budžet i kontrolu trošenja javnih sredstava.

Odbor Narodne skupštine nadležan za finansije, republički budžet i kontrolu trošenja javnih sredstava razmatra Fiskalnu strategiju, kako bi ocenio da li je izrađena u skladu sa fiskalnim principima i pravilima utvrđenim u ovom zakonu.

Odbor Narodne skupštine nadležan za finansije, republički budžet i kontrolu trošenja javnih sredstava izveštava Vladu da li ima komentare i preporuke u vezi sa Fiskalnom strategijom.

Ukoliko Vlada, na predlog ministra odluči da izmeni i dopuni Fiskalnu strategiju na osnovu preporuka koje je dao odbor Narodne skupštine nadležan za finansije, republički budžet i kontrolu trošenja javnih sredstava takve izmene i dopune unose se u revidiranu Fiskalnu strategiju, koja se dostavlja tom odboru pre upućivanja predloga budžeta za narednu godinu.

Sadržaj Fiskalne strategije

Član 27d

Fiskalna strategija sadrži:

- 1) srednjoročne projekcije makroekonomskih agregata i indikatora;
- 2) srednjoročne projekcije fiskalnih agregata i indikatora, uz analizu fiskalnih implikacija ekonomskih politika i strukturnih reformi;
- 3) ciljeve i smernice ekonomske i fiskalne politike Vlade za srednjoročni period za koji se donosi Fiskalna strategija;
- 4) konsolidovani budžet sektora države, kao i konsolidovane budžete centralnog i lokalnog nivoa države;
- 5) srednjoročni okvir rashoda budžeta Republike Srbije, u skladu sa prioriternim oblastima finansiranja, koje uključuju i srednjoročne prioritete javnih investicija, kao i pregled najznačajnijih republičkih kapitalnih projekata, čiji procenjeni troškovi iznose preko 20.000.000 evra u dinarskoj protivvrednosti. Srednjoročni okvir rashoda predstavlja ukupne rashode za narednu budžetsku godinu, sa projekcijama za naredne dve godine;
- 6) procenu i kvantifikaciju fiskalnih rizika i potencijalnih obaveza, uključujući fiskalne rizike koji se odnose na elementarne nepogode;
- 7) poređenje ostvarenja i novih projekcija sa projekcijama objavljenim u prethodnoj fiskalnoj strategiji;
- 8) strategiju za upravljanje dugom države u periodu za koji se donosi Fiskalna strategija.

Revidirana Fiskalna strategija sadrži i pregled nenamenskih transfera iz budžeta Republike Srbije pojedinačno za svaku jedinicu lokalne samouprave.

Fiskalna strategija obavezno sadrži:

- 1) mišljenje Fiskalnog saveta o nacrtu Fiskalne strategije;
- 2) mišljenje Narodne banke Srbije o nacrtu Fiskalne strategije.

Član 27đ

(Brisano)

Fiskalna pravila

Član 27e

Fiskalna pravila odnose se na sektor države i ona mogu biti opšta i posebna.

Opštim fiskalnim pravilima određuje se ciljani srednjoročni fiskalni deficit, kao i maksimalni odnos duga prema BDP sa ciljem da se obezbedi dugoročna održivost fiskalne politike u Republici Srbiji.

Posebnim fiskalnim pravilima utvrđuju se ograničenja rashoda za penzije i plate, odnosno zarade u sektoru države.

Opšta fiskalna pravila su:

1) dug sektora države, uključujući obaveze po osnovu restitucije, neće biti veći od 60% BDP;

2) ciljani srednjoročni fiskalni deficit je 0,5% BDP.

Ukoliko je dug sektora države iznad 60% BDP, fiskalna pozicija sektora države mora biti uravnotežena, tako da fiskalni deficit iznosi najviše 0% BDP.

Ukoliko je dug sektora države između 55% i 60% BDP fiskalni deficit iznosi najviše 0,5% BDP.

Ukoliko je dug sektora države između 45% i 55% BDP fiskalni deficit iznosi najviše 1,5% BDP.

Ukoliko je dug sektora države ispod 45% BDP, fiskalni deficit neće preći iznos od 3% BDP.

Ukoliko dođe do prekoračenja fiskalnog deficita utvrđenog opštim fiskalnim pravilom propisanim ovim zakonom, Vlada na predlog Ministarstva donosi odluku o programu mera za prilagođavanje prekomernog fiskalnog deficita u srednjem roku, koju po pribavljenom obrazloženom mišljenju Fiskalnog saveta dostavlja Narodnoj skupštini radi informisanja.

Ukoliko dug sektora države pređe ili se predviđa da će preći 55% BDP Vlada je dužna da Narodnoj skupštini, zajedno sa budžetom za narednu godinu u Fiskalnoj strategiji, kao i u revidiranoj Fiskalnoj strategiji podnese i program za smanjenje duga sektora države u odnosu na BDP, a za svaku narednu godinu u kojoj taj dug ostaje iznad 55% BDP i izveštaj o sprovođenju programa za smanjenje duga i ažurirani program.

Ukoliko dug sektora države pređe ili se predviđa da će preći 60% BDP, program za smanjenje duga usvaja Narodna skupština najmanje jedanput godišnje, u postupku pripreme i donošenja budžeta za narednu fiskalnu godinu.

Do usvajanja programa iz stava 11. ovog člana, ministar je ovlašćen da smanji rashode, tako da dug sektora države zadrži ispod 60% BDP, vodeći računa o ekonomskoj situaciji i drugim okolnostima.

Fiskalni savet podnosi Narodnoj skupštini obrazloženo mišljenje o Vladinom programu za smanjenje duga sektora države, a predstavnik Fiskalnog saveta obrazlaže mišljenje u Narodnoj skupštini.

Ukoliko je fiskalni deficit utvrđen opštim fiskalnim pravilom propisanim ovim zakonom u proteklom periodu (ex post) prekoračen za manje od 0,5% BDP, a dug sektora države u odnosu na BDP veći od planiranog u poslednjoj Fiskalnoj strategiji, ministar će obrazložiti razloge za prekoračenje, kao i mere preduzete kako bi se izbeglo ponovno prekoračenje i kako bi se dostigao prethodno planiran nivo duga u što kraćem roku.

Ukoliko je fiskalni deficit utvrđen opštim fiskalnim pravilom propisanim ovim zakonom u proteklom periodu (ex post) prekoračen za više od 0,5% BDP, Vlada u Fiskalnoj strategiji revidira putanju deficita i utvrđuje mere kako bi se u srednjem roku prekomerni fiskalni deficit prilagodio na nivo propisan fiskalnim pravilima.

Posebna fiskalna pravila obezbeđuju postizanje ciljanog fiskalnog deficita i duga sektora države u odnosu na BDP kroz ograničenje javnih rashoda.

Cilj posebnih fiskalnih pravila je i promena strukture javne potrošnje u pravcu smanjenja tekućih rashoda i povećanja javnih investicija.

Principi odgovornog fiskalnog upravljanja nalažu utvrđivanje rashoda za zaposlene u sektoru države na održivom nivou, tako da će se težiti tome da učešće rashoda za zaposlene sektora države u BDP bude do 10%.

Povećanje plata, odnosno zarada može se vršiti samo u godini u kojoj se na osnovu odgovarajućih planskih dokumenata nadležnih organa očekuje, odnosno procenjuje da će učešće rashoda za zaposlene sektora države u BDP da bude do 10%, ali tako da očekivano učešće rashoda za zaposlene sektora države u BDP, nakon usklađivanja, ne bude iznad navedenog procenata.

Procenat povećanja plata, odnosno mase sredstava za plate, odnosno zarade predviđen za narednu budžetsku godinu utvrđuje se zakonom o budžetu Republike Srbije za tu godinu i primenjuje se na sve entitete koji pripadaju sektoru države.

Procenat iz stava 18. ovog člana može se korigovati naviše u slučaju povećanja obuhvata sektora države, odnosno uključivanjem entiteta u sektor države, odnosno naniže u slučaju isključivanja entiteta iz sektora države.

Ministar će u Fiskalnoj strategiji objaviti učešće rashoda za zaposlene u sektoru države u BDP sa obrazloženjem za reviziju, kad god se promeni obuhvat sektora države.

Ukoliko su ukupni rashodi za penzije i novčani iznos kao uvećanje za penziju manji od 10% BDP, penzija će se uskladiti prema promeni prosečne zarade bez poreza i doprinosa, na način definisan zakonom kojim se uređuje penzijsko i invalidsko osiguranje.

Ukoliko su ukupni rashodi za penzije i novčani iznos kao uvećanje za penziju 10% ili veći od 10%, a manji od 10,5% BDP penzija će se uskladiti sa zbirom polovine procenta promene prosečne

zarade bez poreza i doprinosa i polovine procenta promene potrošačkih cena, na način definisan zakonom kojim se uređuje penzijsko i invalidsko osiguranje.

Ukoliko su ukupni rashodi za penzije i novčani iznos kao uvećanje za penziju jednaki ili veći od 10,5% BDP penzija će se uskladiti prema promeni potrošačkih cena, na način definisan zakonom kojim se uređuje penzijsko i invalidsko osiguranje.

Primena posebnih fiskalnih pravila ne može da ugrozi opšta fiskalna pravila utvrđena u skladu sa ovim zakonom.

Fiskalna pravila za lokalnu vlast

Član 27ž

Fiskalni deficit lokalne vlasti može nastati samo kao rezultat javnih investicija.

Fiskalni deficit lokalne vlasti je sastavni deo konsolidovanog deficita sektora države.

Fiskalni deficit lokalne vlasti u određenoj godini ne može biti veći od 10% njenih prihoda u toj godini.

Izvršni organ lokalne vlasti može da podnese zahtev Ministarstvu za odobrenje fiskalnog deficita iznad navedenog iznosa samo ukoliko je ono rezultat realizacije javnih investicija.

Zahtev za prekoračenje se podnosi Ministarstvu najkasnije do 1. oktobra tekuće godine, za narednu budžetsku godinu.

Izuzetno od st. 4. i 5. ovog člana, zahtev za prekoračenje može se podneti nakon 1. oktobra tekuće godine, a najkasnije do 31. januara naredne godine, ukoliko je prekoračenje fiskalnog deficita rezultat primljenih transfernih sredstava od drugog nivoa vlasti ili primljene finansijske pomoći Evropske unije nakon isteka roka iz stava 5. ovog člana.

Zahtev za prekoračenje treba da sadrži detaljno obrazloženje opravdanosti investicija zbog kojih nastaje prekoračenje, analizu dugoročne održivosti duga lokalne vlasti, kao i druge informacije koje zahteva Ministarstvo.

Ministarstvo je dužno da najkasnije do 20. oktobra lokalnoj vlasti odgovori na zahtev uz odgovarajuće obrazloženje, a u slučaju iz stava 6. ovog člana do 1. marta.

Pri odobravanju prekoračenja Ministarstvo će voditi računa kako o opravdanosti zahteva, tako i o mogućnosti da se zahtev uklopi u planirani deficit konsolidovanog sektora države za narednu godinu.

Ukoliko lokalna vlast prekorači limit za deficit u određenoj godini, bez odobrenja Ministarstva, ministar obustavlja prenos transfernih sredstava iz budžeta Republike Srbije, odnosno pripadajući

deo poreza na zarade i poreza na dobit preduzeća u narednoj budžetskoj godini za iznos prekoračenja.

Izuzetne okolnosti

Član 27z

Vlada može samo izuzetno i privremeno da odstupi od fiskalnih principa i pravila utvrđenih ovim zakonom, i to u slučajevima prirodnih katastrofa i eksternih šokova koji utiču na ugrožavanje zdravlja ljudi, nacionalne bezbednosti i značajan pad privredne aktivnosti, o čemu donosi odluku.

Vlada je dužna da podnese Narodnoj skupštini radi informisanja izveštaj u kome će jasno navesti:

- 1) razloge za odstupanje od fiskalnih principa ili pravila;
- 2) mere koje Vlada namerava da preduzme da bi ponovo poštovala fiskalne principe ili pravila;
- 3) vremenski period u kome Vlada očekuje da će početi ponovo da se pridržava fiskalnih principa ili pravila;
- 4) pregled koji iskazuje srednjoročne fiskalne planove i jasno ukazuje na nivo fiskalnog deficita i duga budžeta Republike Srbije, kao i sektora države.

Vlada dostavlja Narodnoj skupštini izveštaj iz stava 2. ovog člana, uz pribavljeno mišljenje Fiskalnog saveta, u roku od 30 dana od usvajanja odluke iz stava 1. ovog člana ili u sledećoj godišnjoj Fiskalnoj strategiji ili revidiranoj Fiskalnoj strategiji, u zavisnosti od toga koji slučaj pre nastupi.

Vlada će u Fiskalnoj strategiji, odnosno u revidiranoj Fiskalnoj strategiji izvestiti Narodnu skupštinu o uticaju odstupanja od primene fiskalnih pravila i sprovođenju mera koje je preduzela radi ponovnog poštovanja fiskalnih pravila.

Revidirani plan mera odobrava se najmanje jedanput godišnje sve dok se ne počnu primenjivati opšta fiskalna pravila o fiskalnom deficitu i dugu sektora države.

Izjava o odgovornosti

Član 27i

Uz Fiskalnu strategiju prilaže se izjava o odgovornosti koju potpisuje ministar.

U izjavi o odgovornosti se obavezno navodi da su svi izveštaji na koje se izjava odnosi:

- 1) izrađeni korišćenjem analitičkih tehnika i procena koje ispunjavaju visoke standarde profesionalnog integriteta i stručnosti;

2) zasnovani na ažurnim i tačnim ekonomskim i fiskalnim informacijama dostupnim u vreme zaključenja izveštaja;

3) obuhvataju sve odluke koje je donela Vlada, a koje imaju značajan ekonomski ili fiskalni uticaj o kome je ministar imao saznanja u vreme potpisivanja izjave o odgovornosti.

Srednjoročni prioriteti javnih investicija

Član 27j

Budžetski korisnici dostavljaju Ministarstvu srednjoročne prioritete javnih investicija u okviru predloga za prioritetne oblasti finansiranja najkasnije do 15. marta.

Srednjoročni prioriteti javnih investicija uključuju se u Fiskalnu strategiju.

Ministarstvo budžetskim korisnicima u okviru uputstva za pripremu budžeta Republike Srbije dostavlja i uputstvo o sadržaju planova kojim se iskazuju srednjoročni prioriteti javnih investicija.

Planovi za sprovođenje srednjoročnih prioriteta javnih investicija izrađuju se kao deo finansijskih planova budžetskih korisnika.

Novo zapošljavanje i dodatno radno angažovanje kod korisnika javnih sredstava

Član 27k

U periodu od 1. januara 2021. godine do 31. decembra 2026. godine korisnicima javnih sredstava dozvoljeno je da bez posebnih dozvola i saglasnosti u tekućoj kalendarskoj godini prime u radni odnos na neodređeno vreme i radni odnos na određeno vreme u svojstvu pripravnika do 70% ukupnog broja lica kojima je prestao radni odnos na neodređeno vreme po bilo kom osnovu u prethodnoj kalendarskoj godini (umanjen za broj novozaposlenih na neodređeno vreme i određeno vreme u svojstvu pripravnika u toj kalendarskoj godini), dok o prijemu novozaposlenih na neodređeno vreme i određeno vreme u svojstvu pripravnika iznad tog procenta odlučuje telo Vlade, na predlog nadležnog organa, uz prethodno pribavljeno mišljenje Ministarstva.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, telo Vlade iz stava 1. ovog člana može jednim aktom dati saglasnost novoosnovanom korisniku javnih sredstava na broj lica koji taj korisnik može primiti u radni odnos na neodređeno vreme i određeno vreme u svojstvu pripravnika u kalendarskoj godini u kojoj je osnovan.

Zapošljavanje iz st. 1. i 2. ovog člana može se realizovati ukoliko korisnik javnih sredstava ima obezbeđena sredstva za plate, odnosno zarade, sa pripadajućim porezom i doprinosima za novozaposlene, kao i pod uslovima i u skladu sa procedurama predviđenim posebnim propisima.

Počev od 1. januara 2021. godine ukupan broj zaposlenih na određeno vreme (izuzev u svojstvu pripravnika), lica angažovanih po ugovoru o delu, ugovoru o privremenim i povremenim

poslovima, preko omladinske i studentske zadruge, kao i posredstvom agencije za privremeno zapošljavanje i lica angažovanih po drugim osnovama, kod korisnika javnih sredstava, ne može biti veći od 10% ukupnog broja zaposlenih na neodređeno vreme, osim izuzetno, uz saglasnost tela Vlade, na predlog nadležnog organa, uz prethodno pribavljeno mišljenje Ministarstva.

U ograničenje iz stava 4. ovog člana ne ubrajaju se lica u radnom odnosu na određeno vreme radi zamene odsutnog zaposlenog do njegovog povratka, lica radno angažovana posredstvom Nacionalne službe za zapošljavanje u cilju sprovođenja mera aktivne politike zapošljavanja u skladu sa propisima koji uređuju oblast zapošljavanja (javni radovi i dodatno obrazovanje i obuke), lica angažovana radi realizacije projekata koji se finansiraju sredstvima Evropske unije ili sredstvima donacija, ukoliko se naknade za njihov rad, sa pripadajućim porezima i doprinosima, finansiraju iz ovih izvora, kao i lica angažovana od strane korisnika programa obuke, akreditovanih realizatora obuke koji su upisani u Stalnu listu predavača i drugih realizatora obuka koju vodi Nacionalna akademija za javnu upravu.

Izuzetno od stava 4. ovog člana, korisnik javnih sredstava koji ima manje od 50 zaposlenih na neodređeno vreme može da ima najviše do sedam zaposlenih, odnosno angažovanih lica u smislu stava 4. ovog člana.

Aktom Vlade bliže će se urediti postupak za pribavljanje saglasnosti iz st. 1, 2. i 4. ovog člana.

Odredbe st. 1. i 2. ovog člana ne odnose se na sudije, javne tužioce i zamenike javnih tužilaca, nastavno osoblje visokoškolske ustanove i naučno i istraživačko osoblje naučnoistraživačke organizacije akreditovane u skladu sa zakonom, na izabrana, postavljena i imenovana lica u državnim organima i organima jedinica teritorijalne autonomije i lokalne samouprave, kao i na direktore javnih preduzeća, društava kapitala, ustanova i javnih agencija čiji su osnivači Republika Srbija ili jedinice teritorijalne autonomije, odnosno lokalne samouprave, kao i na osobe sa invaliditetom u skladu sa propisima koji uređuju oblast profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba sa invaliditetom.

O zasnivanju radnog odnosa na neodređeno vreme i radnog odnosa na određeno vreme u svojstvu pripravnika iznad procenta iz stava 1. ovog člana u službama Narodne skupštine, Zaštitnika građana, Poverenika za zaštitu ravnopravnosti, Državne revizorske institucije, Poverenika za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti, Agencije za sprečavanje korupcije, Komisije za kontrolu državne pomoći, Republičke komisije za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki, Komisije za zaštitu konkurencije, Komisije za hartije od vrednosti, Fiskalnog saveta, Regulatornog tela za elektronske medije i Agencije za energetiku Republike Srbije, kao i o tome da ukupan broj zaposlenih, odnosno radno angažovanih iz stava 4. ovog člana kod tih korisnika bude veći od procenta, odnosno broja iz st. 4. i 6. ovog člana odlučuje odbor Narodne skupštine nadležan za administrativno-budžetska pitanja.

III PRIPREMA I DONOŠENJE BUDŽETA I FINANSIJSKIH PLANOVA

Priprema budžeta i finansijskih planova

Član 28

Budžet se sastoji iz opšteg dela, posebnog dela i obrazloženja.

Opšti deo budžeta obuhvata:

- 1) račun prihoda i rashoda i neto nabavku nefinansijske imovine (razlika prodaje i nabavke nefinansijske imovine); budžetski suficit, odnosno deficit;
- 2) ukupni fiskalni suficit, odnosno ukupni fiskalni deficit;
- 3) račun finansiranja, odnosno predlog za korišćenje suficita, a u slučaju deficita - izvore za njegovo finansiranje iskazane i kvantifikovane pojedinačno po vrstama izvora;
- 4) pregled očekivanih sredstava iz finansijske pomoći Evropske unije;
- 5) procenu neophodnih finansijskih sredstava za finansiranje učešća Republike Srbije u sprovođenju finansijske pomoći Evropske unije;
- 6) procenu ukupnog novog zaduženja, odnosno razduženja Republike Srbije u toku budžetske godine;
- 7) procenu ukupnog iznosa novih garancija Republike Srbije tokom budžetske godine;
- 8) pregled planiranih kapitalnih izdataka budžetskih korisnika za tekuću i naredne dve budžetske godine;
- 9) stalnu i tekuću budžetsku rezervu.

Posebni deo budžeta iskazuje finansijske planove direktnih korisnika budžetskih sredstava, prema principu podele vlasti na zakonodavnu, izvršnu i sudsku.

Finansijski planovi iz stava 3. ovog člana uključuju rashode i izdatke direktnog korisnika budžetskih sredstava, u skladu sa ekonomskom, funkcionalnom, programskom i klasifikacijom prema izvorima finansiranja, definisanim u članu 29. ovog zakona.

Obrazloženje budžeta sadrži:

- 1) obrazloženje opšteg dela budžeta;
- 2) programske informacije.

Programske informacije iz stava 5. tačka 2) ovog člana sadrže opise programa, programskih aktivnosti i projekata korisnika budžetskih sredstava, ciljeve koji se žele postići u srednjoročnom

periodu sprovođenjem programa, programskih aktivnosti i projekata, kao i pokazatelje učinka za praćenje postizanja navedenih ciljeva. Neki od definisanih ciljeva, odnosno pokazatelja učinka programa, programske aktivnosti ili projekta predstavljaju rodno odgovorne ciljeve, odnosno rodne pokazatelje kojima se prikazuju i prate planirani doprinosi programa, programske aktivnosti ili projekta ostvarivanju rodne ravnopravnosti.

Finansijski plan organizacije za obavezno socijalno osiguranje sastoji se od opšteg i posebnog dela, utvrđen na način koji propisuje ministar.

Izuzetno od stava 3. ovog člana, poseban deo budžeta Republike Srbije koji se odnosi na rashode i izdatke Bezbednosno-informativne agencije i njenih indirektnih korisnika iskazuje se u ukupnom iznosu, bez navođenja aproprijacija iz finansijskog plana.

Budžetska klasifikacija

Član 29

Budžet se priprema i izvršava na osnovu sistema jedinstvene budžetske klasifikacije.

Budžetska klasifikacija obuhvata ekonomsku klasifikaciju prihoda i primanja, ekonomsku klasifikaciju rashoda i izdataka, organizacionu klasifikaciju, funkcionalnu klasifikaciju, programsku klasifikaciju i klasifikaciju prema izvorima finansiranja, pri čemu:

- 1) ekonomska klasifikacija prihoda i primanja iskazuje prihode i primanja na osnovu propisa ili ugovora koji određuju izvore prihoda, odnosno primanja;
- 2) ekonomska klasifikacija rashoda i izdataka iskazuje pojedinačna dobra i usluge i izvršena transferna plaćanja;
- 3) organizaciona klasifikacija iskazuje rashode i izdatke po korisnicima budžetskih sredstava, sa raspodelom aproprijacija između korisnika;
- 4) funkcionalna klasifikacija iskazuje rashode i izdatke po funkcionalnoj nameni za određenu oblast i nezavisna je od organizacije koja tu funkciju sprovodi;
- 5) programska klasifikacija iskazuje klasifikaciju programa korisnika budžetskih sredstava;
- 6) klasifikacija rashoda i izdataka prema izvorima finansiranja iskazuje prihode i primanja, rashode i izdatke prema osnovu ostvarenja tih sredstava.

Inostrani i domaći izvori finansiranja, kao i otplata inostranog i domaćeg duga, čine elemente klasifikacija iz stava 2. ovog člana.

Ministar bliže uređuje budžetsku klasifikaciju, koju primenjuju Republika Srbija i lokalna vlast, korisnici budžetskih sredstava i korisnici sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje u pripremanju finansijskih planova.

Utvrđivanje suficita i deficita

Član 30

Iznos ukupnog fiskalnog suficita i način njegovog raspoređivanja utvrđuje se zakonom o budžetu Republike Srbije, odnosno odlukom o budžetu lokalne vlasti.

Iznos ukupnog fiskalnog deficita i način njegovog finansiranja utvrđuje se zakonom o budžetu Republike Srbije, odnosno odlukom o budžetu lokalne vlasti.

Konsolidovani budžet sektora države i ukupni fiskalni suficit, odnosno ukupni fiskalni deficit sektora države utvrđuje se u Fiskalnoj strategiji.

Budžetski kalendar

Član 31

Postupak pripreme i donošenja budžeta i finansijskih planova organizacija za obavezno socijalno osiguranje izvršava se prema budžetskom kalendaru, i to:

1) Kalendar za nivo Republike Srbije:

(1) 15. februar - ministar daje instrukciju za predlaganje prioriternih oblasti finansiranja za budžetske korisnike koje uključuju i srednjoročne prioritete javnih investicija;

(2) 15. mart - direktni korisnici sredstava budžeta Republike Srbije na osnovu instrukcije iz podtačke (1) ove tačke dostavljaju Ministarstvu predloge za utvrđivanje prioriternih oblasti finansiranja za budžetsku i naredne dve fiskalne godine, kao i godišnji izveštaj o učinku programa za prethodnu godinu;

(3) 15. maj - ministar priprema nacrt Fiskalne strategije koja sadrži ekonomsku i fiskalnu politiku Vlade sa projekcijama za budžetsku i naredne dve fiskalne godine i konkretne odluke o prioriternim oblastima finansiranja, koje obuhvataju i srednjoročne prioritete javnih investicija;

(4) 20. maj - ministar dostavlja nacrt Fiskalne strategije Fiskalnom savetu;

(5) 1. jun - Fiskalni savet daje mišljenje o nacrtu Fiskalne strategije;

(6) 5. jun - ministar dostavlja Vladi predlog Fiskalne strategije na usvajanje;

(7) 15. jun - Vlada usvaja Fiskalnu strategiju i dostavlja je odboru Narodne skupštine nadležnom za finansije, republički budžet i kontrolu trošenja javnih sredstava na razmatranje, kao i lokalnoj vlasti;

(8) 30. jun - odbor Narodne skupštine nadležan za finansije, republički budžet i kontrolu trošenja javnih sredstava dostavlja Vladi komentare i preporuke u vezi sa Fiskalnom strategijom;

(9) 15. jul - ministar dostavlja uputstvo za pripremu nacrtu budžeta Republike Srbije;

(10) 15. jul - ministar dostavlja uputstvo za pripremu odluke o budžetu lokalnoj vlasti, kao i Fiskalnu strategiju organizacijama za obavezno socijalno osiguranje;

(11) 15. septembar - direktni korisnici sredstava budžeta Republike Srbije i organizacije za obavezno socijalno osiguranje dostavljaju predlog srednjoročnog i finansijskog plana Ministarstvu, koji sadrži izveštaj o učinku programa za prvih šest meseci tekuće godine;

(12) 15. oktobar Vlada, na predlog ministra, usvaja revidiranu Fiskalnu strategiju, sa informacijama o finansijskim i drugim efektima novih politika, uzimajući u obzir posle 15. maja ažurirani makroekonomski okvir;

(13) 20. oktobar - Vlada dostavlja odboru Narodne skupštine nadležnom za finansije, republički budžet i kontrolu trošenja javnih sredstava revidiranu Fiskalnu strategiju;

(14) 1. novembar - ministar dostavlja Vladi nacrt zakona o budžetu Republike Srbije, nacrt odluka o davanju saglasnosti na finansijske planove organizacija za obavezno socijalno osiguranje sa finansijskim planovima organizacija za obavezno socijalno osiguranje;

(15) 15. novembar - Vlada usvaja predlog zakona o budžetu Republike Srbije i dostavlja ga Narodnoj skupštini, zajedno sa predlozima odluka o davanju saglasnosti na finansijske planove organizacija za obavezno socijalno osiguranje i finansijskim planovima organizacija za obavezno socijalno osiguranje;

(16) 20. decembar - Narodna skupština donosi zakon o budžetu Republike Srbije i odluke o davanju saglasnosti na finansijske planove organizacija za obavezno socijalno osiguranje;

2) Kalendar budžeta lokalne vlasti:

(1) 1. avgust - lokalni organ uprave nadležan za finansije dostavlja uputstvo za pripremu nacrtu budžeta lokalne vlasti;

(2) 15. septembar - direktni korisnici sredstava budžeta lokalne vlasti dostavljaju predlog finansijskog plana lokalnom organu uprave nadležnom za finansije za budžetsku i naredne dve fiskalne godine, koji sadrži izveštaj o učinku programa za prvih šest meseci tekuće godine;

(3) 1. novembar - lokalni organ uprave nadležan za finansije dostavlja nacrt odluke o budžetu nadležnom izvršnom organu lokalne vlasti;

(4) 15. novembar - nadležni izvršni organ lokalne vlasti dostavlja predlog odluke o budžetu skupštini lokalne vlasti;

(5) 20. decembar - skupština lokalne vlasti donosi odluku o budžetu lokalne vlasti;

(6) 25. decembar - lokalni organ uprave nadležan za finansije dostavlja ministru odluku o budžetu lokalne vlasti.

Rokovi iz stava 1. ovog člana predstavljaju krajnje rokove u budžetskom kalendaru.

Dostavljanje predloga zakona o budžetu Republike Srbije i predloga odluke o budžetu lokalne vlasti

Član 32

Vlada dostavlja Narodnoj skupštini:

1) Fiskalnu strategiju;

2) predlog zakona o budžetu Republike Srbije;

3) predloge odluka o davanju saglasnosti na finansijske planove organizacija za obavezno socijalno osiguranje i finansijske planove organizacija za obavezno socijalno osiguranje.

Nadležni izvršni organ lokalne vlasti dostavlja skupštini lokalne vlasti predlog odluke o budžetu lokalne vlasti.

Čl. 33 i 34

(Brisano)

Uputstvo za pripremu budžeta Republike Srbije

Član 35

Po donošenju Fiskalne strategije, Ministarstvo dostavlja direktnim korisnicima sredstava budžeta Republike Srbije uputstvo za izradu srednjoročnih i finansijskih planova za pripremu budžeta Republike Srbije.

Uputstvo iz stava 1. ovog člana sadrži:

1) osnovne ekonomske pretpostavke i smernice za pripremu predloga finansijskog plana budžetskog korisnika i nacрта budžeta Republike Srbije;

- 2) obim sredstava koji može da sadrži predlog finansijskog plana direktnog korisnika sredstava budžeta Republike Srbije za budžetsku godinu, sa projekcijama za naredne dve fiskalne godine, utvrđenim srednjoročnim obimom rashoda iz Fiskalne strategije;
- 3) smernice za pripremu srednjoročnih planova direktnih korisnika sredstava budžeta Republike Srbije;
- 4) smernice i zahteve za obrazloženje, srednjoročnu kvantifikaciju i procenu efekata novih politika i investicionih prioriteta;
- 5) postupak i dinamiku pripreme budžeta Republike Srbije i predloga finansijskih planova direktnih korisnika sredstava budžeta Republike Srbije;
- 6) način na koji će korisnici u predlogu finansijskog plana iskazati rashode i izdatke;
- 7) način na koji će korisnici u obrazloženju predloga finansijskog plana iskazati rodnu analizu rashoda i izdataka;
- 8) način na koji će korisnici u predlogu finansijskog plana iskazati rashode i izdatke koji se odnose na zaštitu i unapređenje životne sredine.

Preporuka lokalnim vlastima, organizacijama za obavezno socijalno osiguranje i indirektnim korisnicima budžetskih sredstava

Član 36

Ministar dostavlja lokalnim vlastima i organizacijama za obavezno socijalno osiguranje Fiskalnu strategiju.

Nadležna ministarstva obaveštavaju indirektno korisnike sredstava budžeta Republike Srbije o osnovnim ekonomskim pretpostavkama i smernicama za pripremu budžeta Republike Srbije.

Lokalni organ uprave nadležan za finansije obaveštava direktne korisnike sredstava budžeta lokalne vlasti o osnovnim ekonomskim pretpostavkama i smernicama za pripremu budžeta lokalne vlasti, a direktni korisnik sredstava lokalne vlasti indirektno korisnike sredstava budžeta lokalne vlasti.

Uputstvo za izradu odluke o budžetu lokalne vlasti

Član 36a

Ministarstvo dostavlja lokalnoj vlasti uputstvo za izradu odluke o budžetu lokalne vlasti.

Uputstvo iz stava 1. ovog člana sadrži:

- 1) osnovne ekonomske pretpostavke i smernice za pripremu odluke o budžetu lokalne vlasti;

2) metodologiju izrade odluke o budžetu lokalne vlasti;

3) metodologiju izrade predloga finansijskog plana korisnika sredstava budžeta lokalne vlasti.

Ukoliko odluka o budžetu lokalne vlasti bude suprotna smernicama iz uputstva iz stava 1. ovog člana u delu kojim se lokalnoj vlasti daju smernice za planiranje ukupnog obima prihoda, mase sredstava za plate, broja zaposlenih i subvencija u odluci o budžetu, ministar može privremeno obustaviti prenos transfernih sredstava iz budžeta Republike Srbije, odnosno pripadajućeg dela poreza na zarade i poreza na dobit pravnih lica, do momenta dok se odluka o budžetu ne uskladi sa uputstvom.

Predlog finansijskog plana direktnih korisnika sredstava budžeta Republike Srbije

Član 37

Na osnovu uputstva za pripremu nacrtu budžeta Republike i srednjoročnih planova, direktni korisnici budžetskih sredstava izrađuju predlog srednjoročnog i finansijskog plana.

Predlog finansijskog plana iz stava 1. ovog člana obuhvata:

1) rashode i izdatke za trogodišnji period, iskazane po budžetskoj klasifikaciji;

2) detaljno pisano obrazloženje rashoda i izdataka, kao i izvora finansiranja;

3) rodnu analizu rashoda i izdataka;

4) programske informacije;

5) pregled primanja za trogodišnji period na osnovu zaključenih sporazuma o zajmovima, kao i onih čije je zaključivanje izvesno u narednoj fiskalnoj godini, a koji predstavljaju direktnu obavezu budžeta Republike Srbije.

Predlog finansijskog plana budžetskog korisnika podnosi se u iznosu jednakom iznosu obima sredstava prve godine srednjoročnog okvira rashoda, definisanog u Fiskalnoj strategiji.

Delovi predloga finansijskog plana iz stava 2. ovog člana sastoje se iz pisanog objašnjenja, koje obuhvata i obrazloženje, srednjoročnu kvantifikaciju i procenu efekata novih politika i investicionih prioriteta, na osnovu Uputstva za pripremu budžeta Republike i srednjoročnih planova korisnika sredstava Republike Srbije i finansijskog zahteva.

Kao prilog predloga finansijskog plana direktni korisnici budžetskih sredstava dostavljaju izveštaj o učinku programa za prvih šest meseci tekuće godine.

Priprema i dostavljanje finansijskih planova organizacija za obavezno socijalno osiguranje i predloga finansijskih planova indirektnih korisnika sredstava budžeta Republike Srbije

Član 38

Organizacije za obavezno socijalno osiguranje obavezne su da pripreme finansijske planove na osnovu smernica utvrđenih Fiskalnom strategijom.

Nadležna ministarstva su obavezna da, u skladu sa smernicama i u rokovima koje propisuje ministar, traže od organizacija za obavezno socijalno osiguranje da dostave podatke potrebne za ocenu dostavljenih predloga finansijskih planova organizacija za obavezno socijalno osiguranje.

Ministar može da traži od organizacija za obavezno socijalno osiguranje neposredno podatke u vezi sa njihovim finansiranjem, koji su neophodni za pripremu nacrtu budžeta Republike Srbije i za ocenu dostavljenih predloga finansijskih planova organizacija za obavezno socijalno osiguranje.

Nadležno ministarstvo obavezno je da finansijski plan organizacije za obavezno socijalno osiguranje dostavi ministru, koji ga, zajedno sa nacrtom budžeta Republike Srbije i nacrtom odluka o davanju saglasnosti na finansijske planove organizacija za obavezno socijalno osiguranje, odnosno sa predlogom akta za Vladu o neprihvatanju finansijskog plana organizacije za obavezno socijalno osiguranje, dostavlja Vladi.

Finansijski plan iz stava 4. ovog člana Vlada dostavlja Narodnoj skupštini, sa predlogom zakona o budžetu Republike Srbije i predlogom odluka o davanju saglasnosti na finansijske planove organizacija za obavezno socijalno osiguranje.

Finansijski plan organizacije za obavezno socijalno osiguranje donosi se u skladu sa članom 6. stav 3. ovog zakona.

Predlozi finansijskih planova indirektnih korisnika sredstava budžeta Republike Srbije pripremaju se na osnovu smernica utvrđenih Fiskalnom strategijom.

Razmatranje budžetskih zahteva

Član 39

Ministarstvo razmatra zahteve korisnika budžetskih sredstava i organizacija za obavezno socijalno osiguranje sadržane u predlozima njihovih finansijskih planova imajući u vidu:

- 1) ciljeve u pogledu prihoda i primanja i rashoda i izdataka;
- 2) podatke i objašnjenja u skladu sa članom 37. ovog zakona;
- 3) usaglašenost sa smernicama utvrđenih Fiskalnom strategijom i prioritetima koje utvrđuje Vlada.

Pre izrade nacrtu budžeta, ministar izveštava direktne korisnike budžetskih sredstava o predloženim iznosima prihoda i primanja i rashoda i izdataka, a organizacije za obavezno socijalno

osiguranje obaveštava o predlogu finansijskog plana koji nije usaglašen sa smernicama utvrđenim Fiskalnom strategijom.

Direktni korisnici budžetskih sredstava dostavljaju mišljenje ministru na visinu sredstava i na obaveštenje iz stava 2. ovog člana, a organizacije za obavezno socijalno osiguranje dostavljaju mišljenje nadležnom direktnom korisniku budžetskih sredstava.

U slučaju nepostizanja usaglašenosti u smislu st. 2. i 3. ovog člana, Vlada nalaže otklanjanje nepravilnosti u finansijskom planu organizacije za obavezno socijalno osiguranje.

Nadležni organ organizacije za obavezno socijalno osiguranje iz člana 6. stav 3. ovog zakona, u obavezi je da izvrši izmene u finansijskom planu u skladu sa stavom Vlade.

Uputstvo za pripremu budžeta lokalne vlasti

Član 40

Po dobijanju Fiskalne strategije, lokalni organ uprave nadležan za finansije dostavlja direktnim korisnicima sredstava budžeta lokalne vlasti uputstvo za pripremu budžeta lokalne vlasti.

Uputstvo iz stava 1. ovog člana sadrži:

- 1) osnovne ekonomske pretpostavke i smernice za pripremu nacrtu budžeta lokalne vlasti;
- 2) opis planirane politike lokalne vlasti;
- 3) procene prihoda i primanja i rashoda i izdataka budžeta lokalne vlasti za budžetsku i naredne dve fiskalne godine;
- 4) obim sredstava koji može da sadrži predlog finansijskog plana direktnog korisnika sredstava budžeta lokalne vlasti za budžetsku godinu, sa projekcijama za naredne dve fiskalne godine;
- 5) smernice za pripremu srednjoročnih planova direktnih korisnika sredstava budžeta lokalnih vlasti;
- 6) postupak i dinamiku pripreme budžeta lokalne vlasti i predloga finansijskih planova direktnih korisnika sredstava budžeta lokalne vlasti;
- 7) način na koji će se u obrazloženju iskazati rodna analiza budžeta lokalne vlasti;
- 8) način na koji će se iskazati programske informacije.

Priprema i dostavljanje predloga finansijskih planova korisnika sredstava budžeta lokalne vlasti

Član 41

Na osnovu uputstva za pripremu nacrt budžeta lokalne vlasti, direktni korisnici sredstava budžeta lokalne vlasti izrađuju predlog finansijskog plana i dostavljaju ga lokalnom organu uprave nadležnom za finansije.

U pogledu sadržine i priloga predloga finansijskog plana direktnih korisnika sredstava budžeta lokalne vlasti shodno se primenjuju odredbe člana 37. ovog zakona.

Indirektni korisnici sredstava budžeta lokalne vlasti obavezni su da pripreme predlog finansijskog plana na osnovu smernica koje se odnose na budžet lokalne vlasti.

Direktni korisnici sredstava budžeta lokalne vlasti obavezni su da, u skladu sa smernicama i u rokovima koje propisuje nadležni izvršni organ lokalne vlasti, traže od indirektnih korisnika budžetskih sredstava za koje su odgovorni, da dostave podatke neophodne za izradu predloga finansijskog plana direktnog korisnika budžetskih sredstava.

Lokalni organ uprave nadležan za finansije može da traži neposredno od indirektnih korisnika budžetskih sredstava podatke o finansiranju korisnika, koji su neophodni za pripremu predloga budžeta lokalne vlasti.

**Utvrđivanje predloga budžeta i predloga odluka o davanju saglasnosti na finansijske planove
organizacija za obavezno socijalno osiguranje i dostavljanje Narodnoj skupštini, odnosno
skupštini lokalne vlasti**

Član 42

Ministar dostavlja Vladi nacrt zakona o budžetu Republike Srbije i nacrt odluka o davanju saglasnosti na finansijske planove organizacija za obavezno socijalno osiguranje sa finansijskim planovima organizacija za obavezno socijalno osiguranje.

Vlada može da traži od ministra da dostavi dodatne informacije ili objašnjenja koja se tiču nacrt zakona o budžetu Republike Srbije, nacrt odluka o davanju saglasnosti na finansijske planove organizacija za obavezno socijalno osiguranje i finansijskih planova organizacija za obavezno socijalno osiguranje.

Vlada odlučuje o izmenama nacrt zakona o budžetu Republike Srbije, usvaja predlog zakona o budžetu Republike Srbije, vrši ocenu finansijskih planova organizacija za obavezno socijalno osiguranje, utvrđuje predloge odluka o davanju saglasnosti na finansijske planove organizacija za obavezno socijalno osiguranje i dostavlja ih Narodnoj skupštini, zajedno sa Fiskalnom strategijom.

Lokalni organ uprave nadležan za finansije dostavlja nacrt odluke o budžetu lokalne vlasti nadležnom izvršnom organu lokalne vlasti i istovremeno upoznaje građane sa nacrtom odluke o budžetu.

Nadležni izvršni organ lokalne vlasti može da traži od lokalnog organa uprave nadležnog za finansije dodatne informacije ili objašnjenja koja se odnose na nacrt odluke o budžetu lokalne vlasti.

Nadležni izvršni organ lokalne vlasti utvrđuje predlog odluke o budžetu lokalne vlasti i obavezno ga dostavlja skupštini lokalne vlasti, u roku utvrđenom budžetskim kalendarom.

Ukoliko nadležni izvršni organ lokalne vlasti ne dostavi predlog odluke o budžetu skupštini lokalne vlasti u roku utvrđenom budžetskim kalendarom, skupština lokalne vlasti može doneti budžet.

Donošenje budžeta i davanje saglasnosti na finansijske planove organizacija za obavezno socijalno osiguranje

Član 43

Narodna skupština, odnosno skupština lokalne vlasti, donosi zakon o budžetu Republike Srbije, odnosno odluku o budžetu lokalne vlasti.

Narodna skupština donosi odluke o davanju saglasnosti na finansijske planove organizacija za obavezno socijalno osiguranje.

Ograničenja kod donošenja budžeta

Član 44

Izmena predloga budžeta koju vrši Narodna skupština, odnosno skupština lokalne vlasti, mora biti u okviru maksimuma ukupnog fiskalnog deficita utvrđenog u predlogu budžeta Vlade, odnosno nadležnog izvršnog organa lokalne vlasti.

Suficit utvrđen u predlogu budžeta Vlade, odnosno nadležnog izvršnog organa lokalne vlasti, ne može se koristiti za povećanje rashoda i izdataka predloženih budžetom.

Predlog za smanjenje prihoda, mora da sadrži mere za uvećanje drugih prihoda ili umanjeње rashoda i izdataka za isti iznos.

Predlog za uvećanje rashoda i izdataka, mora da sadrži mere za uvećanje prihoda ili umanjeње drugih rashoda i izdataka za isti iznos.

Objavljivanje budžeta, Fiskalne strategije i finansijskih planova organizacija za obavezno socijalno osiguranje

Član 45

Zakon o budžetu Republike Srbije, revidirana Fiskalna strategija, odluke o davanju saglasnosti na finansijske planove organizacija za obavezno socijalno osiguranje i finansijski planovi organizacija za obavezno socijalno osiguranje objavljuju se u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Odluke o budžetima lokalne vlasti objavljuju se u službenim glasilima lokalne vlasti.

Zakon o budžetu Republike Srbije sa obrazloženjem objavljuje se na internet stranici Ministarstva u roku od 15 dana od dana usvajanja.

Odluka o budžetu lokalne vlasti sa obrazloženjem objavljuje se na internet stranici nadležnog organa lokalne vlasti u roku od 15 dana od dana usvajanja.

Odredbe st. 3. i 4. ovog člana odnose se i na Fiskalnu strategiju, odnosno revidiranu Fiskalnu strategiju, rebalans budžeta, zakon o završnom računu budžeta Republike Srbije, odnosno odluku o završnom računu budžeta lokalne vlasti, kao i na konsolidovani izveštaj Republike Srbije.

Fiskalna godina i privremeno finansiranje

Član 46

Budžet se donosi za period od jedne fiskalne godine i važi za godinu za koju je donet.

Fiskalnom godinom smatra se period od dvanaest meseci, od 1. januara do 31. decembra kalendarske godine.

Budžet se može doneti i za period od tri fiskalne godine.

U slučaju da Narodna skupština, odnosno skupština lokalne vlasti, ne donese budžet u roku utvrđenom budžetskim kalendarom, vrši se privremeno finansiranje u vremenu od najduže prva tri meseca fiskalne godine.

Privremeno finansiranje, u smislu stava 4. ovog člana, vrši se najviše do jedne četvrtine iznosa planiranih rashoda i izdataka u aktu o budžetu prethodne fiskalne godine, s tim što raspoređeni rashodi i izdaci u prethodnoj godini po vrstama i namenama ne predstavljaju ograničenje, izuzev za isplatu prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, koje se vrši do nivoa izvršenih rashoda u zadnjem kvartalu prethodne godine.

Vlada donosi odluku o privremenom finansiranju i daje saglasnost na odluku o privremenom finansijskom planu organizacije za obavezno socijalno osiguranje.

Nadležni izvršni organ lokalne vlasti donosi odluku o privremenom finansiranju.

Odluku o privremenom finansijskom planu organizacije za obavezno socijalno osiguranje donosi nadležni organ organizacije, u skladu sa zakonom i drugim propisom.

Po isteku privremenog finansiranja plaćene i preuzete obaveze u tom periodu, u skladu sa aktom o privremenom finansiranju, uključuju se u budžet, odnosno finansijski plan organizacije za obavezno socijalno osiguranje za tekuću godinu.

Izuzetno, period privremenog finansiranja se može produžiti za još tri meseca, tako da ukupno traje šest meseci, ako se budžet ne donese ni do 15. marta tekuće budžetske godine. U periodu privremenog finansiranja januar - jun u pogledu obima i rasporeda rashoda i izdataka primenjuje se ograničenje iz stava 5. ovog člana srazmerno periodu privremenog finansiranja.

Odredbe st. 1-5. i stava 10. ovog člana shodno se primenjuju na finansijske planove organizacija za obavezno socijalno osiguranje.

Izmene i dopune budžeta i finansijskih planova organizacija za obavezno socijalno osiguranje

Član 47

Ako se u toku godine donese zakon, propis ili drugi akt koji za rezultat ima smanjenje planiranih prihoda ili povećanje planiranih rashoda i izdataka, istovremeno se donosi odluka kojom se utvrđuju dodatni prihodi ili umanjeње rashoda i izdataka, u cilju uravnoteženja budžeta.

Ako u toku fiskalne godine dođe do povećanja rashoda i izdataka ili smanjenja prihoda, budžet se uravnotežuje smanjenjem planiranih rashoda i izdataka ili uvođenjem novih prihoda.

Uravnoteženje budžeta iz stava 2. ovog člana, a koje nije posledica donošenja novog zakona, se vrši putem rebalansa budžeta, koji se donosi po postupku za donošenje budžeta.

Ne može se doneti zakon ili drugi propis koji predviđa trošenje javnih sredstava van budžeta.

Odredbe st. 1-4. ovog člana shodno se primenjuju na finansijske planove organizacija za obavezno socijalno osiguranje.

Finansijski efekti zakona i drugih propisa

Član 48

Obrazloženje zakona, drugog propisa ili drugog akta dostavljenog Narodnoj skupštini, Vladi ili nadležnom izvršnom organu lokalne vlasti radi utvrđivanja predloga, odnosno usvajanja, mora sadržati procenu finansijskih efekata koje će takav zakon, drugi propis ili drugi akt, imati na budžet.

Procena iz stava 1. ovog člana mora sadržati podatke o tome da li se predloženim zakonom, drugim propisom ili drugim aktom, povećavaju ili smanjuju budžetski prihodi i primanja ili rashodi i izdaci za budžetsku godinu i za naredne dve fiskalne godine.

Procena iz st. 1. i 2. ovog člana obavezno sadrži:

- 1) predviđene promene u prihodima i rashodima, te primanjima i izdacima za budžetsku godinu i naredne dve fiskalne godine;
- 2) predloge za pokrivanja povećanih rashoda i izdataka budžeta;

3) predloge za pokrivanja smanjenih prihoda i primanja budžeta;

4) saglasnost ministarstva, odnosno lokalnog organa uprave nadležnog za finansije.

Ministar nadležan za poslove finansija bliže uređuje način iskazivanja i izveštavanja o procenjenim finansijskim efektima zakona, drugog propisa ili drugog akta na budžet, odnosno finansijske planove organizacija za obavezno socijalno osiguranje.

Ako se tokom godine donesu zakoni i drugi propisi na osnovu kojih nastaju nove obaveze za budžet, sredstva će se osigurati u budžetu za sledeću budžetsku godinu u skladu s projekcijama i mogućnostima.

Odredbe ovoga člana na odgovarajući se način primenjuju na vanbudžetske korisnike i jedinice lokalne vlasti.

IV IZVRŠENJE BUDŽETA

Naplata prihoda i primanja budžeta

Član 49

Prihodi i primanja budžeta Republike Srbije i budžeta lokalne vlasti prikupljaju se i naplaćuju u skladu sa zakonom i drugim propisima, nezavisno od iznosa utvrđenih u budžetu za pojedine vrste prihoda i primanja.

Javni prihodi i primanja uplaćuju se preko uplatnih računa javnih prihoda koje posebnim aktom propisuje ministar.

Direktni i indirektni korisnici budžetskih sredstava obavezni su da obezbede potpuno i pravovremeno, na dan realizacije, uplaćivanje prihoda i primanja budžeta iz okvira svoje nadležnosti na propisani račun odgovarajućeg konsolidovanog računa trezora, za potrebe raspoređivanja u budžetu, u skladu sa zakonom.

Javni prihodi i primanja moraju biti naplaćeni isključivo na principu gotovinske osnove, osim ako je zakonom, odnosno aktom Vlade predviđen drugačiji metod.

Odredbe st. 1-4. ovog člana primenjuju se i u periodu privremenog finansiranja.

Dodeljivanje aproprijacija i finansijsko planiranje

Član 50

U roku od 30 dana od dana stupanja na snagu zakona, odnosno odluke o budžetu, direktni korisnici budžetskih sredstava, koji su, u budžetskom smislu, odgovorni za indirektno korisnike budžetskih sredstava, vrše raspodelu sredstava indirektnim korisnicima u okviru svojih odobrenih aproprijacija i o tome obaveštavaju svakog indirektnog korisnika.

Direktnom korisniku budžetskih sredstava, koji ne postupi u skladu sa odredbama stava 1. ovog člana, neće se dozvoliti korišćenje aproprijacija.

Direktni i indirektni korisnici budžetskih sredstava koji donose finansijske planove na osnovu zakona, dužni su da svoje finansijske planove usklade sa odobrenim aproprijacijama u budžetu.

Direktni i indirektni korisnici budžetskih sredstava koji po zakonu nemaju utvrđenu obavezu donošenja finansijskih planova, donose plan za korišćenje onih aproprijacija za koje obim i namena nije unapred zakonom određena i to po bližim namenama i aktivnostima, kako bi se omogućilo praćenje ostvarivanja budžetskih principa iz člana 4. stav 3. ovog zakona.

Rok za donošenje akata iz st. 3. i 4. ovog člana je 45 dana od dana stupanja na snagu zakona o budžetu Republike Srbije, odnosno odluke o budžetu lokalne vlasti.

Planiranje likvidnosti budžeta

Član 51

Ministarstvo - Uprava za trezor, odnosno lokalni organ uprave nadležan za finansije, planira likvidnost, odnosno gotovinski tok budžeta na osnovu prihoda i primanja, te rashoda i izdataka, u okviru planova za izvršenje budžeta, koje priprema korisnik budžetskih sredstava, u skladu sa metodologijom i u rokovima koje propisuje ministar, odnosno lokalni organ uprave nadležan za finansije.

Plan izvršenja budžeta predstavlja pregled planiranih prihoda i primanja korisnika budžetskih sredstava prema izvoru finansiranja i pregled planiranih rashoda i izdataka.

Član 52

Korisnik budžetskih sredstava, koji određeni rashod i izdatak izvršava iz sredstava budžeta i iz drugih prihoda, obavezan je da izmirenje tog rashoda i izdatka prvo vrši iz prihoda iz tih drugih izvora.

Određivanje obima rashoda korisnika budžetskih sredstava u određenom periodu

Član 53

Korisnici budžetskih sredstava mogu da vrše plaćanja do visine rashoda i izdataka koji su utvrđeni kvotama za određeni period.

Prilikom određivanja kvota za korisnike budžetskih sredstava, ministar, odnosno lokalni organ uprave nadležan za finansije, imaju u vidu sredstva planirana u budžetu za korisnika budžetskih sredstava, plan izvršenja budžeta za budžetskog korisnika i likvidne mogućnosti budžeta.

Ministarstvo, odnosno lokalni organ uprave nadležan za finansije, obaveštava korisnike budžetskih sredstava o kvotama, najkasnije u roku od 15 dana pre početka perioda na koji se odnosi.

Ministar propisuje postupak i uslove za određivanje kvota iz st. 1. i 2. ovog člana, kao i mere u slučajevima nepoštovanja kvota.

Odgovornost za preuzete obaveze

Član 54

Obaveze koje preuzimaju direktni, odnosno indirektni korisnici budžetskih sredstava i korisnici sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje moraju odgovarati aproprijaciji koja im je odobrena za tu namenu u toj budžetskoj godini.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, korisnici iz stava 1. ovog člana mogu preuzeti obaveze po ugovoru koji se odnosi na kapitalne izdatke i zahteva plaćanje u više godina, na osnovu predloga ministarstva nadležnog za poslove finansija, odnosno organa nadležnog za poslove finansija, uz saglasnost Vlade, nadležnog izvršnog organa lokalne vlasti, odnosno upravnog odbora organizacije za obavezno socijalno osiguranje za obaveze koje se finansiraju iz sredstava obaveznog socijalnog osiguranja.

U slučaju iz stava 2. ovog člana korisnici mogu preuzeti obaveze po ugovoru samo za kapitalne projekte u skladu sa predviđenim sredstvima iz pregleda planiranih kapitalnih izdataka budžetskih korisnika za tekuću i naredne dve budžetske godine u opštem delu budžeta za tekuću godinu, odnosno finansijskom planu organizacije za obavezno socijalno osiguranje, uključujući i potrebna sredstva do završetka kapitalnih projekata, odnosno nakon tri fiskalne godine.

Korisnici su obavezni da, pre pokretanja postupka javne nabavke za preuzimanje obaveza po ugovoru za kapitalne projekte iz stava 3. ovog člana, pribave saglasnost nadležnog organa iz stava 2. ovog člana.

Ograničenje iz stava 1. ovog člana ne primenjuje se na obaveze povezane sa zaduživanjem države i sa upravljanjem javnim dugom, kao i na obaveze po osnovu međunarodnih sporazuma.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, korisnici iz tog stava mogu preuzeti obaveze po ugovorima koji, zbog prirode rashoda, zahtevaju plaćanje u više godina, pod uslovom da pre pokretanja postupka javne nabavke imaju obezbeđen deo sredstava za obaveze koje dospevaju u toj budžetskoj godini, kao i da pribave pisanu saglasnost Ministarstva, lokalnog organa uprave nadležnog za finansije, odnosno upravnog odbora organizacije za obavezno socijalno osiguranje za obaveze koje će dospevati i biti uključene u finansijski plan za naredne dve godine.

Vlada će, na predlog Ministarstva, bliže urediti kriterijume za utvrđivanje prirode rashoda i uslove i način pribavljanja saglasnosti iz stava 6. ovog člana.

Ograničenje iz stava 1. ovog člana ne primenjuje se na preuzimanje obaveza radi podsticanja investicija u privredi u skladu sa zakonom koji uređuje ulaganja i zakonom koji uređuje opšte uslove i postupak kontrole državne pomoći, u okviru obima sredstava iskazanog za tekuću i naredne dve budžetske godine u opštem delu budžeta za tekuću godinu, uključujući i potrebna sredstva nakon tri fiskalne godine.

Na zaključivanje ugovora iz stava 8. ovog člana saglasnost daje Vlada, na predlog ministarstva nadležnog za poslove privrede.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, korisnici iz stava 1. ovog člana rashode za zaposlene, penzije, energetske usluge, usluge komunikacije, komunalne usluge i rashode za zakup imovine i opreme planiraju do iznosa koji dospeva na plaćanje u tekućoj budžetskoj godini.

Ograničenje iz stava 1. ovog člana ne primenjuje se na preuzimanje obaveza za podsticaje u poljoprivredi i ruralnom razvoju iz IPARD 2 programa u skladu sa Zakonom o potvrđivanju Okvirnog sporazuma između Republike Srbije i Evropske komisije o pravilima za sprovođenje finansijske pomoći Evropske unije Republici Srbiji u okviru instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA II) ("Službeni glasnik RS - Međunarodni ugovori", broj 19/14), sektorskim sporazumom između Vlade Republike Srbije i Evropske komisije o mehanizmima primene finansijske pomoći Unije Republici Srbiji u okviru instrumenta za pretpristupnu pomoć u oblasti podrške poljoprivredi i ruralnom razvoju (IPARD), kao i zakonom koji uređuje poljoprivredu i ruralni razvoj, u okviru obima sredstava iskazanih za tekuću i naredne dve budžetske godine u opštem delu budžeta za tekuću godinu, uključujući i potrebna sredstva nakon tri fiskalne godine.

Obaveze preuzete u skladu sa odobrenim aproprijacijama, a neizvršene u toku godine, prenose se i imaju status preuzetih obaveza i u narednoj budžetskoj godini izvršavaju se na teret odobrenih aproprijacija za tu budžetsku godinu.

Preuzete obaveze i sve finansijske obaveze iz st. 1-12. ovog člana moraju biti izvršene isključivo na principu gotovinske osnove sa konsolidovanog računa trezora, osim ako je zakonom, odnosno aktom Vlade predviđen drugačiji metod.

Ocena kapitalnih projekata

Član 54a

U postupku predlaganja srednjoročnih prioriteta javnih investicija, odnosno u postupku pripreme budžeta lokalne vlasti, budžetski korisnici su obavezni da, u rokovima predviđenim budžetskim kalendarom, Ministarstvu, odnosno lokalnom organu uprave nadležnom za finansije, dostave predloge kapitalnih projekata nakon sprovedene ocene kapitalnih projekata.

Odredba stava 1. ovog člana shodno se primenjuje na organizacije za obavezno socijalno osiguranje.

Vlada će, na predlog Ministarstva, bliže urediti sadržinu, način pripreme i ocene, kao i praćenje sprovođenja i izveštavanje o realizaciji kapitalnih projekata.

Član 55

(Brisano)

Upravljanje preuzetim obavezama

Član 56

Prilikom preuzimanja obaveza, direktni i indirektni korisnici budžetskih sredstava dužni su da se pridržavaju smernica o rokovima i uslovima plaćanja, koje određuje ministar, odnosno lokalni organ uprave nadležan za finansije.

Korisnici budžetskih sredstava preuzimaju obaveze na osnovu pisanog ugovora ili drugog pravnog akta, ukoliko zakonom nije drukčije propisano.

Korisnici budžetskih sredstava su dužni da obaveste Upravu za trezor, odnosno trezor lokalne vlasti:

- 1) o nameri preuzimanja obaveze;
- 2) nakon potpisivanja ugovora ili drugog pravnog akta kojim se preuzima obaveza, o preuzimanju obaveze i predviđenim uslovima i rokovima plaćanja;
- 3) o svakoj promeni koja se tiče iznosa, rokova i uslova plaćanja iz tačke 2) ovog stava;
- 4) podnesu zahtev za plaćanje u roku propisanom aktom ministra iz člana 58. ovog zakona.

Preuzete obaveze čiji je iznos veći od iznosa sredstava predviđenog budžetom, odnosno finansijskim planom ili koje su nastale u suprotnosti sa ovim zakonom ili drugim propisom, ne mogu se izvršavati na teret konsolidovanog računa trezora Republike Srbije, odnosno lokalne vlasti.

Odredbe st. 1, 2. i 4. ovog člana shodno se primenjuju na korisnike sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje.

Prinudna naplata

Član 56a

Prinudnu naplatu, u okviru sistema konsolidovanog računa trezora, kada je dužnik korisnik javnih sredstava, sprovode Uprava za trezor i Narodna banka Srbije.

Prinudnom naplatom ne mogu se teretiti aproprijacije namenjene za finansiranje plata i penzija, za otplatu duga i datih garancija i izvršavanje rashoda i izdataka iz sredstava donacija, za

finansiranje učešća Republike Srbije, odnosno lokalne vlasti u sprovođenju finansijske pomoći Evropske unije, aproprijacije koje se finansiraju iz finansijske pomoći Evropske unije kada su ista data na upravljanje Republici Srbiji, odnosno lokalnoj vlasti, sredstva samodoprinosa, prihodi od privatizacije, kao i sredstva čije je izvršenje izuzeto zakonom, odnosno aktom Vlade.

Prinudna naplata koja se odnosi na korisnika budžetskih sredstava, a u osnov za prinudnu naplatu je naveden račun izvršenja budžeta, može se sprovesti do iznosa 50% ukupnog obima sredstava opredeljenog tom budžetskom korisniku, odnosno toj vrsti indirektnih korisnika budžetskih sredstava, na teret njegovih aproprijacija, a preko aproprijacije koja je namenjena za ovu vrstu rashoda, čije će se izvršenje obavljati sukcesivno, prema dinamici izvršenja budžeta (kvote).

Kod direktnog korisnika budžetskih sredstava, kod koga je iskorišćena ukupna godišnja aproprijacija za izvršenje prinudne naplate, Uprava za trezor, odnosno lokalni organ uprave nadležan za finansije vrši preusmeravanje sredstava umanjnjem druge odgovarajuće aproprijacije za iznos koji treba izvršiti prinudnim putem.

Kod indirektnog korisnika budžetskih sredstava, koji plaćanje vrši preko sistema izvršenja budžeta, kod koga je iskorišćena ukupna godišnja aproprijacija za izvršenje prinudne naplate, direktni korisnik budžetskih sredstava, koji je, u budžetskom smislu, odgovoran za tog indirektnog korisnika budžetskih sredstava umanjuje aproprijaciju namenjenu za ovu vrstu rashoda u okviru glave u budžetu Republike Srbije, odnosno lokalne vlasti, koja se odnosi na tu vrstu indirektnih korisnika budžetskih sredstava, a povećava aproprijaciju namenjenu za ovu vrstu rashoda konkretnog indirektnog korisnika budžetskih sredstava na čiji teret se izvršava prinudna naplata.

Ako nema dovoljno sredstava na navedenim aproprijacijama iz stava 5. ovog člana u okviru glave u budžetu Republike Srbije, odnosno lokalne vlasti, koja se odnosi na tu vrstu indirektnih korisnika budžetskih sredstava, direktni korisnik budžetskih sredstava istog dana, a najkasnije narednog radnog dana od dana unosa osnova za izvršavanje prinudne naplate u sistem izvršenja budžeta, umanjuje drugu aproprijaciju, koja nije izuzeta od prinudne naplate, za iznos za koji treba izvršiti prinudnu naplatu, u okviru glave u budžetu Republike Srbije, odnosno lokalne vlasti, koja se odnosi na tu vrstu indirektnih korisnika budžetskih sredstava, a povećava aproprijaciju namenjenu za istu vrstu rashoda indirektnog korisnika budžetskih sredstava na čiji teret se izvršava prinudna naplata.

Na način iz stava 4. ovog člana Uprava za trezor, odnosno lokalni organ uprave nadležan za finansije postupa i u slučaju kada je ukupna godišnja aproprijacija za izvršenje prinudne naplate opredeljena direktnom korisniku budžetskih sredstava iskorišćena, a taj korisnik dostavi Upravi za trezor, odnosno lokalnom organu uprave nadležnom za finansije predlog iznosa štete koji je potrebno platiti po osnovu zaključenog vansudskog poravnjanja ili izvršnog rešenja.

Lokalni organ uprave nadležan za finansije odgovoran je za obezbeđivanje sredstava za izvršenje prinudne naplate.

Ukoliko je kao dužnik naveden nosilac budžeta lokalne vlasti, prinudna naplata se izvršava na teret aproprijacija organa koji ima pravo raspolaganja sredstvima budžeta lokalne vlasti.

Kod korisnika javnih sredstava koji plaćanja ne vrše preko sistema izvršenja budžeta, prinudna naplata se izvršava na teret podračuna ako nisu izuzeti od blokade.

Odredbe ovog člana shodno se primenjuju na korisnike sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje.

Zaključivanje ugovora

Član 57

Ugovori o nabavci dobara, finansijske imovine, pružanju usluga ili izvođenju građevinskih radova, koje zaključuju direktni i indirektni korisnici budžetskih sredstava i korisnici sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje, moraju biti zaključeni u skladu sa propisima koji regulišu javne nabavke.

Plaćanje iz budžeta

Član 58

Rashod i izdatak iz budžeta zasniva se na računovodstvenoj dokumentaciji.

Pravni osnov u skladu sa zakonom i iznos preuzetih obaveza, koji proističu iz izvorne računovodstvene dokumentacije, moraju biti sačinjeni i potvrđeni u pisanoj formi pre plaćanja obaveze.

Ministar bliže uređuje način nastanka obaveze, izveštavanje o preuzetim obavezama i način plaćanja, koje se vrši iz republičkog, odnosno budžeta lokalne vlasti.

Plaćanje iz budžeta neće biti izvršeno ukoliko nisu poštovane procedure utvrđene članom 56. stav 3. ovog zakona.

Odredbe st. 1-3. ovog člana shodno se primenjuju na obaveze korisnika sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje.

Plaćanja sa konsolidovanog računa trezora za realizaciju obaveza drugih korisnika javnih sredstava koji su uključeni u sistem konsolidovanog računa trezora neće se vršiti ukoliko ovi korisnici nisu dobili saglasnost na finansijski plan na način propisan zakonom, odnosno aktom skupštine lokalne vlasti i ukoliko taj plan nisu dostavili Upravi za trezor.

Povraćaj sredstava u budžet

Član 59

U slučaju da za izvršenje određenog plaćanja nije postojao pravni osnov u skladu sa zakonom, direktni, odnosno indirektni korisnik budžetskih sredstava obavezan je da odmah zatraži povraćaj sredstava u budžet.

Ako se sredstva vrate u istoj fiskalnoj godini u kojoj je plaćanje izvršeno, za iznos vraćenih sredstava umanjuje se realizacija odgovarajuće aproprijacije ekonomske klasifikacije korisnika budžetskih sredstava kome je povraćaj izvršen, a ako se sredstva vrate u narednoj fiskalnoj godini uvećava se opšti prihod budžeta.

Odredbe st. 1. i 2. ovog člana shodno se primenjuju na povraćaj sredstava korisnika sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje.

Do isteka fiskalne godine, direktni i indirektni korisnici budžetskih sredstava vратиće u budžet sredstva koja su im preneti u skladu sa aktom o budžetu, a nisu utrošena.

Ministar, odnosno lokalni organ uprave nadležan za finansije propisuje način utvrđivanja iznosa i postupak vraćanja neutrošenih sredstava iz stava 4. ovog člana.

Povraćaj više ili pogrešno naplaćenih javnih prihoda i primanja države

Član 60

Ako je od obveznika naplaćeno više prihoda iz člana 14. stav 1. tač. 1)-5) ovog zakona ili primanja iz člana 14. stav 2. tač. 1)-3) ovog zakona, odnosno ako je osnov za naplatu bio pogrešan, izvršiće se povraćaj u skladu sa zakonom kojim se uređuje naplata javnih prihoda.

Povraćaj prihoda ili primanja iz stava 1. ovog člana vrši se na teret uplatnog računa prihoda.

Ako na uplatnom računu prihoda iz stava 1. ovog člana nema dovoljno sredstava da bi se izvršio povraćaj, Uprava za trezor na uplatni račun javnog prihoda, sa kojeg treba izvršiti povraćaj, prenosi iznos sredstava koji će se vratiti obvezniku, srazmerno propisanom učešću korisnika u rasporedu tog prihoda, odnosno primanja.

Saglasno odredbama st. 1-3. ovog člana vrši se povraćaj više ili pogrešno naplaćenih prihoda ili primanja iz stava 1. ovog člana od obveznika putem Portala eUprave, a koji su raspoređeni na uplatne račune javnih prihoda.

Odredbe st. 1-3. ovog člana shodno se primenjuju na propisani evidencioni podračun za uplatu javnih prihoda i primanja organa nadležnog za poslove carina za uplatu akciza i poreza pri uvozu.

Uprava za trezor izvršava povraćaj prihoda ili primanja iz stava 1. ovog člana na osnovu rešenja, odnosno drugog akta za povraćaj.

Ministar propisuje rokove, kao i način i postupak za povraćaj više ili pogrešno naplaćenih javnih prihoda i primanja iz stava 1. ovog člana.

Promene u apropriacijama u toku godine

Član 61

U slučaju da se u toku godine obim poslovanja ili ovlašćenja direktnog, odnosno njegovog indirektnog korisnika budžetskih sredstava promeni, iznos apropriacija izdvojenih za aktivnosti tog korisnika povećaće se, odnosno smanjiti.

Ako se obim poslovanja ili ovlašćenja direktnog, odnosno njegovog indirektnog korisnika budžetskih sredstava iz stava 1. ovog člana poveća, sredstva će se obezbediti iz tekuće budžetske rezerve.

U slučaju osnivanja novog direktnog, odnosno indirektnog korisnika budžetskih sredstava, sredstva za njegovo poslovanje ili ovlašćenja obezbeđuju se iz tekuće budžetske rezerve.

Ako korisnik budžetskih sredstava prestane da postoji, a njegovi zadaci nisu preneti na drugog korisnika budžetskih sredstava, neiskorišćena sredstva se prenose u tekuću budžetsku rezervu i mogu se koristiti za namene za koje je predviđeno korišćenje sredstava stalne budžetske rezerve.

Ako se u toku godine od jednog direktnog, odnosno indirektnog korisnika budžetskih sredstava obrazuje više direktnih, odnosno indirektnih korisnika, neiskorišćena sredstva raspoređena tom korisniku prenose se u tekuću budžetsku rezervu i raspoređuju novoobrazovanim direktnim, odnosno indirektnim korisnicima budžetskih sredstava.

Odluku o promeni u apropriacijama iz st. 1-5. ovog člana i o korišćenju sredstava tekuće budžetske rezerve donosi Vlada, odnosno nadležni izvršni organ lokalne vlasti.

Direktni korisnik budžetskih sredstava, uz odobrenje ministra, odnosno lokalnog organa uprave nadležnog za finansije, može izvršiti preusmeravanje apropriacije odobrene na ime određenog rashoda i izdataka koji se finansira iz opštih prihoda budžeta u iznosu do 10% vrednosti apropriacije za rashod i izdatak čiji se iznos umanjuje, u okviru razdela, kao i između glava unutar razdela tog direktnog korisnika budžetskih sredstava.

Preusmeravanje apropriacija iz stava 7. odnose se na apropriacije iz prihoda iz budžeta, dok se iz ostalih izvora mogu menjati bez ograničenja, s tim što korisnik budžetskih sredstava, koji ostvari prihode i primanja čiji iznosi nisu mogli biti poznati u postupku donošenja budžeta, podnosi zahtev organu uprave nadležnom za finansije za otvaranje, odnosno povećanje odgovarajuće apropriacije za izvršavanje rashoda i izdataka iz svih izvora finansiranja, osim iz izvora 01.

U slučaju da indirektni korisnik budžetskih sredstava u toku fiskalne godine ostvari prihode i primanja iz svih izvora finansiranja, izuzev iz izvora 01 - opšti prihodi i primanja budžeta, 13 -

neraspoređeni višak prihoda i primanja iz ranijih godina, 15 - neutrošena sredstva donacija, pomoći i transfera iz ranijih godina i 17 - neutrošena sredstva transfera od drugih nivoa vlasti, koji nisu planirani ili su planirani u manjem iznosu u finansijskom planu tog korisnika, zahtev iz stava 8. ovog člana podnosi preko nadležnog direktnog korisnika budžetskih sredstava koji, ukoliko oceni da je zahtev osnovan i opravdan, objedinjen zahtev podnosi organu uprave nadležnom za finansije.

Direktni korisnik budžetskih sredstava može vršiti preraspodelu sredstava u okviru iste glave i iste aproprijacije između indirektnih korisnika budžetskih sredstava, za koje je odgovoran u budžetskom smislu, do nivoa prihoda i primanja planiranih u okviru glave zakonom, odnosno odlukom o budžetu, iz svih izvora finansiranja.

U slučaju da se u toku godine izvrši povećanje, odnosno smanjenje aproprijacije putem preusmeravanja, ta aproprijacija se naknadnom promenom ne može smanjiti, odnosno povećati primenom stava 7. ovog člana.

U slučaju rebalansa budžeta, za iznos izvršene promene aproprijacije putem preusmeravanja do rebalansa umanjuje se ukupan iznos moguće promene vrednosti aproprijacije, utvrđen primenom procenta iz stava 7. ovog člana.

Organizacija za obavezno socijalno osiguranje, na osnovu odluke direktora organizacije za obavezno socijalno osiguranje, može vršiti preusmeravanje aproprijacija odobrenih na ime određenog rashoda i izdatka u iznosu do 10% vrednosti aproprijacije za rashod i izdatak čiji se iznos umanjuje, a izuzetno i preko 10% za troškove zdravstvene zaštite.

Ako u toku godine dođe do promene okolnosti koja ne ugrožava utvrđene prioritete unutar budžeta, Vlada, odnosno nadležni izvršni organ lokalne vlasti, donosi odluku da se iznos aproprijacije koji nije moguće iskoristiti, prenese u tekuću budžetsku rezervu i može se koristiti za namene koje nisu predviđene budžetom ili za namene za koje nisu predviđena sredstva u dovoljnom obimu.

Ukupan iznos preusmeravanja iz stava 12. ovog člana zakona, počev od budžeta Republike Srbije za 2015. godinu, ne može biti veći od iznosa razlike između maksimalno mogućeg iznosa sredstava tekuće budžetske rezerve utvrđenog ovim zakonom i budžetom odobrenih sredstava tekuće budžetske rezerve.

U obračun maksimalno mogućeg iznosa sredstava tekuće budžetske rezerve utvrđenog ovim zakonom na godišnjem nivou ne uključuje se iznos sredstava nastao kao posledica primene stava 1, u delu koji se odnosi na prenos ovlašćenja, i st. 4. i 5. ovog člana.

Privremena obustava izvršenja budžeta

Član 62

Ako se u toku fiskalne godine rashodi i izdaci povećaju ili prihodi smanje Vlada, na predlog ministra, odnosno nadležni izvršni organ lokalne vlasti, na predlog lokalnog organa uprave nadležnog za finansije, može obustaviti izvršenje pojedinih rashoda i izdataka (u daljem tekstu: privremena obustava izvršenja), ne duže od 45 dana.

Privremenom obustavom izvršenja može se:

- 1) zaustaviti preuzimanje obaveza;
- 2) predložiti produženje ugovornog roka za plaćanje;
- 3) zaustaviti davanje odobrenja za zaključenje ugovora;
- 4) zaustaviti korišćenje kvota.

Ministarstvo, odnosno lokalni organ uprave nadležan za finansije, u saradnji sa direktnim korisnicima budžetskih sredstava, pripremaju predlog obima i mera privremene obustave izvršenja.

Mere privremene obustave izvršenja mogu se primeniti na sve direktne korisnike budžetskih sredstava.

O odluci iz stava 1. ovog člana Vlada obaveštava Narodnu skupštinu, a nadležni izvršni organ lokalne vlasti obaveštava skupštinu lokalne vlasti, u roku od sedam dana.

Rebalans budžeta

Član 63

Rebalansom budžeta koji, na predlog Vlade, odnosno nadležnog izvršnog organa lokalne vlasti, usvaja Narodna skupština, odnosno skupština lokalne vlasti, vrši se usklađivanje prihoda i primanja i rashoda i izdataka budžeta na nižem, višem ili istom nivou.

Ako se u toku sprovođenja mera privremene obustave izvršenja, budžetski deficit ne uskladi sa mogućnošću finansiranja, odnosno sa planiranim deficitom, Vlada, odnosno nadležni izvršni organ lokalne vlasti, u roku od 15 dana pre isteka perioda u kojem se sprovodi privremena obustava izvršenja, utvrđuje predlog rebalansa budžeta.

U toku usvajanja rebalansa budžeta Vlada, na predlog ministra, odnosno nadležni izvršni organ lokalne vlasti, na predlog lokalnog organa uprave nadležnog za finansije, može nastaviti sa privremenom obustavom izvršenja pojedinih rashoda i izdataka.

Budžetski fond

Član 64

Budžetski fond je evidencioni račun u okviru glavne knjige trezora, koji se otvara po odluci Vlade, odnosno nadležnog izvršnog organa lokalne vlasti, kako bi se pojedini budžetski prihodi i rashodi i izdaci vodili odvojeno, radi ostvarivanja cilja koji je predviđen posebnim republičkim, odnosno lokalnim propisom ili međunarodnim sporazumom.

Propisom, odnosno sporazumom iz stava 1. ovog člana, definišu se:

- 1) svrha budžetskog fonda;
- 2) vreme za koje se budžetski fond osniva;
- 3) nadležno ministarstvo, odnosno lokalni organ uprave odgovoran za upravljanje fondom;
- 4) izvori finansiranja budžetskog fonda.

Finansiranje budžetskog fonda i obaveze koje proističu iz budžetskog fonda

Član 65

Budžetski fond se finansira iz:

- 1) aproprijacija obezbeđenih u okviru budžeta za tekuću godinu;
- 2) donacija;
- 3) drugih javnih prihoda.

Upravljanje budžetskim fondom

Član 66

Budžetskim fondom upravlja nadležno ministarstvo, odnosno nadležni lokalni organ uprave.

Po ukidanju budžetskog fonda, prava i obaveze budžetskog fonda preuzima ministarstvo, odnosno lokalni organ uprave iz stava 1. ovog člana.

Posebni uslovi za upotrebu sredstava budžetskog fonda

Član 67

Preuzimanje obaveza i plaćanja na teret budžetskog fonda vrše se do nivoa sredstava odobrenih budžetskom fondu.

Sredstva finansijske pomoći Evropske unije

Član 68

Podelu odgovornosti i način upravljanja sredstvima za finansiranje učešća Republike Srbije u sprovođenju finansijske pomoći Evropske unije, kao i sredstvima finansijske pomoći Evropske

unije, kada su ista data na upravljanje Republici Srbiji u skladu sa međunarodnim sporazumom između Republike Srbije i Evropske unije, bliže određuje Vlada, na predlog ministra.

Vlada određuje lice odgovorno za funkcionisanje celokupnog sistema finansijskog upravljanja fondovima Evropske unije, za transfer sredstava Evropske unije, kao i sredstava za finansiranje učešća Republike Srbije u sprovođenju finansijske pomoći Evropske unije.

Član 68a

Korisnici budžetskih sredstava odgovorni su za pravilno planiranje, u skladu s predviđenom dinamikom sprovođenja, iznosa rashoda za finansiranje učešća Republike Srbije u sprovođenju finansijske pomoći Evropske unije, a kada su sredstva finansijske pomoći Evropske unije data na upravljanje Republici Srbiji, u skladu sa međunarodnim sporazumom između Republike Srbije i Evropske unije, odgovorni su i za pravilno planiranje iznosa rashoda koji će se finansirati iz finansijske pomoći Evropske unije.

Budžetski korisnici koji ne isplaniraju dovoljan iznos sredstava za finansiranje učešća Republike Srbije u sprovođenju finansijske pomoći Evropske unije moraju da izvrše preusmeravanje sredstava sa drugih svojih aproprijacija i/ili programa.

Sredstva učešća Republike Srbije u sprovođenju finansijske pomoći Evropske unije ne mogu se koristiti u druge svrhe.

Član 68b

Poslove koordinacije aktivnosti u oblasti suzbijanja nepravilnosti i prevara u postupanju sa finansijskim sredstvima Evropske unije, podrške radu mreže za suzbijanje nepravilnosti i prevara, koordinacije pravne, operativne i tehničke saradnje sa Evropskom kancelarijom za borbu protiv prevara i drugim nadležnim telima i službama Evropske komisije, kao i administrativne provere prijavljenih nepravilnosti u postupanju sa finansijskim sredstvima Evropske unije obavlja Ministarstvo.

Obrada podataka o ličnosti, koji su prikupljeni u toku administrativne provere iz stava 1. ovog člana, vršiće se u skladu sa zakonom koji uređuje zaštitu podataka o ličnosti.

Sastav, kao i podelu nadležnosti i način rada mreže iz stava 1. ovog člana, određuje Vlada, na predlog ministra.

Ministarstvo dostavlja Vladi godišnji izveštaj o aktivnostima iz stava 1. ovog člana, koja ga podnosi Narodnoj skupštini do 31. marta tekuće godine za prethodnu budžetsku godinu.

Tekuća budžetska rezerva

Član 69

U okviru budžeta deo planiranih prihoda ne raspoređuje se unapred, već se zadržava na ime tekuće budžetske rezerve.

Sredstva tekuće budžetske rezerve koriste se za neplanirane svrhe za koje nisu utvrđene aproprijacije ili za svrhe za koje se u toku godine pokaže da aproprijacije nisu bile dovoljne.

Tekuća budžetska rezerva opredeljuje se najviše do 4% ukupnih prihoda i primanja od prodaje nefinansijske imovine za budžetsku godinu.

Vlada, odnosno nadležni izvršni organ lokalne vlasti, donosi na predlog ministra, odnosno lokalnog organa uprave nadležnog za finansije, rešenje o upotrebi tekuće budžetske rezerve.

Sredstva tekuće budžetske rezerve raspoređuju se na direktne korisnike budžetskih sredstava tokom fiskalne godine.

Izuzetno od odredaba st. 1-5. ovog člana, sredstva tekuće rezerve budžeta Republike Srbije mogu se koristiti i za izvršavanje obaveza budžeta lokalne vlasti usled smanjenog obima prihoda budžeta lokalne vlasti i drugih razloga koje nije bilo moguće predvideti u postupku pripreme i donošenja budžeta, a koji mogu dovesti do ugrožavanja tekuće likvidnosti budžeta lokalne vlasti.

Stalna budžetska rezerva

Član 70

U budžetu se planiraju sredstva za stalnu budžetsku rezervu, koja se iskazuje na aproprijaciji namenjenoj za budžetske rezerve.

Stalna budžetska rezerva koristi se za finansiranje rashoda i izdataka na ime učešća Republike Srbije, odnosno lokalne vlasti, u otklanjanju posledica vanrednih okolnosti, kao što su zemljotres, poplava, suša, požar, klizišta, snežni nanosi, grad, životinjske i biljne bolesti, ekološka katastrofa i druge elementarne nepogode, odnosno drugih vanrednih događaja, koji mogu da ugroze život i zdravlje ljudi ili prouzrokuju štetu većih razmera.

Stalna budžetska rezerva opredeljuje se najviše do 0,5% ukupnih prihoda i primanja od prodaje nefinansijske imovine za budžetsku godinu.

Rešenje o upotrebi sredstava stalne budžetske rezerve donosi Vlada, na predlog ministra, odnosno nadležni izvršni organ lokalne vlasti, na predlog lokalnog organa uprave nadležnog za finansije.

Izveštaj o korišćenju sredstava stalne budžetske rezerve dostavlja se Narodnoj skupštini, odnosno skupštini lokalne vlasti, uz završni račun budžeta.

Član 70a

(Brisano)

Odgovornost funkcionera, odnosno rukovodioca direktnog, odnosno indirektnog korisnika budžetskih sredstava

Član 71

Funkcioner, odnosno rukovodilac direktnog, odnosno indirektnog korisnika budžetskih sredstava, odgovoran je za preuzimanje obaveza, njihovu verifikaciju, izdavanje naloga za plaćanje koje treba izvršiti iz sredstava organa kojim rukovodi i izdavanje naloga za uplatu sredstava koja pripadaju budžetu, kao i za davanje podataka o izvršenim plaćanjima i ostvarenim prihodima i primanjima.

Funkcioner, odnosno rukovodilac direktnog, odnosno indirektnog korisnika budžetskih sredstava odgovoran je za zakonitu, namensku, ekonomičnu i efikasnu upotrebu budžetskih sredstava.

Funkcioner, odnosno rukovodilac direktnog, odnosno indirektnog korisnika budžetskih sredstava, može preneti pojedina ovlašćenja iz stava 1. ovog člana na druga lica u direktnom, odnosno indirektnom korisniku budžetskih sredstava.

Podela odgovornosti između naredbodavca i računopolagača

Član 72

Funkcije naredbodavca i računopolagača ne mogu se poklapati.

Naredbodavac je funkcioner, odnosno rukovodilac korisnika budžetskih sredstava, odnosno lice koje je odgovorno za upravljanje sredstvima, preuzimanje obaveza, izdavanje naloga za plaćanje koji se izvršavaju iz sredstava organa, kao i za izdavanje naloga za uplatu sredstava koja pripadaju budžetu.

Računopolagač je lice koje je prema opštem ili pojedinačnom aktu organa odgovorno za zakonitost, ispravnost i sastavljanje isprava o poslovnoj promeni i drugim poslovnim događajima koji se odnose na korišćenje sredstava organa, odnosno budžetskih sredstava, kao i za zakonitost i ispravnost sastavljanja isprava o poslovnoj promeni i drugim poslovnim događajima u vezi sa korišćenjem sredstava i druge imovine.

Ograničenje duga i garancije

Član 73

U budžetu Republike Srbije utvrđuje se ograničenje ukupnog iznosa duga u toku budžetske godine, kao i ograničenje ukupnog iznosa garancija.

U postupku utvrđivanja ograničenja duga, Ministarstvo će razmotriti sve činjenice koje se odnose na:

- 1) zahteve za refinansiranje unutrašnjeg duga;
- 2) zahteve za finansiranje ukupnog deficita;
- 3) procene sledećih makroekonomskih indikatora, i to:
 - (1) učešće ukupnog državnog duga u bruto domaćem proizvodu;
 - (2) učešće godišnje otplate kamata na ime dugovanja u bruto domaćem proizvodu;
 - (3) iznos zaduživanja kod banaka, uključujući i Narodnu banku Srbije, po osnovu garancija za hartije od vrednosti;
 - (4) učešće kratkoročnog unutrašnjeg duga u ukupnom državnom dugu;
 - (5) učešće spoljnog duga u ukupnom državnom dugu;
 - (6) odnos duga i garancija prema prihodima;
 - (7) odnos rashoda na ime servisiranja ukupnog duga prema izvozu.

U budžetu Republike Srbije, odnosno budžetu lokalne vlasti obezbeđuju se sredstva za finansiranje privremene tekuće nelikvidnosti u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje javni dug.

Za finansiranje tekuće nelikvidnosti mogu se koristiti raspoloživa slobodna sredstva u okviru konsolidovanog računa trezora Republike Srbije, odnosno trezora lokalne vlasti, pod uslovima i na način koji propisuje ministar, odnosno lokalni organ uprave nadležan za finansije.

Sredstva za izmirenje obaveza po zaključenim poslovima u cilju zaštite od finansijskog rizika (hedžing), radi postizanja povoljnije ročnosti, valutne ili kamatne strukture javnog duga, smanjenja ili eliminisanja rizika od promene deviznog kursa i kamatnih stopa i drugih rizika povezanih sa upravljanjem javnim dugom Republike Srbije, obezbeđuju se zakonom o budžetu u skladu sa dogovorenim uslovima transakcije u vezi sa finansijskim derivatima, u iznosu obaveza koje dospevaju u toj budžetskoj godini.

V BUDŽETSKO RAČUNOVODSTVO I IZVEŠTAVANJE

Odgovornost za budžetsko računovodstvo

Član 74

Indirektni korisnik budžetskih sredstava i korisnik sredstava organizacije za obavezno socijalno osiguranje odgovoran je za računovodstvo sopstvenih transakcija.

Direktni korisnik budžetskih sredstava odgovoran je za računovodstvo sopstvenih transakcija, a u okviru svojih ovlašćenja i za računovodstvo transakcija indirektnih korisnika budžetskih sredstava koji spadaju u njegovu nadležnost.

Visoki savet sudstva, odnosno Državno veće tužilaca odgovorno je za računovodstvo sopstvenih transakcija, a u okviru svojih ovlašćenja i za računovodstvo transakcija pravosudnih organa u okviru njihovog razdela.

Ministar, u ime Vlade, odnosno lokalni organ uprave nadležan za finansije, u ime nadležnog izvršnog organa lokalne vlasti, odgovoran je za računovodstvo primljenih zajmova i dugova.

Ovlašćenje za donošenje budžetskih računovodstvenih propisa

Član 75

Vlada bliže uređuje budžetsko računovodstvo i način vođenja konsolidovanog računa trezora.

Ministar uređuje način vođenja budžetskog računovodstva i sadržaj i način finansijskog izveštavanja za direktne i indirektno korisnike budžetskih sredstava, korisnike sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje i budžetske fondove Republike Srbije i lokalne vlasti, a može doneti posebna uputstva o finansijskom izveštavanju za određene organe državne uprave.

Ministar utvrđuje način izveštavanja o ukupnim prihodima i primanjima i ukupnim rashodima i izdacima za trezore lokalne vlasti.

Ministar uređuje način pripreme, sastavljanja i podnošenja finansijskih izveštaja direktnih i indirektnih korisnika budžetskih sredstava, korisnika sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje i budžetskih fondova Republike Srbije i lokalne vlasti.

Komisija za praćenje primene međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor

Član 75a

Vlada, na predlog Ministarstva, obrazuje Komisiju za praćenje primene međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor (u daljem tekstu: Komisija).

Komisija daje mišljenje na nacрте akata ministra iz člana 75. ovog zakona, koji se odnose na primenu Međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor - (u daljem tekstu MRS JS) (International Public Sector Accounting Standards - IPSAS), koje su u obavezi da primenjuju svi korisnici javnih sredstava, shodno ovom zakonu, osim javnih preduzeća i drugih organizacionih oblika javnog sektora koji primenjuju Međunarodne računovodstvene standarde - MRS (International Accounting Standards - IAS).

Komisija obavlja sledeće poslove, i to:

- 1) priprema predlog postupaka, način i rokove za usvajanje MRS JS, od strane obveznika njihove primene;
- 2) priprema predlog postupaka i rokove za prelazak na MRS JS;
- 3) priprema predlog kontnog okvira i računovodstvenih politika u skladu sa MRS JS;
- 4) priprema sadržaj obrazaca finansijskih izveštaja i rokove njihove primene, kao i rokove i način njihovog dostavljanja nadležnim institucijama;
- 5) prati proces primene izmenjenih i novih MRS JS i priprema mišljenja o načinu primene MRS JS;
- 6) priprema predlog načina i programa stručnog osposobljavanja za vođenje poslovnih knjiga, sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja, u skladu sa MRS JS;
- 7) obavlja druge aktivnosti koje se odnose na unapređenje upravljanja finansijskim i računovodstvenim sistemima i izveštavanjem u javnom sektoru, koje se zasniva na MRS JS.

Vlada, na predlog ministra, imenuje predsednika i članove Komisije koje čine predstavnici državnih organa i organa lokalne vlasti, obrazovnih ustanova i strukovnih organizacija u oblasti računovodstva i finansija, koji imaju odgovarajući stepen obrazovanja i/ili iskustva u oblasti računovodstva i finansija u javnom sektoru.

Članovi Komisije se imenuju na period od tri godine.

Član Komisije može biti imenovan najviše na dva uzastopna perioda od po tri godine.

Naknada za rad predsednika i članova Komisije obezbeđuje se u budžetu Republike Srbije.

Visinu naknade predsedniku i članovima Komisije određuje Vlada, na predlog Ministarstva.

Komisija je dužna da Ministarstvu najmanje jednom kvartalno dostavlja izveštaj o svome radu.

Podnošenje izveštaja Narodnoj skupštini, odnosno skupštini lokalne vlasti

Član 76

Ministar, odnosno lokalni organ uprave nadležan za finansije obavezan je da redovno prati izvršenje budžeta i najmanje dva puta godišnje priprema izveštaje o izvršenju budžeta u skladu sa budžetskom klasifikacijom, koje dostavlja Vladi, odnosno nadležnom izvršnom organu lokalne vlasti radi informisanja, a obavezno u roku od 15 dana po isteku šestomesečnog, odnosno devetomesečnog perioda.

Nadležni ministri obavezni su da redovno prate izvršenje finansijskih planova organizacija za obavezno socijalno osiguranje i najmanje dva puta godišnje pripremaju izveštaje o izvršenju finansijskih planova u skladu sa budžetskom klasifikacijom, koje dostavljaju Vladi i ministru radi

informisanja, a obavezno u roku od 15 dana po isteku šestomesečnog, odnosno devetomesečnog perioda.

U roku od petnaest dana po podnošenju izveštaja iz st. 1. i 2. ovog člana Vlada, odnosno nadležni izvršni organ lokalne vlasti usvaja i dostavlja izveštaje Narodnoj skupštini, odnosno skupštini lokalne vlasti.

Izveštaji sadrže i odstupanja između usvojenog budžeta i izvršenja i obrazloženje velikih odstupanja.

Izveštaji iz st. 1. i 2. ovog člana objavljuju se na internet stranici Ministarstva, odnosno nadležnog ministarstva, odnosno nadležnog organa lokalne vlasti, najkasnije 15 dana od dana podnošenja izveštaja.

Predlog završnog računa

Član 77

Predlog zakona o završnom računu budžeta Republike Srbije utvrđuje Vlada, a predlog odluke o završnom računu budžeta lokalne vlasti utvrđuje nadležni izvršni organ lokalne vlasti.

Kalendar za podnošenje godišnjih finansijskih izveštaja

Član 78

Postupak pripreme, sastavljanja i podnošenja završnih računa budžeta Republike Srbije, budžeta lokalne vlasti i organizacija za obavezno socijalno osiguranje i godišnjih finansijskih izveštaja korisnika budžetskih sredstava i korisnika sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje izvršava se prema sledećem kalendaru, i to:

1) Kalendar za nivo Republike Srbije:

(1) 28. februar - indirektni korisnici sredstava budžeta Republike Srbije pripremaju godišnji finansijski izveštaj za prethodnu budžetsku godinu i podnose ga nadležnim direktnim korisnicima sredstava budžeta Republike Srbije; pravosudni organi koji se u budžetu Republike Srbije iskazuju zbirno pripremaju godišnji finansijski izveštaj za prethodnu budžetsku godinu i podnose ga Visokom savetu sudstva, odnosno Državnom veću tužilaca; korisnici sredstava Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje pripremaju godišnji finansijski izveštaj za prethodnu budžetsku godinu i podnose ga Republičkom fondu za zdravstveno osiguranje;

(1a) 28. februar - drugi korisnici javnih sredstava koji su uključeni u sistem konsolidovanog računa trezora osnovani od strane Republike Srbije pripremaju godišnji finansijski izveštaj za prethodnu budžetsku godinu i podnose ga nadležnom državnom organu Republike Srbije;

(2) 31. mart - direktni korisnici sredstava budžeta Republike Srbije pripremaju godišnji izveštaj i podnose ga Upravi za trezor, a direktni korisnici sredstava budžeta Republike Srbije koji u svojoj nadležnosti imaju indirektne korisnike sredstava budžeta Republike Srbije kontrolišu, sravnjuju podatke iz njihovih godišnjih izveštaja o izvršenju budžeta i sastavljaju konsolidovani godišnji izveštaj o izvršenju budžeta koji podnose Upravi za trezor; Visoki savet sudstva, odnosno Državno veće tužilaca kontrolišu, sravnjuju podatke iz godišnjih izveštaja o izvršenju budžeta pravosudnih organa koji se iskazuju zbirno u okviru njihovih razdela i sastavljaju konsolidovane godišnje izveštaje o izvršenju budžeta, koje podnose Upravi za trezor;

(3) 30. april - organizacije za obavezno socijalno osiguranje donose odluke o završnim računima organizacija za obavezno socijalno osiguranje, usvajaju izveštaje o izvršenju finansijskih planova i podnose ih Upravi za trezor; Republički fond za zdravstveno osiguranje kontroliše, sravnjuje podatke iz godišnjih izveštaja o izvršenju finansijskog plana korisnika sredstava koji se nalaze u njegovoj nadležnosti, konsoliduje podatke i sastavlja konsolidovani godišnji izveštaj o izvršenju finansijskog plana, koji podnosi Upravi za trezor;

(4) 20. jun - Ministarstvo priprema nacrt zakona o završnom računu budžeta Republike Srbije i zajedno sa odlukama o završnim računima organizacija za obavezno socijalno osiguranje dostavlja Vladi;

(5) 15. jul - Vlada dostavlja Narodnoj skupštini predlog zakona o završnom računu budžeta Republike Srbije i odluke o završnim računima organizacija za obavezno socijalno osiguranje;

(6) 1. oktobar - Ministarstvo sastavlja konsolidovani izveštaj Republike Srbije i dostavlja ga Vladi;

(7) 1. novembar - Vlada dostavlja Narodnoj skupštini konsolidovani izveštaj Republike Srbije, radi informisanja;

2) Kalendar završnih računa budžeta lokalne vlasti:

(1) 28. februar - indirektni korisnici sredstava budžeta lokalne vlasti pripremaju godišnji finansijski izveštaj za prethodnu budžetsku godinu i podnose ga nadležnim direktnim korisnicima sredstava budžeta lokalne vlasti;

(1a) 28. februar - drugi korisnici javnih sredstava koji su uključeni u sistem konsolidovanog računa trezora osnovani od strane lokalne vlasti pripremaju godišnji finansijski izveštaj za prethodnu budžetsku godinu i podnose ga nadležnom organu lokalne vlasti;

(2) 31. mart - direktni korisnici sredstava budžeta lokalne vlasti pripremaju godišnji izveštaj koji sadrži godišnji izveštaj o učinku programa za prethodnu godinu i podnose ga lokalnom organu uprave nadležnom za finansije, a direktni korisnici sredstava budžeta lokalne vlasti koji u svojoj nadležnosti imaju indirektne korisnike sredstava budžeta lokalne vlasti kontrolišu, sravnjuju podatke iz njihovih godišnjih izveštaja o izvršenju budžeta i sastavljaju konsolidovani godišnji

izveštaj o izvršenju budžeta koji sadrži godišnji izveštaj o učinku programa za prethodnu godinu, koji podnose lokalnom organu uprave nadležnom za finansije;

(3) 30. april - lokalni organ uprave nadležan za finansije priprema nacrt odluke o završnom računu budžeta lokalne vlasti sa obrazloženjem koje sadrži godišnji izveštaj o učinku programa za prethodnu godinu i dostavlja ga nadležnom izvršnom organu lokalne vlasti;

(4) 1. jun - nadležni izvršni organ lokalne vlasti dostavlja skupštini lokalne vlasti sa obrazloženjem koje sadrži godišnji izveštaj o učinku programa za prethodnu godinu predlog odluke o završnom računu budžeta lokalne vlasti sa obrazloženjem koje sadrži godišnji izveštaj o učinku programa za prethodnu godinu;

(5) 30. jun - lokalni organ uprave nadležan za finansije podnosi Upravi za trezor odluku o završnom računu budžeta lokalne vlasti usvojenu od strane skupštine lokalne vlasti i podnosi izveštaj o izvršenju budžeta lokalne vlasti, izuzev lokalnih organa uprave nadležnih za poslove finansija gradskih opština u sastavu grada, odnosno grada Beograda, koji svoje odluke o završnim računima budžeta i izveštaje o izvršenju budžeta dostavljaju, odnosno podnose gradu, odnosno gradu Beogradu u pisanoj i elektronskoj formi;

(6) 1. jul - lokalni organ uprave nadležan za poslove finansija grada sastavlja konsolidovani izveštaj grada i podnosi Upravi za trezor.

Rokovi iz stava 1. ovog člana predstavljaju krajnje rokove u kalendaru za podnošenje godišnjih finansijskih izveštaja i drugih akata.

Sadržaj završnog računa

Član 79

Završni račun budžeta sadrži:

1) godišnji finansijski izveštaj o izvršenju budžeta, koji sadrži godišnji izveštaj o učinku programa, uključujući i učinak na unapređenju rodne ravnopravnosti, sa dodatnim napomenama, objašnjenjima i obrazloženjima;

2) izveštaj eksterne revizije.

Godišnji finansijski izveštaj o izvršenju budžeta Republike Srbije iz stava 1. tačka 1) ovog člana sadrži i godišnji izveštaj o izvršenju projekata i programskih aktivnosti koji se odnose na zaštitu i unapređenje životne sredine.

Završni račun organizacija za obavezno socijalno osiguranje sadrži:

1) godišnji finansijski izveštaj o izvršenju plana organizacija za obavezno socijalno osiguranje, kao i godišnji konsolidovani finansijski izveštaj Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje, sa dodatnim napomenama, objašnjenjima i obrazloženjima;

2) izveštaj eksterne revizije.

Godišnji finansijski izveštaji iz st. 1. i 2. ovog člana, moraju biti u skladu sa budžetskom klasifikacijom, s tim da se finansijski rezultat u tim izveštajima utvrđuje saglasno Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor - gotovinska osnova.

Formu i sadržaj godišnjih finansijskih izveštaja, dodatnih napomena, objašnjenja i obrazloženja iz st. 1. i 2. ovog člana uređuje ministar.

Član 79a

Republička direkcija za imovinu Republike Srbije, koja vodi jedinstvenu evidenciju nepokretnosti i zbirnu evidenciju pokretnih stvari u svojini Republike Srbije, dužna je da do 31. marta tekuće godine, dostavi Ministarstvu - Upravi za trezor, izveštaj o strukturi i vrednosti imovine Republike Srbije, na osnovu dobijenih izveštaja o strukturi i vrednosti imovine korisnika sredstava u svojini Republike Srbije, sa spiskom tih korisnika koji se objavljuje na internet stranici Republičke direkcije za imovinu Republike Srbije radi sastavljanja završnog računa budžeta Republike Srbije za prethodnu godinu.

Sadržaj izveštaja iz stava 1. ovog člana propisaće ministar.

VI INTERNA FINANSIJSKA KONTROLA U JAVNOM SEKTORU

Član 80

Interna finansijska kontrola u javnom sektoru obuhvata:

1) finansijsko upravljanje i kontrolu kod korisnika javnih sredstava;

2) internu reviziju kod korisnika javnih sredstava;

3) harmonizaciju i koordinaciju finansijskog upravljanja i kontrole i interne revizije koju obavlja Ministarstvo finansija - Centralna jedinica za harmonizaciju.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Član 81

Korisnici javnih sredstava uspostavljaju finansijsko upravljanje i kontrolu, koja se sprovodi politikama, procedurama i aktivnostima sa zadatkom da se obezbedi razumno uveravanje da će svoje ciljeve ostvariti kroz:

- 1) poslovanje u skladu sa propisima, unutrašnjim aktima i ugovorima;
- 2) realnost i integritet finansijskih i poslovnih izveštaja;
- 3) ekonomično, efikasno i efektivno korišćenje sredstava;
- 4) zaštitu sredstava i podataka (informacija).

Finansijsko upravljanje i kontrola obuhvata sledeće elemente:

- 1) kontrolno okruženje;
- 2) upravljanje rizicima;
- 3) kontrolne aktivnosti;
- 4) informisanje i komunikacije;
- 5) praćenje i procenu sistema.

Finansijsko upravljanje i kontrola organizuje se kao sistem procedura i odgovornosti svih lica u organizaciji.

Za uspostavljanje, održavanje i redovno ažuriranje sistema finansijskog upravljanja i kontrole, odgovoran je rukovodilac korisnika javnih sredstava. Rukovodilac korisnika javnih sredstava može preneti nadležnost za uspostavljanje, održavanje i redovno ažuriranje sistema finansijskog upravljanja i kontrole na lice koje on ovlasti.

Rukovodilac iz stava 4. ovog člana do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu na propisani način izveštava ministra o adekvatnosti i funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Ministar utvrđuje zajedničke kriterijume, metodologiju i standarde za uspostavljanje, funkcionisanje i izveštavanje o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru.

Interna revizija

Član 82

Korisnici javnih sredstava uspostavljaju internu reviziju.

Za uspostavljanje i obezbeđenje uslova za adekvatno funkcionisanje interne revizije odgovoran je rukovodilac korisnika javnih sredstava.

U jedinicama lokalne samouprave interna revizija se po pravilu uspostavlja aktom skupštine kao samostalna služba, kojom rukovodi službenik koga raspoređuje predsednik opštine, odnosno gradonačelnik, u skladu sa propisanim uslovima.

Interna revizija je organizaciono nezavisna od delatnosti koju revidira, nije deo ni jednog poslovnog procesa, odnosno organizacionog dela organizacije, a u svom radu je neposredno odgovorna rukovodiocu korisnika javnih sredstava.

Funkcionalna nezavisnost interne revizije se obezbeđuje samostalnim odlučivanjem o: području revizije na osnovu procene rizika, načinu obavljanja revizije i izveštavanju o obavljenoj reviziji.

Interna revizija na osnovu objektivnog pregleda dokaza obezbeđuje uveravanje o adekvatnosti i funkcionisanju postojećih procesa upravljanja rizikom, kontrole i upravljanja organizacijom da li ovi procesi funkcionišu na predviđen način i omogućuju ostvarenje ciljeva organizacije.

Interna revizija pruža savetodavne usluge koje se sastoje od saveta, smernica, obuke, pomoći ili drugih usluga u cilju povećanja vrednosti i poboljšanja procesa upravljanja datom organizacijom, upravljanja rizicima i kontrole.

Internu reviziju obavljaju interni revizori.

Interni revizori u vršenju funkcije, primenjuju međunarodne standarde interne revizije, etički kodeks interne revizije i principe objektivnosti, kompetentnosti i integriteta.

Interni revizori su obavezni da čuvaju tajnost službenih i poslovnih podataka.

Interni revizori imaju pravo neograničenog pristupa svim podacima potrebnim za sprovođenje revizije, uključujući i poverljive podatke, s tim da je za pristup podacima sa oznakom tajnosti potreban odgovarajući sertifikat, odnosno dozvola, u skladu sa propisima o tajnosti podataka.

Rukovodilac iz stava 2. ovog člana određuje stepen tajnosti primljenog izveštaja o sprovedenoj pojedinačnoj reviziji u skladu sa posebnim propisima.

Rukovodilac iz stava 2. ovog člana do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu na propisani način izveštava ministra o funkcionisanju sistema interne revizije.

Ministar propisuje zajedničke kriterijume za organizovanje i izveštavanje o funkcionisanju interne revizije, standarde i metodološka uputstva za njeno postupanje i izveštavanje i bliže uređuje poslove interne revizije u javnom sektoru.

Harmonizacija

Član 83

Harmonizaciju finansijskog upravljanja i kontrole i interne revizije vrši Ministarstvo - Centralna jedinica za harmonizaciju.

Centralna jedinica za harmonizaciju obavlja poslove:

- 1) centralne harmonizacije, koordinacije, praćenje primene i sagledavanje kvaliteta finansijskog upravljanja i kontrole i interne revizije u javnom sektoru;
- 2) definisanja zajedničkih kriterijuma i standarda za uspostavljanje i funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole;
- 3) definisanja zajedničkih kriterijuma za organizaciju i postupanje interne revizije u javnom sektoru;
- 4) vođenje registra ovlašćenih internih revizora u javnom sektoru i evidencije povelja interne revizije;
- 4a) vođenje registra uspostavljenih internih revizija u javnom sektoru, sa podacima o načinu uspostavljanja, angažovanim internim revizorima i drugim podacima o funkcionisanju interne revizije;
- 5) stručnog usavršavanja, sertifikacije i nadzora nad radom internih revizora;
- 6) stručnog usavršavanja rukovodilaca i zaposlenih u javnom sektoru iz oblasti finansijskog upravljanja i kontrole, u skladu sa međunarodno prihvaćenim standardima;
- 7) objedinjavanje godišnjih izveštaja iz člana 81. stav 5. i člana 82. stav 13. ovog zakona o stanju finansijskog upravljanja i kontrole i interne revizije.

Ministar dostavlja Vladi objedinjeni godišnji izveštaj iz stava 2. tačka 7) ovog člana.

Zaposleni na poslovima Centralne jedinice za harmonizaciju su obavezni da čuvaju tajnost službenih i poslovnih podataka.

Ministar propisuje program za stručno obrazovanje i uslove i postupak sertifikovanja, odnosno polaganja ispita za sticanje profesionalnog zvanja ovlašćeni interni revizor u javnom sektoru, stručno osposobljavanje, usavršavanje i daje smernice i uputstva za obavljanje poslova iz stava 2. ovog člana.

Ministar bliže propisuje oblik, sadržinu i način vođenja registara iz stava 2. tač. 4) i 4a) ovog člana.

Čl. 84-91**

(Prestalo da važi)

VIII EKSTERNA REVIZIJA

Član 92

Završni račun budžeta Republike Srbije i završni računi organizacija za obavezno socijalno osiguranje obavezno podležu eksternoj reviziji u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje nadležnost Državne revizorske institucije.

Eksternoj reviziji podležu i završni računi budžeta lokalnih vlasti.

Reviziju iz stava 2. ovog člana vrši Državna revizorska institucija, u skladu sa zakonom kojim se uređuje nadležnost Državne revizorske institucije.

Izuzetno od stava 3. ovog člana, eksternu reviziju budžeta lokalnih vlasti, može, uz saglasnost Državne revizorske institucije, na osnovu odluke skupštine lokalnih vlasti, da obavi i lice koje ispunjava uslove za obavljanje poslova revizije finansijskih izveštaja propisane zakonom kojim se uređuje računovodstvo i revizija.

Lokalna vlast je u obavezi da zahtev za saglasnost iz stava 4. ovog člana dostavi Državnoj revizorskoj instituciji najkasnije do 1. aprila.

Ukoliko Državna revizorska institucija ne postupi po podnetom zahtevu lokalne vlasti iz stava 5. ovog člana do 15. aprila, smatraće se da je data saglasnost iz stava 4. ovog člana.

VIIIa FISKALNI SAVET

Fiskalni savet

Član 92a

Ovim zakonom ustanovljava se Fiskalni savet.

Fiskalni savet je nezavisan državni organ.

Za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti Fiskalni savet je odgovoran Narodnoj skupštini.

Fiskalni savet ima svojstvo pravnog lica.

Fiskalni savet ima pečat u skladu sa zakonom.

Sedište Fiskalnog saveta je u Beogradu.

Fiskalni savet sastoji se od tri člana koje bira Narodna skupština.

Za vršenje stručnih i administrativnih poslova obrazuju se stručne službe Fiskalnog saveta.

Član 92b

Članove Fiskalnog saveta predlažu:

1) predsednik Republike predlaže predsednika Fiskalnog saveta;

2) ministar predlaže jednog člana;

3) guverner Narodne banke Srbije predlaže jednog člana.

Ukoliko Narodna skupština ne izabere predloženog člana, postupak za izbor tog člana se ponavlja.

Fiskalni savet vrši svoje nadležnosti nakon izbora sva tri člana Fiskalnog saveta.

Nakon izbora članovi Fiskalnog saveta polažu zakletvu pred Narodnom skupštinom, čime preuzimaju dužnost. Zakletva glasi: "Zaklinjem se na odanost Republici Srbiji. Obećavam da ću poštovati Ustav i zakone. Zaklinjem se čašću da ću svoju dužnost obavljati nezavisno, pošteno i na dobrobit sadašnjih i budućih generacija".

Član 92v

Za člana Fiskalnog saveta može biti izabrano lice koje je državljanin Republike Srbije, koje ne vrši javnu funkciju, nije osuđivano i koje ima:

1) odgovarajuću magistarsku, master ili doktorsku diplomu iz oblasti ekonomskih nauka, objavljene naučne radove iz oblasti makroekonomije, fiskalne politike, javnih finansija, računovodstva ili neke druge srodne naučne oblasti i najmanje pet godina radnog iskustva;

2) pored uslova iz tačke 1) ovog stava, kandidat za predsednika Fiskalnog saveta treba da ima najmanje pet godina iskustva u obavljanju rukovodećih poslova.

Član Fiskalnog saveta ne može obavljati druga zaduženja ili plaćene dužnosti, osim naučnog, obrazovnog, umetničkog, književno-savetodavnog, uredničkog ili nekog drugog intelektualnog rada, u skladu sa zakonom.

Član Fiskalnog saveta ne može biti član političke stranke niti se u svom radu može voditi političkim uverenjima.

Član 92g

Članovi Fiskalnog saveta se biraju na period od šest godina, a članstvo u Fiskalnom savetu članu Saveta prestaje pre isteka mandata:

1) ukoliko počne da obavlja bilo koju javnu funkciju;

2) *(brisana)*

3) podnošenjem ostavke;

4) ako je pravosnažnom sudskom odlukom osuđen na kaznu zatvora bezuslovno u trajanju od najmanje šest meseci;

5) ako je pravosnažnom sudskom odlukom lišen poslovne sposobnosti;

- 6) gubljenjem državljanstva;
- 7) usled smrti;
- 8) razrešenjem.

Narodna skupština može razrešiti dužnosti člana Fiskalnog saveta ukoliko se ispostavi da:

- 1) nije sposoban da vrši funkciju zbog mentalne ili fizičke nesposobnosti, što se utvrđuje na osnovu dokumentacije relevantne medicinske ustanove;
- 2) ne postupa u skladu sa Ustavom i zakonom.

Član 92d

O nastupanju razloga za prestanak mandata ili razrešenje, Fiskalni savet bez odlaganja obaveštava Narodnu skupštinu.

Inicijativu za razrešenje člana Fiskalnog saveta može da podnese najmanje 20 narodnih poslanika.

Inicijativa se podnosi u pisanom obliku, sa obrazloženjem i dokazima o nastupanju razloga iz člana 92g ovog zakona.

Inicijativu razmatra nadležno radno telo Narodne skupštine.

Član Fiskalnog saveta čije se razrešenje predlaže, ima pravo da se pismeno ili usmeno obrati članovima nadležnog radnog tela Narodne skupštine, na sednici na kojoj se razmatra inicijativa o njegovom razrešenju.

Nakon obavljene rasprave i glasanja, nadležno radno telo Narodne skupštine podnosi izveštaj Narodnoj skupštini sa predlogom da Narodna skupština donese odluku o razrešenju člana Fiskalnog saveta ili da inicijativu odbaci.

Članu Fiskalnog saveta prestaje mandat i sva prava po tom osnovu danom donošenja odluke o njegovom razrešenju na sednici Narodne skupštine.

Član 92đ

Nadležno radno telo Narodne skupštine može samoinicijativno da predloži Narodnoj skupštini da se član Fiskalnog saveta razreši kada, na osnovu kontinuiranog praćenja rada Fiskalnog saveta u skladu sa zakonom ili na osnovu drugih saznanja, utvrdi da su nastupili razlozi za razrešenje iz člana 92g ovog zakona.

U postupku kada nadležno radno telo Narodne skupštine samoinicijativno predloži da se član Fiskalnog saveta razreši, primenjuju se odredbe člana 92d stav 5. ovog zakona.

Funkcije i zadaci Fiskalnog saveta

Član 92e

Fiskalni savet:

- 1) proverava makroekonomske i fiskalne pretpostavke korišćene za izradu Fiskalne strategije Vlade;
- 2) daje nezavisnu i kredibilnu ocenu mera ekonomske politike koje predlaže Vlada u cilju ostvarivanja kvantitativnih fiskalnih ciljeva koje je Vlada postavila;
- 3) procenjuje osnovne fiskalne rizike i verovatnoću da će Vlada ispuniti svoje fiskalne ciljeve u budućnosti;
- 4) procenjuje u kojoj meri je Vlada u prošlosti poštovala fiskalna pravila koja je utvrdila;
- 5) procenjuje ima li osnova za aktiviranje bilo koje od odredbi za izuzetne okolnosti i kolika je verovatnoća da će Vladin plan prilagođavanja omogućiti povratak na poštovanje fiskalnih pravila;
- 6) proverava adekvatnost ekonomskih klasifikacija, uključujući pravilnu klasifikaciju kapitalnih izdataka, kako bi se obezbedilo ispravno merenje kvantitativnih fiskalnih ciljeva.

Član 92ž

Fiskalni savet obavlja sledeće zadatke:

- 1) priprema mišljenje na nacrt Fiskalne strategije;
- 2) priprema i dostavlja Narodnoj skupštini analizu o:
 - revidiranoj Fiskalnoj strategiji Vlade za odgovarajuću fiskalnu godinu;
 - predlogu zakona o budžetu Republike Srbije, koji podrazumeva i predlog rebalansa, kao i o amandmanima koji su podneti u toku skupštinske rasprave;
- 3) priprema i podnosi Narodnoj skupštini analizu predloga zakona o završnom računu budžeta Republike Srbije i konsolidovanog bilansa sektora države;
- 4) priprema i dostavlja Narodnoj skupštini procene o fiskalnim uticajima predloga drugih zakona, kao i amandmana koji su podneti u toku skupštinske rasprave.

Fiskalni savet podnosi analize iz stava 1. tačka 2) ovog člana Narodnoj skupštini u roku od 15 dana od datuma pod kojim je Vlada podnela Narodnoj skupštini revidiranu Fiskalnu strategiju, odnosno predlog zakona o budžetu Republike Srbije ili predlog rebalansa.

Član 92z

Fiskalni savet može u bilo kom trenutku, na svoju inicijativu ili na zahtev, dati savet Vladi o pitanjima koja se odnose na fiskalnu politiku i upravljanje javnim finansijama.

Sve analize, izveštaji, preporuke i saveti koje pripremi Fiskalni savet biće javno dostupni u roku od pet radnih dana od dana njihovog dostavljanja ministru, Vladi ili Narodnoj skupštini.

Izveštaji, analize i procene Fiskalnog saveta su dostupni javnosti putem internet stranice Fiskalnog saveta.

Izveštaji, analize i procene Fiskalnog saveta prema potrebi se objavljuju u "Službenom glasniku Republike Srbije", kao i na internet stranici Narodne skupštine, Vlade, Ministarstva finansija, ili odgovarajuće jedinice lokalne vlasti.

Obaveza dostavljanja informacija Fiskalnom savetu

Član 92i

Fiskalni savet ima ovlašćenje da zahteva od ministara da mu dostave odgovarajuće ekonomske i fiskalne prognoze i analize koje mogu biti potrebne Fiskalnom savetu kako bi izvršio svoje nadležnosti i funkcije u skladu sa ovim zakonom.

Pored toga, Fiskalni savet može zahtevati od ministra da izradi i dostavi Fiskalnom savetu fiskalne projekcije zasnovane na alternativnim pretpostavkama i scenarijima.

Fiskalni savet ima ovlašćenje da zahteva informacije od svih subjekata u javnom sektoru, uključujući javna preduzeća, ako je takva informacija od suštinske važnosti za rad Fiskalnog saveta.

Ako ne dobije tražene informacije koje su od suštinske važnosti za rad Fiskalnog saveta, predsednik Fiskalnog saveta o tome obaveštava Narodnu skupštinu.

Organizacija i sastav

Član 92j

Predsednik Fiskalnog saveta:

- 1) predsedava Fiskalnim savetom;
- 2) saziva sastanke Fiskalnog saveta i utvrđuje dnevni red istih;
- 3) predstavlja Fiskalni savet;
- 4) odobrava objavljivanje procena o predlozima zakona;
- 5) rukovodi Fiskalnim savetom kao državnim organom;
- 6) odgovara Narodnoj skupštini za pouzdanost procena koje bude izrađivao Fiskalni savet.

Predsednik Fiskalnog saveta donosi Poslovnik o radu kojim se bliže uređuje način i postupak po kome Fiskalni savet vrši svoju nadležnost, odlučivanje i druga pitanja utvrđena ovim zakonom koja su od značaja za rad Fiskalnog saveta, uz prethodnu saglasnost nadležnog radnog tela Narodne skupštine.

Član 92k

Fiskalni savet ima stručnu službu sa specijalnim savetnicima i fiskalnim analitičarima i prateću službu.

Rukovodioce službi iz stava 1. ovog člana imenuje predsednik Fiskalnog saveta na period od šest godina.

Način obavljanja poslova, organizaciona struktura službi i sistematizacija radnih mesta bliže se uređuju aktom Fiskalnog saveta, uz prethodnu saglasnost nadležnog odbora Narodne skupštine.

Član 92l

Stručnom službom sa specijalnim savetnicima i fiskalnim analitičarima rukovodi glavni ekonomista.

Za glavnog ekonomistu može biti imenovano lice koje je državljanin Republike Srbije, koje ispunjava opšte uslove za rad u državnim organima, koje poseduje fakultetsku diplomu iz oblasti ekonomije, finansija, računovodstva ili neke druge relevantne oblasti, najmanje devet godina radnog iskustva u oblasti makroekonomije, fiskalne politike, javnih finansija, računovodstva i objavljene naučne radove iz tih oblasti.

Član 92lj

Poslove specijalnog savetnika obavlja lice koje je državljanin Republike Srbije, koje ne vrši javnu funkciju, nije osuđivano i koje ima:

- 1) odgovarajuću fakultetsku diplomu iz oblasti ekonomije, finansija, računovodstva ili neke druge relevantne oblasti;
- 2) izvanredno teorijsko i praktično znanje o budžetskim i finansijskim pitanjima;
- 3) najmanje pet godina radnog iskustva u oblasti ekonomije, finansija, računovodstva ili drugoj relevantnoj oblasti.

Specijalni savetnik ne može obavljati druge plaćene poslove, osim naučnog, obrazovnog, umetničkog, književno-savetodavnog, uredničkog ili nekog drugog intelektualnog rada u skladu sa zakonom.

Poslove fiskalnog analitičara obavlja lice koje ispunjava opšte uslove za rad u državnim organima, koje je master ekonomije ili diplomirani ekonomista, koje ima položen državni stručni ispit i najmanje tri godine radnog iskustva u oblasti javnih finansija, fiskalne politike i makroekonomske analize.

Član 92m

Fiskalni savet može angažovati spoljne stručnjake, radi obavljanja određenih poslova iz svoje nadležnosti.

Spoljni stručnjak mora da ima odgovarajuće stručno znanje i iskustvo.

Spoljni stručnjak može biti fizičko ili pravno lice.

Za spoljnog stručnjaka može biti angažovan i strani državljanin, koji je priznati stručnjak u oblasti od značaja za izvršavanje poslova iz nadležnosti Fiskalnog savetnika.

Sva radna dokumentacija, koju izradi spoljni stručnjak, na raspolaganju je i pripada Fiskalnom savetu.

Član 92n

Pratećom službom rukovodi sekretar.

Za sekretara može biti imenovano lice koje ispunjava opšte uslove za rad u državnim organima, koje je diplomirani pravnik ili diplomirani ekonomista, koje ima položen državni stručni ispit i najmanje devet godina radnog iskustva u struci.

Radnopravni položaj

Član 92nj

Predsednik Fiskalnog saveta ima pravo na osnovnu platu u visini osnovne plate specijalnog savetnika, uvećane za 30 procenata.

Članovi Fiskalnog saveta imaju pravo na osnovnu platu u visini od 90 procenata od osnovne plate predsednika Fiskalnog saveta.

U pogledu drugih prava, dužnosti i odgovornosti članova Fiskalnog saveta, shodno se primenjuju odredbe propisa kojima su uređena prava izabranih lica.

Predsednik Fiskalnog saveta i članovi Fiskalnog saveta imaju pravo na naknadu u visini njima pripadajuće osnovne plate iz st. 1. i 2. ovog člana, ukoliko nisu u radnom odnosu u Fiskalnom savetu.

Član 92o

Glavni ekonomista ima pravo na osnovnu platu u visini od 90 procenata plate koja je određena za članove Fiskalnog saveta.

U pogledu drugih primanja i prava glavnog ekonomiste primenjuju se odredbe zakona koje uređuju ova prava za državne službenike na položaju, osim ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

Glavni ekonomista ima pravo na naknadu u visini njemu pripadajuće osnovne plate iz stava 1. ovog člana, ukoliko nije u radnom odnosu u Fiskalnom savetu.

Član 92p

Sekretar Fiskalnog saveta ima pravo na osnovnu platu u visini plate sekretara ministarstva.

U pogledu drugih primanja i prava sekretara primenjuju se odredbe zakona koje uređuju ova prava za državne službenike na položaju, osim ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

Član 92r

Broj specijalnih savetnika i fiskalnih analitičara određuje se aktom Fiskalnog saveta, uz prethodnu saglasnost nadležnog radnog tela Narodne skupštine.

Specijalni savetnik može biti u radnom odnosu na neodređeno ili određeno vreme.

Specijalni savetnik ima pravo na osnovnu platu koja se određuje množenjem osnovice za obračun i isplatu plate i koeficijenta koji pripada državnom službeniku u prvoj grupi položaja - 9,00.

Osnovica za obračun i isplatu plate iz stava 3. ovog člana utvrđuje se u skladu sa zakonom kojim se uređuju plate državnih službenika i nameštenika.

Specijalni savetnik ima pravo na naknadu u visini njemu pripadajuće osnovne plate iz stava 3. ovog člana, ukoliko nije u radnom odnosu u Fiskalnom savetu.

Fiskalni analitičar je u radnom odnosu na neodređeno vreme.

Fiskalni analitičar ima pravo na osnovnu platu u visini od 65 procenata plate koja je određena za specijalnog savetnika.

U pogledu drugih primanja i prava fiskalnog analitičara primenjuju se odredbe zakona koje uređuju ova prava za državne službenike i nameštenike, osim ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

Član 92s

Lice koje radi u službi Fiskalnog saveta ima radnopravni položaj državnog službenika na izvršilačkom radnom mestu ili nameštenika, osim ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

Odluku o zasnivanju i prestanku radnog odnosa u Fiskalnom savetu donosi predsednik Fiskalnog saveta.

Odluka iz stava 2. ovog člana je konačna.

Lice koje radi u službama Fiskalnog saveta, osim specijalnih savetnika, ima pravo na platu, koja iznosi onoliko koliko iznosi plata po propisima kojima se utvrđuju plate državnih službenika i nameštenika.

Član 92t

Osnovna plata određena članom 92nj st. 1. i 2, članom 92o stav 1. i članom 92r st. 3. i 7. ovog zakona može se, usled posebnih složenosti u radu u Fiskalnom savetu, uvećati za dodatak koji iznosi do 30 procenata.

Kriterijume i visinu dodatka utvrđuje predsednik Fiskalnog saveta.

Sredstva za rad

Član 92ć

Sredstva za rad Fiskalnog saveta i njegovih stručnih službi obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije.

Članovi Fiskalnog saveta na predlog sekretara utvrđuju predlog finansijskog plana Fiskalnog saveta, i dostavljaju ga nadležnom radnom telu Narodne skupštine na saglasnost.

Po dobijenoj saglasnosti od nadležnog radnog tela Narodne skupštine, Fiskalni savet dostavlja predlog finansijskog plana Ministarstvu.

Poslovni prostor, opremu i sredstva neophodna za rad Fiskalnog saveta obezbeđuje Vlada.

Reviziju finansijskog poslovanja Fiskalnog saveta vršiće Državna revizorska institucija.

IX TREZOR

Dužnosti i odgovornosti trezora Republike Srbije

Član 93*

Uprava za trezor obavlja sledeće poslove:

1) finansijsko planiranje, koje obuhvata:

- projekcije priliva i odliva sredstava budžeta Republike Srbije u toku budžetske godine na kvartalnom, mesečnom i dnevnom nivou;
- definisanje limita plaćanja;

- projektovanje potrebnih iznosa novčanih sredstava na kvartalnom i mesečnom nivou radi finansiranja deficita i otplate dospelih dugova i planiranje održanja adekvatnog nivoa likvidnosti tokom budžetske godine;

2) upravljanje finansijskim sredstvima Republike Srbije, koje obuhvata:

- upravljanje likvidnošću putem upravljanja novčanim sredstvima na konsolidovanom računu trezora Republike Srbije i deviznim sredstvima Republike Srbije;
- izvršenje budžeta i pripremu periodičnih izveštaja o izvršavanju budžeta;
- plasiranje slobodnih novčanih sredstava;
- razradu postupaka za naplatu primanja preko bankarskog sistema;
- upravljanje ostalim finansijskim sredstvima (akcijama, obveznicama, potraživanjima itd.) i finansijskim derivatima;

tač. 3) i 4) (*brisane*)

5) kontrola rashoda i izdataka, koja obuhvata odobravanje plaćanja do visine utvrđenih aproprijacija;

6) izveštavanje o izvršenju budžeta;

7) budžetsko računovodstvo i izveštavanje, koje obuhvata:

- računovodstvene poslove za evidentiranje plaćanja i primanja, vođenje dnevnika, glavne knjige za sve prihode i primanja i rashode i izdatke po korisnicima budžetskih sredstava i međunarodne donacije i druge vidove pomoći;
- finansijsko izveštavanje;
- pripremu akata kojima se reguliše računovodstvena metodologija, uključujući sistem budžetskih klasifikacija, pravila budžetskog računovodstva i izradu zahteva u pogledu internog i eksternog izveštavanja;

8) uspostavlja, razvija i održava informacioni sistem Uprave za trezor, uključujući sistem za upravljanje javnim finansijama Republike Srbije, odnosno lokalne vlasti, kao i prateće podsisteme, registre, projekte i ostala rešenja informacione tehnologije, koja proizlaze iz nadležnosti Uprave za trezor i drugih poslova poverenih Upravi za trezor i upravlja tim sistemom;

9) poslovi u vezi javnih plaćanja koji obuhvataju vođenje evidencija i obavljanje poslova u okviru sistema konsolidovanog računa trezora, i to:

- vođenje spiska korisnika javnih sredstava i vođenje evidencije svih korisnika javnih sredstava koji su uključeni i koji nisu uključeni u sistem konsolidovanog računa trezora, vođenje evidencije pravnih lica korisnika budžetskih sredstava i vođenje drugih evidencija utvrđenih posebnim propisima;
- otvaranje i vođenje evidencija o računima za uplatu javnih prihoda;
- raspoređivanje uplaćenih javnih prihoda na odgovarajuće podračune različitih nivoa vlasti, u skladu sa zakonom;
- otvaranje i vođenje podračuna korisnika javnih sredstava koji su uključeni u sistem konsolidovanog računa trezora i korisnika javnih sredstava koji nisu uključeni u sistem konsolidovanog računa trezora, kao i ostalih pravnih subjekata koji ne pripadaju javnom sektoru;
- vođenje deviznih računa korisnika sredstava budžeta Republike Srbije, korisnika sredstava budžeta lokalne vlasti, korisnika sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje, kao i drugih korisnika javnih sredstava koji su uključeni u sistem konsolidovanog računa trezora;
- vođenje drugih računa, u skladu sa zakonom i drugim propisima;
- izveštavanje dnevno, nedeljno i mesečno na osnovu podataka iz evidencija Uprave za trezor;
- prijem, kontrola i obrada naloga za plaćanja korisnika javnih sredstava koji su uključeni u sistem konsolidovanog računa trezora;
- kontrola izvršenja aproprijacija primenom sistema izvršenja budžeta Republike Srbije, odnosno lokalne vlasti;
- izdavanje naloga za plaćanja na teret podračuna korisnika javnih sredstava koji su uključeni u sistem konsolidovanog računa trezora, na osnovu zakona i dobijenih ovlašćenja, ispravke grešaka i naplata usluga;
- izvršenje naloga prinudne naplate;
- obavljanje gotovinskih isplata korisnika javnih sredstava koji su uključeni u sistem konsolidovanog računa trezora;
- prijem gotovinskih uplata fizičkih lica na ime izmirivanja obaveza po osnovu javnih prihoda i obaveza prema korisnicima javnih sredstava i prijem gotovinskih uplata korisnika javnih sredstava koji su uključeni u sistem konsolidovanog računa trezora na njihove podračune kod Uprave za trezor;
- povraćaj više ili pogrešno naplaćenih javnih prihoda ili primanja države;

- unutrašnja kontrola obavljanja platnog prometa u okviru sistema konsolidovanog računa trezora;

- vođenje fiskalne statistike za javna finansijska sredstva, na osnovu podataka koje dostavljaju korisnici javnih sredstava, u skladu sa propisom koji donosi ministar;

- praćenje likvidnosti korisnika javnih sredstava koji su uključeni u sistem konsolidovanog računa trezora i davanje podataka o tome, saglasno važećim propisima;

10) prima obaveštenje od lokalnog organa uprave nadležnog za finansije o izvršenom investiranju sredstava na domaćem finansijskom tržištu novca;

11) prima obaveštenja od korisnika budžetskih sredstava o nameri preuzimanja obaveza, o preuzimanju obaveza i predviđenim uslovima i rokovima plaćanja, kao i o svakoj promeni koja se tiče iznosa, rokova i uslova plaćanja;

12) prikuplja podatke o preuzetim novčanim obavezama od subjekata javnog sektora u komercijalnim transakcijama, u smislu zakona kojim se uređuju rokovi izmirenja novčanih obaveza u komercijalnim transakcijama, koje oni dostavljaju kroz informacioni sistem Uprave za trezor i na osnovu tih podataka, Ministarstvu - Odeljenju za budžetsku inspekciju, radi vršenja nadzora, dostavlja izveštaje sa podacima o neizmirenim obavezama korisnika javnih sredstava čiji se računi vode u pripadajućem konsolidovanom računu trezora i obezbeđuje preuzimanje podataka o neizmirenim obavezama javnih preduzeća iz informacionog sistema Uprave za trezor;

13)* (*prestala da važi*)

14) vrši centralizovani obračun primanja zaposlenih, izabranih i postavljenih lica kod korisnika budžetskih sredstava i korisnika sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje, koji obuhvata:

- obračun zarada, odnosno plata, uvećanja zarada, odnosno dodataka na platu, naknada, kao i drugih primanja;

- održavanje i čuvanje baze podataka o zaposlenima, izabranim i postavljenim licima, koji se odnose na njihova primanja;

15) obavlja druge poslove iz nadležnosti Ministarstva, koje odredi ministar.

Član 93a*

(*Prestalo da važi*)

Centralizovani obračun primanja

Član 93b

Uprava za trezor vrši centralizovani obračun primanja zaposlenih, izabranih i postavljenih lica kod korisnika budžetskih sredstava i korisnika sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje.

Centralizovani obračun primanja vrši se na osnovu podataka unetih od strane subjekata iz stava 1. ovog člana u informacioni sistem, koji omogućava obračun, kreiranje, čuvanje i razmenu podataka neophodnih za računovodstveno evidentiranje, isplate i izveštavanje, uključujući i obustave iz zarada, naknada i ostalih ličnih primanja lica iz stava 1. ovog člana, postupnim uvođenjem subjekata, počev od 1. januara 2022. godine, prema dinamici koju utvrđuje Ministarstvo, po uspostavljanju tehničko-tehnoloških uslova.

Vlada, na predlog Ministarstva, bliže uređuje:

- minimalne tehničke i funkcionalne karakteristike informacionog sistema za centralizovani obračun primanja;
- vrstu, oblik i sadržinu podataka, kao i način i rokove za dostavljanje podataka od strane subjekata iz stava 1. ovog člana;
- način, postupak i rokove za obradu podataka, kao i postupak i rokove za dostavljanje obračuna primanja subjektima iz stava 1. ovog člana;
- odgovornost lica za dostavljanje i obradu podataka;
- popunjavanje, sadržinu, održavanje, zaštitu i čuvanje baze podataka o zaposlenima, izabranim i postavljenim licima kod subjekata iz stava 1. ovog člana u vezi sa njihovim primanjima;
- način i rokove izveštavanja iz baze podataka o zaposlenima, izabranim, i postavljenim licima kod subjekata iz stava 1. ovog člana u vezi sa njihovim primanjima;
- dinamiku uvođenja subjekata iz stava 1. ovog člana u centralizovani sistem obračuna primanja;
- druga pitanja od značaja za pravilan i blagovremen centralizovani obračun primanja subjekata iz stava 1. ovog člana, kao i za tačna izveštavanja iz baze podataka o zaposlenima, izabranim i postavljenim licima kod subjekata iz stava 1. ovog člana u vezi sa njihovim primanjima.

Organizacija

Član 94

Za obavljanje poslova iz nadležnosti Uprave za trezor obrazuju se organizacione jedinice.

Način obrazovanja, broj, struktura, mreža i delokrug organizacionih jedinica iz stava 1. ovog člana uređuju se aktom ministra, na predlog direktora Uprave za trezor.

Rukovođenje

Član 95

Upravom za trezor rukovodi direktor.

Direktora Uprave za trezor postavlja Vlada, na predlog ministra.

Ovlašćenja ministra

Član 96

Ministar propisuje način utvrđivanja i evidentiranja korisnika javnih sredstava u spisku korisnika javnih sredstava, uslove i način za otvaranje i ukidanje podračuna konsolidovanog računa trezora, plan tih podračuna, način i postupak obavljanja platnog prometa u okviru konsolidovanog računa trezora, sistem izvršenja budžeta, način i postupak vršenja unutrašnje kontrole, kao i druga pitanja od značaja za funkcionisanje trezora.

Raspolaganje sredstvima

Član 97

Nalozi za čije plaćanje nisu obezbeđena sredstva, evidentiraju se i izvršavaju prema vremenu prijema, ako zakonom nije drukčije određeno.

Ministar bliže uređuje postupak za izvršenje naloga za plaćanje iz stava 1. ovog člana.

Neizvršavanje naloga za plaćanje

Član 98

Uprava za trezor neće izvršiti nalog za plaćanje koji nije u skladu sa propisima, a na zahtev podnosioca, u roku od tri dana od dana podnošenja naloga, pismeno će obrazložiti razloge za odbijanje naloga.

Sredstva za rad

Član 99

Sredstva za rad Uprave za trezor obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije.

Pružanje drugih finansijskih usluga

Član 100

Uprava za trezor naplaćuje usluge izvršenih javnih plaćanja iz nadležnosti ministarstva, odnosno Uprave za trezor i može obavljati druge poslove u skladu sa ugovorom, po osnovu kojih stiže prihod koji predstavlja opšti prihod budžeta.

Visinu naknade za vršenje usluga iz stava 1. ovog člana, utvrđuje Vlada, na predlog ministra.

Trezor lokalne vlasti

Član 101

Trezor lokalne vlasti obavlja:

1) finansijsko planiranje, koje obuhvata:

(1) projekcije i praćenje priliva na konsolidovani račun trezora lokalne vlasti i zahteve za izvršavanje izdataka;

(2) definisanje mesečnih kvota preuzetih obaveza i plaćanja;

2) upravljanje sredstvima na konsolidovanom računu trezora lokalne vlasti na koji se uplaćuju prihodi i sa kojeg se vrše plaćanja iz budžeta, koje obuhvata:

(1) upravljanje likvidnošću;

(2) upravljanje finansijskim sredstvima;

(3) upravljanje primanjima od zaduživanja;

3) budžetsko računovodstvo i izveštavanje, koje obuhvata:

(1) obradu plaćanja i evidentiranje prihoda;

(2) vođenje poslovnih knjiga;

(3) finansijsko izveštavanje;

(4) pripremu i izradu svih izveštaja i izradu završnog računa budžeta lokalne vlasti, kao i izradu konsolidovanog izveštaja grada;

4) kontrolu rashoda i izdataka, koja obuhvata upravljanje procesima odobravanja preuzimanja obaveza i odobravanje plaćanja na teret budžetskih sredstava;

5) praćenje kretanja mase zarada u javnim preduzećima na nivou tog trezora i dostavljanje izveštaja Ministarstvu.

Privremena obustava prenosa sredstava

Član 102

Ukoliko nadležni organ lokalne vlasti ne dostavi Ministarstvu izveštaje i akte u skladu sa ovim zakonom, ministar može privremeno obustaviti prenos transfernih sredstava iz budžeta Republike Srbije, odnosno pripadajućeg dela poreza na zarade i poreza na dobit preduzeća, do momenta dostavljanja traženih izveštaja i akata.

X KAZNENE ODREDBE

Prekršaji

Član 103**

Novčanom kaznom od 10.000 do 2.000.000 dinara kazniće se odgovorno lice korisnika budžetskih sredstava, odgovorno lice korisnika sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje ili drugo odgovorno lice, za sledeće prekršaje:

- 1) ukoliko stvori obaveze ili na teret računa budžeta odobri plaćanje rashoda i izdatka koji nije predviđen u budžetu;
- 2) ako ne poštuje odredbe čl. 27ž, 30, 36a stav 3, čl. 37, 38, 40, 41. i člana 42. stav 6. ovog zakona u postupku pripreme i usvajanja budžeta;
- 3) ako predlog budžeta i završnog računa i izveštaji koji se dostavljaju Narodnoj skupštini, odnosno lokalnoj skupštini ne sadrže delove iz čl. 28. i 79. ovog zakona;
- 4) ako ne poštuje odredbe čl. 49-61, člana 71. i 72. stav 1. ovog zakona u postupku izvršenja budžeta;
- 5) *(brisana)*
- 6) ako ne poštuje odredbe člana 10. stav 4. i čl. 74-79a ovog zakona;
- tač. 7) i 8)** *(prestale da važe)*
- 9) ako ne postupi po odredbi člana 102. ovog zakona;
- 10) ukoliko ne dostavi izveštaj o adekvatnosti i funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole u skladu sa članom 81. stav 5. ovog zakona;
- 11) ukoliko ne uspostavi i ne obezbedi uslove za adekvatno funkcionisanje interne revizije u skladu sa članom 82. stav 2. ovog zakona, a na način propisan podzakonskim aktom iz člana 82. stav 14. ovog zakona;
- 12) ne dostavi izveštaj o funkcionisanju sistema interne revizije u skladu sa članom 82. stav 13. ovog zakona.

Član 103a

Novčanom kaznom u iznosu od 100.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice, drugi korisnik javnih sredstava, ukoliko ne otvori podračun iz člana 2. tačka 49) ovog zakona kod Uprave za trezor, ako se nalazi na spisku iz člana 8. ovog zakona i uključen je u sistem konsolidovanog računa trezora.

Novčanom kaznom od 10.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj odgovorno lice drugog korisnika javnih sredstava ili drugo odgovorno lice ukoliko ne otvori podračun iz člana 2. tačka 49) ovog zakona kod Uprave za trezor, ako se nalazi na spisku iz člana 8. ovog zakona i uključen je u sistem konsolidovanog računa trezora.

Član 103b

Novčanom kaznom u iznosu od 500.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj korisnik javnih sredstava ako ne poštuje odredbe člana 27k ovog zakona.

Novčanom kaznom od 30.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj odgovorno lice korisnika javnih sredstava ako ne poštuje odredbe člana 27k ovog zakona.

U slučaju da direktni, odnosno indirektni korisnici budžetskih sredstava i korisnici sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje ne poštuju odredbe člana 27k ovog zakona, ministar će rešenjem:

- 1) privremeno obustaviti izvršenje apropijacija namenjenih za isplatu plata, odnosno primanja zaposlenim, izabranim, postavljenim i angažovanim licima kod korisnika budžetskih sredstava i korisnika sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje;
- 2) privremeno obustaviti prenos transfernih sredstava iz budžeta Republike Srbije, odnosno pripadajućeg dela poreza na zarade i poreza na dobit pravnih lica jedinici lokalne vlasti.

Prekršajni postupak

Član 104

Zahtev za pokretanje prekršajnog postupka iz čl. 103, 103a i 103b ovog zakona podnosi budžetska inspekcija.

Prekršajni postupak iz čl. 103, 103a i 103b ovog zakona ne može se pokrenuti ako protekne pet godina od dana kada je prekršaj učinjen.

Prekršajni postupak iz stava 1. ovog člana vodi se u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuju prekršaji.

XI PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 105

Ako su odredbe drugih zakona, odnosno propisa, u suprotnosti sa ovim zakonom, primenjuju se odredbe ovog zakona.

Član 106

Propisi na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona doneće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Podzakonski akti doneti do dana stupanja na snagu ovog zakona primenjivaće se ako nisu u suprotnosti sa ovim zakonom, do donošenja odgovarajućih propisa na osnovu ovog zakona.

Član 107

Nadležnosti Visokog saveta sudstva, odnosno Državnog veća tužilaca, u smislu odredaba ovog zakona, a u vezi sa nadležnostima ovih organa propisanih Zakonom o uređenju sudova ("Službeni glasnik RS", broj 116/08) i Zakonom o javnom tužilaštvu ("Službeni glasnik RS", broj 116/08), koje se odnose na sredstva za rad sudova i javnih tužilaštava, do 1. januara 2011. godine vršiće ministarstvo nadležno za pravosuđe.

Do početka rada Uprave za javni dug formirane Zakonom o javnom dugu ("Službeni glasnik RS", broj 61/05), poslove ove uprave obavljaće Uprava za trezor.

Poslovi Centralne jedinice za harmonizaciju iz člana 83. ovog zakona, do njenog obrazovanja, obavljaće se u Ministarstvu finansija.

Ministarstvo preuzima od Uprave za trezor zaposlene i postavljena lica, kao i prava, obaveze, predmete, opremu, sredstva za rad i arhivsku građu i registraturski materijal kome nije istekao rok čuvanja, koji su potrebni za vršenje nadležnosti iz oblasti pripreme budžeta, praćenja i kontrole aktivnosti javnih preduzeća i evidentiranja i praćenja državne pomoći.

Ministar će uskladiti Pravilnik o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u Ministarstvu sa odredbama ovog zakona, u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 108

Uprava za trezor osnovana Zakonom o budžetskom sistemu ("Službeni glasnik RS", br. 9/02, 87/02, 61/05 - dr. zakon, 66/05, 101/05 - dr. zakon, 62/06 - dr. zakon i 85/06) nastaviće sa radom u skladu sa ovlašćenjima utvrđenim ovim i drugim zakonom.

Trezori lokalne vlasti osnovani na osnovu Zakona o budžetskom sistemu ("Službeni glasnik RS", br. 9/02, 87/02, 61/05 - dr. zakon, 66/05, 101/05 - dr. zakon, 62/06 - dr. zakon i 85/06) nastaviće sa radom u skladu sa ovlašćenjima utvrđenim ovim i drugim zakonom i aktom o osnivanju.

Član 109

Početak donošenja trogodišnjeg budžeta utvrdiće se Fiskalnom strategijom.

Srednjoročni okvir rashoda budžeta Republike Srbije utvrdiće se počev od Fiskalne strategije za 2011. i naredne dve fiskalne godine.

Član 110

Aktom ministra utvrdiće se rok do koga se mogu vršiti plaćanja sa podračuna korisnika budžetskih sredstava i korisnika sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje sa kojih se na dan stupanja na snagu ovog zakona vrše plaćanja.

Korisnici iz stava 1. ovog člana, do roka utvrđenog aktom ministra, vode svoje računovodstvene evidencije i izrađuju propisane finansijske izveštaje, a transakcije i poslovni događaji se ne evidentiraju u glavnoj knjizi trezora.

Član 111

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe:

- 1) Zakon o budžetskom sistemu ("Službeni glasnik RS", br. 9/02, 87/02, 61/05 - dr. zakon, 66/05, 101/05 - dr. zakon, 62/06 - dr. zakon i 85/06);
- 2) Zakon o javnim prihodima i javnim rashodima ("Službeni glasnik RS", br. 76/91, 41/92 - dr. zakon, 18/93, 22/93 - ispr., 37/93, 67/93, 45/94, 42/98, 54/99, 22/01, 9/02 - dr. zakon, 87/02 - dr. zakon, 33/04 i 135/04 - dr. zakon).

Član 112

Odredbe ovog zakona, koje se odnose na programski deo budžeta, primenjivaće se postupnim uvođenjem za pojedine korisnike sredstava budžeta Republike Srbije, a u celini od donošenja zakona o budžetu Republike Srbije i odluka o budžetima lokalne vlasti za 2015. godinu, a za korisnike sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje shodno će se primenjivati od donošenja finansijskih planova organizacija za obavezno socijalno osiguranje za 2018. godinu i postupnim uvođenjem za zdravstvene i apotekarske ustanove čiji je osnivač Republika Srbija, odnosno lokalna vlast do 2024. godine.

Odredbe ovog zakona, u delu koji se odnosi na pripremu srednjoročnih planova, primenjuju se u postupku pripreme i donošenja zakona o budžetu Republike Srbije za sva ministarstva za 2011. godinu, a postupnim uvođenjem za ostale korisnike budžetskih sredstava.

Član 112a

U cilju obezbeđenja kontinuiranog unapređenja programske strukture budžeta i mehanizama koji se odnose na metodološki pristup za usklađivanje kapitalnih izdataka sa procesom izrade budžeta, ministar obrazuje Savet za unapređenje programske strukture budžeta (u daljem tekstu: Savet).

Zadaci Saveta su:

- unapređenje metodologije za pripremu programskog budžeta;

- unapređenje metodologije za praćenje i izveštavanje o učinku programa;
- analiza primene programskog budžeta u cilju unapređenja procesa izrade programskog budžeta;
- analiza dostavljenih godišnjih i polugodišnjih izveštaja o učinku programa;
- izrada smernica i preporuka za poboljšanje kvaliteta ciljeva, indikatora i drugih programskih informacija u okviru programskog budžeta;
- ocena i odobravanje dostavljenih izmena programskih struktura;
- razmatranje i usvajanje zbirnog godišnjeg i polugodišnjeg izveštaja o učinku programa;
- evaluacija programa, programskih aktivnosti i projekata korisnika budžetskih sredstava svih nivoa vlasti, kao i korisnika sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje;
- unapređenje procesa finansijskog upravljanja kapitalnim izdacima korisnika budžetskih sredstava.

Za člana Saveta može biti imenovano lice koje poseduje stručno znanje i iskustvo na normativnim i drugim poslovima vezanim za programsku strukturu budžeta.

Predsednik i članovi Saveta imaju pravo na naknadu za svoj rad u visini utvrđenoj aktom ministra o obrazovanju Saveta.

Član 113

(Brisan)

Član 114

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o budžetskom sistemu

("Sl. glasnik RS", br. 73/2010, 93/2012, 142/2014, 103/2015, 99/2016, 113/2017, 72/2019, 92/2023 i 94/2024)

Član 42[s1]

Članove Fiskalnog saveta predlagači će predložiti Narodnoj skupštini u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Predsednik Fiskalnog saveta doneće poslovnik o svom radu u roku od 30 dana od dana sazivanja prve sednice Saveta.

Vlada je dužna da u roku od 60 dana od dana izbora predsednika i članova Fiskalnog saveta obezbedi uslove za njegov rad.

Član 43[s1]

Odredbe člana 2. stav 1, stav 3, u delu koji se odnosi na Izveštaj o fiskalnoj strategiji (nove tač. 25i i 25k)), st. 5. i 7, člana 4, člana 15, u delu koji se odnosi na Izveštaj o fiskalnoj strategiji (novi čl. 27v, 27g, 27d, 27đ i 27i) i čl. 16, 17, 18, 28, 40. i 41. ovog zakona, primenjivaće se od 1. januara 2011. godine.

Odredbe člana 29. ovog zakona primenjivaće se počev od podnošenja završnog računa budžeta Republike Srbije, završnog računa budžeta lokalne vlasti i završnog računa organizacija za obavezno socijalno osiguranje za 2025. godinu.

Odredbe ovog zakona kojima se utvrđuje nadležnost Fiskalnog saveta, u delu koji se odnosi na Izveštaj o fiskalnoj strategiji, pripremu budžeta i završnog računa budžeta, kao i na pripremu i dostavljanje mišljenja, analiza, procena i drugih akata nadležnim organima, primenjivaće se od 1. januara 2011. godine.

Podzakonski akt iz člana 30. ovog zakona doneće se u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, podzakonski akti iz čl. 4, 5, 32, 33. i 34. ovog zakona doneće se u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 44[s1]

Odredbe propisa i drugih opštih akata koji su stupili na snagu pre stupanja na snagu ovog zakona, u delu koji se odnosi na Memorandum o budžetu i ekonomskoj i fiskalnoj politici, počev od 1. januara 2011. godine, shodno će se primenjivati na Izveštaj o fiskalnoj strategiji, ukoliko nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 45[s1]

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o budžetskom sistemu

("Sl. glasnik RS", br. 101/2011)

Član 21[s2]

Odredbe čl. 1, 3. i 13. ovog zakona u delu koji se odnosi na vođenje podračuna deviznih sredstava korisnika javnih sredstava koji su uključeni u konsolidovani račun trezora Republike Srbije, odnosno u konsolidovani račun trezora lokalne vlasti, kod Uprave za trezor primenjivaće se počev od 1. jula 2012. godine.

Član 22[s2]

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o budžetskom sistemu

("Sl. glasnik RS", br. 93/2012, 62/2013, 63/2013 - ispr. i 103/2015)

Član 46[s3]

U roku od mesec dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, subjekti koji u skladu sa posebnim zakonom imaju ovlašćenje da utvrđuju visinu taksi za javne usluge koje pružaju, dužni su da njihovu visinu i način utvrđivanja usklade sa odredbama člana 11. ovog zakona i dostave na saglasnost ministarstvu nadležnom za poslove finansija, odnosno organu lokalne vlasti nadležnom za finansije.

Pod taksama iz stava 1. ovog člana podrazumevaju se svi neporeski prihodi koji se naplaćuju pravnim ili fizičkim licima za pružanje određene javne usluge.

Ministarstvo, odnosno organ lokalne vlasti nadležan za finansije će do 31. marta 2013. godine preispitati i razmotriti dostavljene predloge iz stava 1. ovog člana.

Takse utvrđene pre stupanja na snagu ovog zakona mogu se naplaćivati do 31. marta 2013. godine, a nakon 31. marta 2013. godine mogu se naplaćivati samo takse za čiju je visinu dobijena saglasnost ministarstva nadležnog za poslove finansija, odnosno organa lokalne vlasti nadležnog za finansije.

Ukoliko subjekti iz stava 1. ovog člana ne dobiju saglasnost ministarstva, odnosno organa lokalne vlasti nadležnog za finansije, nakon isteka roka iz st. 3. i 4. ovog člana, neće moći da naplaćuju takse.

Član 47[s3]

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe odredbe zakona i drugih propisa kojima se uređuje pripadnost sopstvenih prihoda korisnika budžetskih sredstava i korisnika sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, odredbe zakona kojima se uređuje korišćenje i raspodela sopstvenih prihoda koje ostvare ustanove osnovane od strane Republike Srbije, odnosno lokalne vlasti, nad kojima osnivač, preko direktnih korisnika budžetskih sredstava, vrši zakonom utvrđena prava u pogledu upravljanja i finansiranja, uključujući i zavode za izvršenje krivičnih sankcija, kao i korisnici sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje, prestaju da važe kad se za to stvore tehnički uslovi.

Izuzetno od st. 1. i 2. ovog člana, prihodi po osnovu naplate sudskih taksi, kao i prihodi koje svojom delatnošću ostvare visokoobrazovne i naučne ustanove i ustanove kulture čiji su osnivači Republika Srbija i organi lokalne vlasti, zadržavaju karakter sopstvenih prihoda i koriste se za namene utvrđene posebnim zakonom.

Prihodi koje ostvare organizacione jedinice Ministarstva odbrane i Vojske Srbije, koje se bave delatnošću istraživanja, edukacije, razvoja, modernizacije, remonta, proizvodnje i prometa, ispitivanja, kontrole kvaliteta i kodifikacije naoružanja i vojne opreme, kao i metrološkom delatnošću, zadržavaju karakter sopstvenih prihoda, s tim što u 2013. godini predstavljaju opšti prihod budžeta Republike Srbije.

Ministar bliže uređuje način izveštavanja o uplati i korišćenju sopstvenih prihoda korisnika iz st. 2, 3. i 4. ovog člana.

Član 48[s3]

U članu 43. stav 2. Zakona o izmenama i dopunama Zakona o budžetskom sistemu ("Službeni glasnik RS", broj 73/10), reči: "od 1. januara 2012. godine" zamenjuju se rečima: "počev od podnošenja završnog računa budžeta Republike Srbije, završnog računa budžeta lokalne vlasti i završnog računa organizacija za obavezno socijalno osiguranje za 2014. godinu".

Član 49[s3]

Odredbe čl. 2. i 23. ovog zakona u delu koji reguliše planiranje i iskazivanje kapitalnih izdataka primenjuju se od pripreme budžeta za 2013. godinu.

Član 50[s3]

(Brisan)

Član 51[s3]

Odredbe propisa i drugih opštih akata koji su stupili na snagu pre stupanja na snagu ovog zakona, u delu koji se odnosi na Izveštaj o fiskalnoj strategiji, počev od 1. januara 2013. godine, shodno će se primenjivati na Fiskalnu strategiju, ukoliko nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 52[s3]

Odredba člana 32. ovog zakona u delu koji se odnosi na ukupan iznos preusmeravanja aproprijacije primenjuje se počev od budžeta za 2013. godinu.

Član 53[s3]

Odredbe ovog zakona, u delu koji se odnosi na Fond za socijalno osiguranje vojnih osiguranika, primenjuju se počev od pripreme finansijskih planova organizacija za obavezno socijalno osiguranje za 2013. godinu.

Član 54[s3]

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o budžetskom sistemu

("Sl. glasnik RS", br. 62/2013 i 63/2013 - ispr.)

Član 18[s4]

Akt Vlade iz člana 9. ovog zakona (član 54) doneće se u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Akt Vlade iz člana 15. ovog zakona (član 93a stav 5) doneće se do 31. jula 2013. godine.

Akt Vlade iz člana 15. ovog zakona (član 93b stav 5) doneće se u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 19[s4]

Subjekti iz člana 15. ovog zakona (član 93a stav 1) dužni su da na propisanim obrascima do 30. septembra 2013. godine dostave podatke koje sadrži Registar, utvrđene članom 15. ovog zakona (član 93a stav 2) i aktom Vlade iz člana 18. stav 2. ovog zakona.

U slučaju da subjekti iz stava 1. ovog člana kojima se sredstva obezbeđuju u budžetu Republike Srbije ili u budžetu lokalne vlasti ne dostave podatke do 30. septembra 2013. godine ili ne dostave tačne podatke, ministar će rešenjem:

- 1) privremeno obustaviti isplatu aproprijacija za korisnika budžetskih sredstava, dok ne izvrši obaveze po odredbama ovog člana;
- 2) privremeno obustaviti isplatu plata za organizaciju obaveznog socijalnog osiguranja i korisnika sredstava te organizacije, dok ne izvrši obaveze po odredbama ovog člana;
- 3) privremeno obustaviti prenos transfernih sredstava iz budžeta Republike Srbije, odnosno pripadajućeg dela poreza na zarade i poreza na dobit pravnih lica jedinici lokalne vlasti, dok ne izvrši obaveze po odredbama ovog člana.

U slučaju da subjekti iz stava 1. ovog člana, kojima se sredstva ne obezbeđuju u budžetu Republike Srbije ili u budžetu lokalne vlasti, kao i javna preduzeća, ne dostave ili dostave netačne podatke do 30. septembra 2013. godine, kazniće se novčanom kaznom za prekršaj, i to:

- pravno lice u iznosu od 100.000 do 2.000.000 dinara;
- odgovorno lice u pravnom licu u iznosu od 10.000 do 500.000 dinara.

Član 20[s4]

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o budžetskom sistemu

("Sl. glasnik RS", br. 108/2013)

Član 4[s5]

Akt Vlade iz člana 1. ovog zakona doneće se u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 5[s5]

Postupci koji su započeti radi popunjavanja radnih mesta kod korisnika javnih sredstava, a koji nisu okončani do dana stupanja na snagu ovog zakona, mogu se nastaviti uz saglasnost tela Vlade iz člana 1. ovog zakona, na predlog nadležnog ministarstva, odnosno drugog nadležnog organa, uz prethodno pribavljeno mišljenje Ministarstva.

U slučaju da korisnici javnih sredstava nastave postupke iz stava 1. ovog člana, bez saglasnosti tela Vlade, kazniće se novčanom kaznom za prekršaj, i to:

- korisnik javnih sredstava u iznosu od 500.000 do 2.000.000 dinara;

- odgovorno lice korisnika javnih sredstava u iznosu od 30.000 do 2.000.000 dinara.

U slučaju da direktni, odnosno indirektni korisnici budžetskih sredstava i korisnici sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje ne poštuju odredbe ovog člana, ministar će rešenjem:

1) privremeno obustaviti izvršenje apropijacija namenjenih za isplatu plata, odnosno primanja zaposlenim, izabranim, postavljenim i angažovanim licima kod korisnika budžetskih sredstava i korisnika sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje;

2) privremeno obustaviti prenos transfernih sredstava iz budžeta Republike Srbije, odnosno pripadajućeg dela poreza na zarade i poreza na dobit pravnih lica jedinici lokalne vlasti.

Član 6[s5]

Odredbe člana 1. ovog zakona, koje se odnose na zabranu zasnivanja radnog odnosa sa novim licima radi popunjavanja slobodnih, odnosno upražnjenih radnih mesta kod korisnika javnih sredstava do 31. decembra 2015. godine i odredbe člana 5. ovog zakona, ne odnose se na zaposlene u službama Narodne skupštine, Zaštitnika građana, Poverenika za zaštitu ravnopravnosti, Državne revizorske institucije, Poverenika za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti, Agencije za borbu protiv korupcije, Republičke komisije za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki, Komisije za zaštitu konkurencije, Komisije za hartije od vrednosti, Fiskalnog saveta, Republičke radiodifuzne agencije i Agencije za energetiku Republike Srbije.

Odredbe člana 1. ovog zakona, koje se odnose na zabranu zasnivanja radnog odnosa sa novim licima radi popunjavanja slobodnih, odnosno upražnjenih radnih mesta kod korisnika javnih sredstava do 31. decembra 2015. godine i odredbe člana 5. ovog zakona, ne odnose se i na sudije, javne tužioce i zamenike javnih tužilaca, nastavno osoblje visokoškolske ustanove i naučno i istraživačko osoblje naučnoistraživačke organizacije akreditovane u skladu sa zakonom, na izabrana, postavljena i imenovana lica u državnim organima i organima jedinica teritorijalne autonomije i lokalne samouprave, kao i na direktore javnih preduzeća, društava kapitala, ustanova i javnih agencija čiji su osnivači Republika Srbija ili jedinice teritorijalne autonomije, odnosno lokalne samouprave.

Radni odnos sa novim licima, odnosno angažovanje lica po ugovoru o delu, po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima, preko omladinske i studentske zadruge, kao i angažovanje lica po drugim osnovama u Narodnoj skupštini i nezavisnim državnim organima i organizacijama iz stava 1. ovog člana koje bira Narodna skupština, može se zasnovati, odnosno lica angažovati uz saglasnost odbora Narodne skupštine nadležnog za administrativno-budžetska pitanja.

Novčanom kaznom u iznosu od 500.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj korisnik javnih sredstava iz stava 1. ovog člana ako ne poštuje odredbe iz stava 3. ovog člana.

Novčanom kaznom od 30.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj odgovorno lice korisnika javnih sredstava iz stava 1. ovog člana ako ne poštuje odredbe iz stava 3. ovog člana.

Član 7[s5]

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", a odredbe člana 1. ovog zakona, koje se odnose na ograničenje ukupnog broja zaposlenih na određeno vreme zbog povećanog obima posla, lica angažovanih po ugovoru o delu, ugovoru o privremenim i povremenim poslovima, preko omladinske i studentske zadruge i lica angažovanih po drugim osnovama, kod korisnika javnih sredstava, primenjuju se od 1. marta 2014. godine.

Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o budžetskom sistemu

("Sl. glasnik RS", br. 142/2014 i 99/2016)

Član 18[s6]

Izuzetno od člana 12. stav 1. ovog zakona, u 2015, 2016. i 2017. godini preusmeravanje aproprijacije može se vršiti u iznosu do 10% vrednosti aproprijacije čija se sredstva umanjuju.

Član 19[s6]

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o budžetskom sistemu

("Sl. glasnik RS", br. 103/2015, 72/2019, 149/2020, 92/2023 i 94/2024)

Član 16[s7]

Odredbe ovog zakona koje se odnose na rodno odgovorno budžetiranje primenjivaće se na budžetske korisnike u skladu sa godišnjim planom postupnog uvođenja rodno odgovornog budžetiranja, a u celini do donošenja budžeta Republike Srbije i budžeta lokalnih vlasti za 2027. godinu.

Plan postupnog uvođenja rodno odgovornog budžetiranja iz stava 1. ovog člana, odnosno broj programa i broj budžetskih korisnika donosi ministar nadležan za finansije, pokrajinski sekretar za finansije, odnosno organ nadležan za budžet jedinice lokalne samouprave, u saradnji sa

institucijama nadležnim za unapređenje rodne ravnopravnosti, najkasnije do 31. marta tekuće godine za narednu godinu.

Član 17[s7]

Jedinice lokalne samouprave su dužne da do 1. decembra 2016. godine usklade odluke o budžetu sa članom 1. stav 1. ovog zakona.

Član 18[s7]

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o budžetskom sistemu

("Sl. glasnik RS", br. 99/2016)

Član 43[s8]

Korisnici sredstava budžeta Republike Srbije, koji su visinu takse utvrdili primenom metodologije iz člana 17. Zakona o budžetskom sistemu ("Službeni glasnik RS", br. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 - ispravka, 108/13, 142/14, 68/15 - dr. zakon i 103/15), dužni su da u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona iniciraju dopunu zakona kojim se uređuju republičke administrativne takse, radi propisivanja tim zakonom visine taksi za javne usluge koje pružaju fizičkim i pravnim licima.

Do dana stupanja na snagu zakona kojim se uređuju republičke administrativne takse iz stava 1. ovog člana, korisnici javnih sredstava iz tog stava nastavljaju da primenjuju akta kojima su propisane visine taksi za usluge koje pružaju.

Član 44[s8]

Odredbe ovog zakona koje se odnose na izveštavanje o učinku programa primenjivaće se počev od 1. januara 2017. godine.

Član 45[s8]

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

***Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama
Zakona o budžetskom sistemu***

("Sl. glasnik RS", br. 113/2017 i 95/2018)

Član 16[s9]

Savet za unapređenje programske strukture budžeta iz člana 14. ovog zakona ministar će obrazovati u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 17[s9]

Odredba člana 1. stav 1. ovog zakona primenjivaće se od pripreme i donošenja zakona o budžetu Republike Srbije i odluka o budžetima lokalne vlasti za 2020. godinu.

Član 18[s9]

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

***Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama
Zakona o budžetskom sistemu***

("Sl. glasnik RS", br. 95/2018, 72/2019, 149/2020, 118/2021, 138/2022, 92/2023 i 94/2024)

Član 21[s10]

Odredba člana 1. stav 2. ovog zakona primenjivaće se od pripreme i donošenja zakona o budžetu Republike Srbije za 2027. godinu.

Član 23[s10]

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

***Samostalni članovi Zakona o dopuni
Zakona o budžetskom sistemu***

("Sl. glasnik RS", br. 31/2019)

Član 2[s11]

Ovaj zakon će se primenjivati počev od plate za maj 2019. godine.

Član 3[s11]

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o budžetskom sistemu

("Sl. glasnik RS", br. 72/2019)

Član 14[s12]

Odredba člana 8. stav 1. ovog zakona primenjivaće se od pripreme i donošenja zakona o budžetu Republike Srbije za 2020. godinu.

Član 15[s12]

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o budžetskom sistemu

("Sl. glasnik RS", br. 149/2020)

Član 10[s13]

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Uredba o dodatku na osnovnu platu zaposlenih u zdravstvenim ustanovama i određenih zaposlenih koji obavljaju poslove u oblasti zdravlja, odnosno zaštite zdravlja stanovništva Republike Srbije, odnosno lečenja i sprečavanja širenja epidemije bolesti COVID-19 izazvane virusom SARS-CoV-2 ("Službeni glasnik RS", br. 48/20 i 81/20).

Član 11[s13]

Odredbe člana 3. ovog zakona primenjuju se od 1. januara 2021. godine.

Član 12[s13]

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

**Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama
Zakona o budžetskom sistemu**

("Sl. glasnik RS", br. 138/2022, 92/2023 i 94/2024)

Član 18[s14]

Odredbe člana 6. ovog zakona primenjivaće se od donošenja zakona o budžetu Republike Srbije za 2029. godinu, izuzev stava 20. novoizmenjenog člana 27e, koji će se primenjivati od donošenja zakona o budžetu Republike Srbije za 2023. godinu za sve korisnike budžetskih sredstava i korisnike sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje, a postupnim uvođenjem entiteta koji pripadaju sektoru države iz člana 19. tač. 3) i 4) ovog zakona, prema dinamici iz člana 19. ovog zakona, kao i st. 23-25. novoizmenjenog člana 27e, koji će se primenjivati od donošenja finansijskog plana Republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje za 2023. godinu.

Do početka primene fiskalnih pravila iz člana 6. ovog zakona primenjivaće se fiskalni ciljevi utvrđeni u Fiskalnoj strategiji.

Član 19[s14]

Celovit obuhvat sektora države iz člana 6. ovog zakona, usklađen sa međunarodnim standardima, postići će se postepenim uključivanjem entiteta, prema sledećoj dinamici:

1) indirektni korisnici sredstava budžeta Republike Srbije, koji nisu uključeni u sistem izvršenja budžeta Republike Srbije:

- ustanove učeničkog i studentskog standarda od 1. januara 2023. godine;
- ustanove srednjeg obrazovanja od 1. januara 2024. godine;
- ustanove osnovnog, višeg i visokog obrazovanja od 1. januara 2025. godine;

2) korisnici sredstava Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje od 1. januara 2023. godine;

3) javne agencije i ustanove u oblasti naučno istraživačke delatnosti od 1. januara 2024. godine;

4) javna preduzeća i drugi organizacioni oblici koji su statistički određeni da pripadaju sektoru države od 1. januara 2026. godine.

Entiteti iz stava 1. tač. 2), 3) i 4) ovog člana dužni su da svoje izveštaje o poslovanju pripremaju i dostavljaju na obrascima, u roku i na način koji propisuje ministar.

Ministar utvrđuje metodologiju za efikasnu i doslednu primenu fiskalnih pravila iz člana 6. ovog zakona i bliže uređuje postupak i dinamiku postepenog uključivanja entiteta iz stava 1. ovog člana u obuhvat sektora države, na osnovu posebne metodologije sektorske klasifikacije, koju je utvrdio

Republički zavod za statistiku, u skladu sa sporazumom zaključenim između tog zavoda, Narodne banke Srbije i Ministarstva finansija.

Član 20[s14]

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o budžetskom sistemu

("Sl. glasnik RS", br. 94/2024)

Član 21[s15]

Jedinice lokalne samouprave su u obavezi da usklade svoje opšte akte sa odredbama člana 11. stav 1. ovog zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 22[s15]

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", osim odredaba čl. 6, 13. i 16. ovog zakona koje stupaju na snagu 1. januara 2025. godine.